

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO planu ogólnego Gminy Radzyń Podlaski

Lublin, ~~kwiecień~~ luty 2026 r.

Opracowanie: dr Monika Hurba

Monika Hurba 0212.042.2026 r.

Spis treści

1.	Wprowadzenie	5
1.1.	Podstawa prawna opracowania prognozy	5
1.2.	Cel i zakres prognozy	5
2.	Ogólna informacja o planie ogólnym Gminy Radzyń Podlaski	8
3.	Powiązania planu ogólnego Gminy Radzyń Podlaski z innymi dokumentami	14
4.	Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy	18
5.	Istniejący stan środowiska	20
5.1.	Położenie Gminy Radzyń Podlaski	20
5.2.	Budowa geologiczna	22
5.3.	Rzeźba terenu	23
5.4.	Surowce mineralne	24
5.5.	Gleby	25
5.6.	Klimat	25
5.7.	Stan powietrza	26
5.8.	Klimat akustyczny	27
5.9.	Pola elektromagnetyczne	28
5.10.	Stan wód	29
5.10.1.	Wody powierzchniowe	29
5.10.2.	Wody podziemne	32
5.11.	Flora i fauna	34
5.12.	Formy ochrony przyrody	35
5.12.1.	Obszar Natura 2000 Dolina Tyśmienicy PLB060004	35
5.12.2.	Rezerwat przyrody Czapliniec w Uroczysku Feliksówka	36
5.12.3.	Użytki ekologiczne	37
5.12.4.	Pomniki przyrody	37
5.13.	Korytarze ekologiczne	38
5.14.	Zabytki i dobra materialne	39
6.	Potencjalne zmiany środowiska w przypadku braku realizacji planu ogólnego gminy Radzyń Podlaski	41
7.	Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji ustaleń planu ogólnego Gminy Radzyń Podlaski, w szczególności dotyczące obszarów objętych ochroną prawną na podstawie ustawy o ochronie przyrody	41
8.	Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia planu ogólnego Gminy Radzyń Podlaski oraz sposób ich uwzględnienia podczas opracowywania dokumentu	43
9.	Analiza i ocena oddziaływania planu ogólnego Gminy Radzyń Podlaski na poszczególne elementy środowiska, w tym na obszary Natura 2000	47

9.1.	Oddziaływanie na różnorodność biologiczną, rośliny i zwierzęta	57
9.2.	Oddziaływanie na formy ochrony przyrody	60
9.3.	Oddziaływanie na wody.....	62
9.4.	Oddziaływanie na powietrze.....	64
9.5.	Oddziaływanie na klimat.....	66
9.6.	Oddziaływanie na powierzchnię ziemi i gleby	67
9.7.	Oddziaływanie na krajobraz	68
9.8.	Oddziaływanie na zasoby naturalne	69
9.9.	Oddziaływanie na zabytki	70
9.10.	Oddziaływanie na ludzi	70
9.11.	Oddziaływanie na dobra materialne	72
9.12.	Ocena oddziaływań skumulowanych	72
10.	Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko	73
11.	Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w planie ogólnym Gminy Radzyń Podlaski	74
12.	Przewidywane metody analizy skutków realizacji planu ogólnego Gminy Radzyń Podlaski oraz częstotliwości jej przeprowadzania	74
13.	Transgraniczne oddziaływanie na środowisko	75
14.	Streszczenie w języku niespecjalistycznym	75
15.	Materiały źródłowe	80
	Spis rysunków	83
	Spis tabel	83
	Załączniki	84

1. Wprowadzenie

Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko jest postępowaniem w sprawie oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji polityki, strategii, planu lub programu. Obejmuje w szczególności:

- uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko,
- sporządzenie prognozy oddziaływania na środowisko,
- uzyskanie wymaganych ustawą opinii,
- zapewnienie możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu.

Niniejsza prognoza stanowi element procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (dalej: sooś) projektu planu ogólnego Gminy Radzyń Podlaski. Głównym celem prognozy jest identyfikacja i ocena potencjalnych zagrożeń środowiska, w tym znacząco negatywnego oddziaływania na poszczególne komponenty środowiska, wynikających z realizacji ustaleń projektu planu ogólnego oraz wskazanie rozwiązań umożliwiających zminimalizowanie lub ograniczenie ewentualnych negatywnych skutków.

Procedura sporządzenia planu ogólnego gminy Radzyń Podlaski została zainicjowana Uchwałą Nr VII/49/2024 Rady Gminy Radzyń Podlaski z dnia 24 września 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego. [W obecnej wersji projektu planu ogólnego wprowadzono zmiany wynikające z uwzględnienia uwag zgłoszonych na etapie opiniowania i uzgadniania projektu planu.](#)

1.1. Podstawa prawna opracowania prognozy

Podstawę prawną opracowania prognozy oddziaływania na środowisko projektu planu ogólnego Gminy Radzyń Podlaski stanowi:

- ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1112 ze zm.), dalej: ustawa ooś;
- ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1130 ze zm.), dalej: upzp.

Zgodnie z art. 46 ust. 1 pkt. 1 ustawy ooś, przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymaga m.in. projekt planu ogólnego gminy, wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Natomiast zgodnie z art. 13 ust. 3 pkt. 3 upzp, wójt, burmistrz albo prezydent miasta, po podjęciu przez radę gminy uchwały o przystąpieniu do sporządzania planu ogólnego, sporządza projekt planu ogólnego wraz z uzasadnieniem oraz prognozą oddziaływania na środowisko, o ile jest wymagana.

1.2. Cel i zakres prognozy

Głównym celem niniejszej prognozy jest identyfikacja i ocena potencjalnego oddziaływania na poszczególne elementy środowiska, które mogą wynikać z realizacji ustaleń projektu planu ogólnego Gminy Radzyń Podlaski.

Podstawowy zakres prognozy oddziaływania na środowisko określa art. 51 ust. 2 ustawy ooś, zgodnie z którym prognoza powinna zawierać:

- informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym,

- oświadczenie autora prognozy o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2, stanowiące załącznik do prognozy,
- datę sporządzenia prognozy, imię, nazwisko i podpis autora prognozy.

Ponadto prognoza określa, analizuje i ocenia:

- istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, unijnym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki oraz dobra materialne, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

Prognoza przedstawia również:

- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
- rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Zgodnie z art. 53 ust. 1, w powiązaniu z art. 57 i 58 ustawy ooś, uzgodniono zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko z: Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Lublinie oraz z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Radzynie Podlaskim.

Z uzgodnienia z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Lublinie (pismo znak: WSTI.411.8.2025AC z dnia 3 kwietnia 2025 r.) wynika, że zakres prognozy powinien odpowiadać wymaganiom wynikającym z art. 51 ust. 2 ustawy ooś, według kolejności ustalonej w tym przepisie oraz przy zachowaniu warunków, o których mowa w art. 52 ust. 1 i 2 ww. ustawy, szczegółowo przedstawiając następujące zagadnienia:

- dokonać oceny wpływu planowanego sposobu zagospodarowania i użytkowania terenu wraz z określeniem jego przewidywanej skali i intensywności;
- opisać metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy, w szczególności informacje dotyczące pochodzenia danych na temat środowiska przyrodniczego;
- przedstawić istniejący stan środowiska, w tym opis elementów przyrodniczych, zagrożenia dla środowiska i źródła tych zagrożeń oraz problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu;
- przeanalizować wpływ planowanego zagospodarowania na środowisko przyrodnicze, w tym obszary podlegające ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 1478 ze zm.), ze szczególnym uwzględnieniem obszarów chronionych występujących na terenie Gminy Radzyń Podlaski;
- w szczególności odnieść się do:

- celów ochrony oraz zakazów dotyczących rezerwatu przyrody „Czapliniec w Uroczysku Feliksówka” ustanowionego Zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 23 stycznia 1973 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M.P. z 1973 r. Nr 5, poz. 38),
- celów działań ochronnych, zagrożeń oraz przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 Dolina Tyśmienicy PLB060004 określonych w zarządzeniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 23 grudnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura Dolina Tyśmienicy PLB060004 (Dz. Urz. Woj. Lub. z 2014 r. poz. 4685). W szczególności należy się odnieść do: stanu siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla ochrony których zostały wyznaczone ww. obszary Natura 2000 lub ich powiązań z innymi obszarami zgodnie z art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1478),
- innych obszarów chronionych takich jak użytki ekologiczne, strefy ochrony ostoi, miejsc rozrodu czy regularnego przebywania chronionych gatunków zwierząt czy pomniki przyrody występujące na terenie gminy Radzyń Podlaski,
- zidentyfikować i ocenić przewidywane znaczące oddziaływanie na środowisko wynikające z projektowanego przeznaczenia terenu, w tym różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;
- przedstawić podsumowanie ocen cząstkowych dla poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego oraz obszarów chronionych;
- przedstawić rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu.

Ponadto należy przeanalizować i ocenić wpływ projektowanego zagospodarowania terenu na krajobraz, w tym krajobraz kulturowy, należy przeprowadzić analizę przewidywanych oddziaływań na wartości krajobrazowe i turystyczne sporządzanej zmiany dokumentu, ze szczególnym uwzględnieniem konieczności ochrony walorów krajobrazowych, punktów widokowych, przedpól ekspozycji i osi widokowych w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz przeprowadzić analizę oddziaływania widokowego planowanego zagospodarowania przestrzennego.

W myśl art. 52 ust. 1 ustawy oś analiza zawarta w prognozie oś powinna zostać dostosowana do stopnia szczegółowości zapisów projektowanego dokumentu. Informacje zawarte w prognozie winny być opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny.

W prognozie należy dokonać opisu stanu środowiska w sposób umożliwiający określenie rodzajów i skali przewidywanych oddziaływań oraz określić zmiany spowodowane realizacją zapisów planu.

Prognoza powinna umożliwić wskazanie na wczesnym etapie potencjalnych kolizji z obszarami przyrodniczymi, kulturowymi oraz ewentualnych konfliktów społecznych. Prognoza powinna także w sposób uzasadniony i racjonalny przedstawić rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na formy ochrony przyrody.

Istotnym elementem jest także przeanalizowanie i ocena wpływu realizacji ustaleń projektu planu ogólnego gminy na zmiany klimatyczne oraz różnorodność biologiczną. Jednocześnie należy rozważyć czy przewidywane zmiany warunków klimatycznych i środowiskowych będą miały wpływ na realizację projektowanego dokumentu. W prognozie należy przeanalizować czy ustalenia projektu planu uwzględniają cele i kierunki adaptacji do zmian klimatu, o których mowa w Strategicznym planie adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 opracowanym przez Ministerstwo Środowiska.

W opracowaniu powyższych zagadnień pomocny może być poradnik opublikowany przez Komisję Europejską pt. „Poradnik dotyczący uwzględniania problematyki zmian klimatu i

różnorodności biologicznej w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko” zamieszczony na stronie internetowej Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska.

Celem opracowania prognozy jest określenie przewidywanych skutków wpływu założeń miejscowego planu na środowisko, wynikające z wprowadzenia nowych funkcji, ewentualnych sposobów ich uniknięcia oraz rozważenia możliwych alternatyw. W związku z powyższym analiza i ocena wpływu ustaleń projektu, powinna bazować na dostępnej dokumentacji, np. aktualnym opracowaniu ekofizjograficznym, sporządzonym na potrzeby prac planistycznych.

Natomiast Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Radzynie Podlaskim (pismem znak: ONS.NZ.9022.4.1.2025 z dnia 7 marca 2025 r.) uzgodnił zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla w/w obszaru, zgodny z art. 51 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1112 z późn. zm.) z uwzględnieniem wymagań określonych w art. 52 w/w ustawy.

2. Ogólna informacja o planie ogólnym Gminy Radzyń Podlaski

Plan ogólny gminy jest obligatoryjnie sporządzanym dokumentem planistycznym o zasięgu całej gminy, wprowadzonym ustawą z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r. poz. 1688). Od lipca 2026 r. zastąpi dotychczasowe studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Plan ogólny gminy stanowi akt prawa miejscowego, w związku z czym jego ustalenia będą wiążące zarówno przy uchwalaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, jak i przy wydawaniu decyzji o warunkach zabudowy (WZ).

Sporządzenie planu ogólnego Gminy Radzyń Podlaski zostało zainicjowane Uchwałą Nr VII/49/2024 Rady Gminy Radzyń Podlaski z dnia 24 września 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego. Obowiązek sporządzenia planu ogólnego Gminy Radzyń Podlaski wynika z przepisów ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Plan ogólny Gminy Radzyń Podlaski stanowił będzie podstawę do sporządzania planów miejscowych oraz wydawania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

Na podstawie art. 13a ust. 4 upzp w planie ogólnym określa się obowiązkowo (elementy obligatoryjne):

- strefy planistyczne,
- gminne standardy urbanistyczne

oraz można określić (elementy fakultatywne):

- obszary uzupełnienia zabudowy,
- obszary zabudowy śródmiejskiej.

Z fakultatywnych (nieobowiązkowych) elementów, w projekcie planu ogólnego Gminy Radzyń Podlaski określono obszary uzupełnienia zabudowy. Ze względu na typ i fizjonomię gminy, w projekcie POG nie wyznaczono obszaru zabudowy śródmiejskiej.

Plan ogólny gminy nie określa przeznaczenia terenów oraz sposobów ich zagospodarowania i zabudowy. Jest to wyłączną rolą miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego i to na podstawie ustaleń planu miejscowego lub decyzji o warunkach zabudowy będą m. in. wydawane decyzje o pozwoleniu na budowę.

Zamknięty katalog stref planistycznych określony został w art. 13c upzp. Dla poszczególnych stref określono ich profil funkcjonalny oraz:

- wartość maksymalnej nadziemnej intensywności zabudowy, maksymalnej wysokości zabudowy oraz maksymalnego udziału powierzchni zabudowy (dla stref o których mowa w art. 13c ust 2 pkt 1-7 upzp),

- wartość minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej (dla stref planistycznych, o których mowa w art. 13c ust. 2 pkt 1-10 upzp), nie mniejszego niż wynika to z przepisów wydanych na podstawie art. 13m ust. 2 upzp.

Przy określaniu gminnych standardów urbanistycznych (stref planistycznych, wskaźników zagospodarowania) brano pod uwagę ustalenia obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, istniejący stan zagospodarowania, złożone wnioski, politykę przestrzenną gminy, przepisy rozporządzenia w sprawie POG oraz uwarunkowania kształtowania zagospodarowania przestrzennego.

W granicach gminy obowiązuje 1 miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przyjęty uchwałą Nr XXXVIII/228/10 Rady Gminy Radzyń Podlaski z dnia 28 października 2010 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Radzyń Podlaski. Plan ten obejmuje fragmentaryczne obszary gminy, głównie pasma urbanizacji kształtujące się wzdłuż dróg.

W wyniku zgłoszonych uwag i wniosków na etapie opiniowania i uzgadniania projektu planu ogólnego Gminy Radzyń Podlaski wprowadzono korekty projektu planu obejmujące m.in. wyznaczenie nowych stref wielofunkcyjnych z zabudową mieszkaniową jednorodzinną 144SJ, 145SJ, strefy produkcji rolniczej 25SR, strefy komunikacji 10SK, której wyznaczenie spowodowało podzielenie strefy otwartej na dwie części oznaczone symbolami: 12SO i 17SO, usunięcie dwóch stref wielofunkcyjnych: z zabudową mieszkaniową jednorodzinną 8SJ i z zabudową zagrodową 202SZ, ograniczenie zasięgu wybranych stref wielofunkcyjnych SW, SJ i SZ, usunięcie wskaźników zabudowy dla strefy 8SK.

W projekcie planu ogólnego Gminy Radzyń Podlaski wyznaczono 12 rodzajów stref planistycznych:

- SW - strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną,
- SJ - strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną,
- SZ - strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową,
- SU - strefa usługowa,
- SP - strefa gospodarcza,
- SR - strefa produkcji rolniczej,
- SI - strefa infrastrukturalna,
- SN - strefa zieleni i rekreacji,
- SC - strefa cmentarzy,
- SG – strefa górnictwa,
- SO - strefa otwarta,
- SK - strefa komunikacyjna.

Nie wyznaczono strefy handlu wielkopowierzchniowego SH.

STREFA WIELOFUNKCYJNA Z ZABUDOWĄ MIESZKANIOWĄ WIELORODZINNĄ – SW

Strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową wielorodzinną wyznaczono na obszarach objętych obowiązującym planem miejscowym, którego ustalenia dopuszczają możliwość realizacji budynków mieszkalnych wielorodzinnych (MW), zasięgiem OUZ, obszarach zabudowanych, na których budynki wielorodzinne stanowią główny rodzaj zabudowy. Ponadto dwie strefy SW wyznaczono ze względu na politykę przestrzenną gminy przewidującą realizację budynków wielorodzinnych w ramach tzw. SIM (4SW) oraz jako nowa oferta dla lokalizacji budownictwa wielorodzinnego w sąsiedztwie granicy z miastem (5SW). W wyniku rozpatrzenia uwag zgłoszonych w toku konsultacji społecznych projektu planu, wprowadzono strefę 6SW.

Profil podstawowy: teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej

Profil dodatkowy:

1SW, 4SW - teren lasu, teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, teren zieleni naturalnej

2SW - teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, teren zieleni naturalnej

3SW, 5SW, 6SW - teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej

Maksymalna nadziemna intensywność zabudowy: 0,8 - 1,2

Maksymalna wysokość zabudowy [m]: 10 - 15

Maksymalny udział powierzchni zabudowy [%]: 40 - 70

Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej [%]: 30

STREFA WIELOFUNKCYJNA Z ZABUDOWĄ MIESZKANIOWĄ JEDNORODZINNĄ – SJ

Strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową jednorodziną wyznaczono w pierwszej kolejności na obszarach objętych miejscowym planem zagospodarowania, którego ustalenia dopuszczają możliwość realizacji budynków mieszkalnych, w tym przede wszystkim: RM, RM/MN, U/MN, MN/U, MN, RMm, RMn, obszarach w zasięgu OUZ w zoptymalizowanych granicach oraz obszarach zabudowanych budynkami mieszkalnymi, w tym stanowiącymi część składową zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub zespołu zabudowań istniejącej zabudowy siedliskowej. W wyniku rozpatrzenia uwag zgłoszonych w toku konsultacji społecznych projektu planu, wprowadzono strefy: 146SJ – 151SJ.

Profil podstawowy: teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej

Profil dodatkowy:

1SJ - 3SJ, 6SJ, 11SJ - 36SJ, 38SJ - 53SJ, 55SJ, 57SJ – 81SJ, 83SJ - 91SJ, 93SJ – 99SJ, 101SJ - 128SJ, 130SJ - 133SJ, 135SJ, 142SJ, 144SJ-1465SJ - teren zabudowy letniskowej lub rekreacji indywidualnej, teren zieleni naturalnej

5SJ, 7-10SJ - teren lasu, teren wód, teren zabudowy letniskowej lub rekreacji indywidualnej, teren zieleni naturalnej

54SJ - teren zieleni naturalnej

129SJ, 134SJ, 137SJ - 141SJ - teren zabudowy letniskowej lub rekreacji indywidualnej

4SJ, 5SJ, 37SJ, 56SJ, 82SJ, 92SJ, 100SJ, 136SJ, 143–146SJSJ, 147SJ-151SJ - brak

Maksymalna nadziemna intensywność zabudowy: 0,3-5 - 0,8

Maksymalna wysokość zabudowy [m]: 7 - 10

Maksymalny udział powierzchni zabudowy [%]: 40 - 70

Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej [%]: 30 - 40

STREFA WIELOFUNKCYJNA Z ZABUDOWĄ ZAGRODOWĄ – SZ

Strefy wielofunkcyjne z zabudową zagrodową wyznaczono w pierwszej kolejności na obszarach objętych miejscowym planem zagospodarowania, którego ustalenia dopuszczają możliwość realizacji budynków mieszkalnych w zabudowie zagrodowej (RM, RM/MN, RMm, RMn), na obszarach w zasięgu OUZ w zoptymalizowanych granicach oraz obszarach zabudowanych budynkami mieszkalnymi, w tym stanowiącymi część składową zespołu zabudowań istniejącej zabudowy siedliskowej. W procesie delimitacji granic stref SZ uwzględniono również wnioski złożone do planu, a także wyniki rozpatrzenia uwag złożonych do projektu planu na etapie konsultacji społecznych, a których pozytywne rozpatrzenie nie powodowałoby rozpraszania zabudowy i spełniało warunki formalne związane z możliwością objęcia tych terenów obszarem uzupełnienia zabudowy.

Profil podstawowy: teren zabudowy zagrodowej, teren produkcji w gospodarstwach rolnych, teren akwakultury i obsługi rybactwa, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej

Profil dodatkowy:

1SZ - 12SZ, 14SZ- 25SZ, 27SZ - 32SZ, 34SZ - 53SZ, 55SZ - 69SZ, 71SZ - 91SZ, 93SZ - 96SZ, 98SZ - 112SZ, 114SZ – 123SZ, 125SZ - 131SZ, 133SZ – 141SZ, 143SZ, 144SZ, 146SZ – 173SZ, 175SZ - 201SZ, – 203SZ, 205SZ - 217SZ, 219SZ, 202SZ - teren lasu, teren usług, teren wielkotowarowej produkcji rolnej, teren wód, teren zieleni naturalnej

13SZ, 92SZ – teren lasu, teren usług, teren wód, teren zieleni naturalnej

26SZ - teren biogazowni, teren lasu, teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren usług, teren wielkotowarowej produkcji rolnej, teren wód, teren zieleni naturalnej

33SZ, 174SZ - teren usług, teren wielkotowarowej produkcji rolnej, teren wód, teren zieleni naturalnej

54SZ, ~~218SZ-204SZ~~ - teren usług, teren wielkotowarowej produkcji rolnej

70SZ, ~~221SZ-124SZ~~ - teren lasu, teren wielkotowarowej produkcji rolnej, teren wód, teren zieleni naturalnej

113SZ, 145SZ - teren lasu, teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren usług, teren wielkotowarowej produkcji rolnej, teren wód, teren zieleni naturalnej

132SZ - teren lasu, teren usług, teren wielkotowarowej produkcji rolnej, teren zieleni naturalnej

~~220SZ-142SZ~~ - teren lasu, teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren usług, teren wielkotowarowej produkcji rolnej, teren zieleni naturalnej

Maksymalna nadziemna intensywność zabudowy: 0,5 - 0,8

Maksymalna wysokość zabudowy [m]: 7 - 15

Maksymalny udział powierzchni zabudowy [%]: 50 - 70

Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej [%]: 30

STREFA USŁUGOWA – SU

Strefy usługowe wyznaczono na obszarach o takim przeznaczeniu określonym w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego i zabudowanych zabudową usługową. Przy wyznaczaniu stref usługowych uwzględniono politykę przestrzenną gminy determinowaną m.in. uwarunkowaniami infrastrukturalnymi i środowiskowymi oraz obszary objęte wnioskami, a także wyniki rozpatrzenia uwag złożonych do projektu planu na etapie konsultacji społecznych.

Profil podstawowy: teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej

Profil dodatkowy:

1SU, 4SU, 7-8SU, 9 - 13SU, 19SU, 21SU, 26SU, 31SU - 33SU, 45SU, 49SU - teren składów i magazynów, teren zieleni naturalnej

2SU, 3SU, 18SU, 23SU, 28-29SU, 34SU, 36SU, 38-39SU, 43SU, 44SU, 47SU, 48SU, 54SU - teren składów i magazynów

5SU - teren lasu, teren zieleni naturalnej

14SU, 22SU, 42SU - teren zieleni naturalnej

17SU - teren elektrowni słonecznej, teren składów i magazynów, teren zieleni naturalnej

25SU, 51SU, 52SU - teren lasu, teren wód, teren zieleni naturalnej

37SU - teren elektrowni słonecznej, teren składów i magazynów, teren wód, teren zieleni naturalnej

6SU, 15-16SU, 20SU, 24SU, 27SU, 30SU, 35SU, 40SU, 41SU, 46SU, 50SU, 53SU - brak

Maksymalna nadziemna intensywność zabudowy: 0,2 - 1,2

Maksymalna wysokość zabudowy [m]: 7 - 20

Maksymalny udział powierzchni zabudowy [%]: 10-60

Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej [%]: 30 - 50

STREFA GOSPODARCZA – SP

Strefy gospodarcze wyznaczono na obszarach przeznaczonych w miejscowym planie zagospodarowania pod tereny przemysłu, składów, magazynów, tereny usług i obszarach zabudowanych zabudową o charakterze produkcyjnym (budynki przemysłowe). Przy wyznaczaniu stref gospodarczych uwzględniono również politykę przestrzenną gminy determinowaną m. in. uwarunkowaniami infrastrukturalnymi i środowiskowymi oraz obszary objęte złożonymi wnioskami.

Profil podstawowy: teren produkcji, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej

Profil dodatkowy:

1SP - teren lasu, teren usług, teren wód, teren zieleni naturalnej

2SP, 5SP, 7SP, 10SP - teren usług, teren zieleni naturalnej

3SP, 6SP, 9SP - teren usług

4SP, 8SP - teren lasu, teren usług, teren zieleni naturalnej

Maksymalna nadziemna intensywność zabudowy: 0,8 - 1

Maksymalna wysokość zabudowy [m]: 12-15

Maksymalny udział powierzchni zabudowy [%]: 50-60

Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej [%]: 20 - 30

STREFA PRODUKCJI ROLNICZEJN - SR

Strefy produkcji rolniczej wyznaczono na obszarach terenów rolnych ze zdecydowaną przewagą upraw polowych, nieznacznym udziałem terenów leśnych i obszarach zabudowanych zabudową o charakterze wielkotowarowej produkcji rolnej. Uwzględniono również politykę przestrzenną gminy determinowaną przede wszystkim rozwojem terenów zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej, a także uwarunkowaniami infrastrukturalnymi i środowiskowymi oraz obszary objęte złożonymi wnioskami pozytywnie rozpatrzonymi uwagami złożonymi na etapie konsultacji społecznych.

Profil podstawowy: teren produkcji w gospodarstwach rolnych, teren wielkotowarowej produkcji rolnej, teren akwakultury i obsługi rybactwa, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej

Profil dodatkowy:

1SR, 2SR, 5SR, 7SR, 10SR, 15SR - 20SR, 24-25SR - teren elektrowni słonecznej, teren rolnictwa z zakazem zabudowy

3SR, 22SR - teren elektrowni słonecznej, teren lasu, teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren wód, teren zieleni naturalnej

4SR - teren biogazowni, teren elektrowni słonecznej, teren elektrowni wiatrowej, teren lasu, teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren wód, teren zieleni naturalnej, teren zieleni urządzonej

6SR, 11SR, 23SR - teren biogazowni, teren elektrowni słonecznej, teren lasu, teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren wód, teren zieleni naturalnej, teren zieleni urządzonej

8SR, 9SR - teren wód

12SR - teren biogazowni

21SR - teren lasu, teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren wód, teren zieleni naturalnej

13SR, 14SR, 25SR - 27SR - brak

Maksymalna nadziemna intensywność zabudowy: 0,2 – 0,5

Maksymalna wysokość zabudowy [m]: 9-15

Maksymalny udział powierzchni zabudowy [%]: 20-60

Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej [%]: 30

STREFA INFRASTRUKTURALNA - SI

Strefy infrastrukturalne wyznaczono na obszarach istniejących terenów infrastruktury technicznej oraz na terenach przeznaczonych do rozwoju ww. funkcji, jako kontynuacja polityki przestrzennej gminy.

Profil podstawowy: teren infrastruktury technicznej, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych

Profil dodatkowy:

1SI - teren zieleni urządzonej

5SI - teren usług, teren zieleni naturalnej, teren zieleni urządzonej

2SI - 4SI, 6SI, 7SI - brak

Maksymalna nadziemna intensywność zabudowy: -

Maksymalna wysokość zabudowy [m]: -

Maksymalny udział powierzchni zabudowy [%]: -

Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej [%]: 20

STREFA ZIELENI I REKREACJI - SN

Strefy zieleni i rekreacji wyznaczono na obszarach już zagospodarowanych terenów i na terenach przeznaczonych do rozwoju funkcji ujętych w profilu podstawowym i/lub profilu dodatkowym, jako kontynuacja polityki przestrzennej gminy oraz na działkach objętych wnioskami.

Profil podstawowy: teren zieleni urządzonej, teren plaży, teren wód, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej

Profil dodatkowy:

1SN - teren usług gastronomii, teren usług handlu detalicznego, teren usług kultury i rozrywki, teren usług sportu i rekreacji, teren usług turystyki, teren zieleni naturalnej

2SN - teren usług gastronomii, teren usług kultury i rozrywki, teren usług sportu i rekreacji, teren usług turystyki, teren zieleni naturalnej

3SN - teren lasu, teren usług kultury i rozrywki, teren usług sportu i rekreacji, teren usług turystyki, teren zieleni naturalnej

4SN - teren usług edukacji, teren usług sportu i rekreacji, teren usług turystyki, teren zieleni naturalnej

5SN - teren lasu, teren usług sportu i rekreacji, teren usług turystyki, teren zieleni naturalnej

6-7SN - teren usług sportu i rekreacji, teren usług turystyki

Maksymalna nadziemna intensywność zabudowy: 0,1-0,6

Maksymalna wysokość zabudowy [m]: 4-10

Maksymalny udział powierzchni zabudowy [%]: 10-60

Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej [%]: 50

STREFA CMENTARZY - SC

Strefę cmentarza wyznaczono, jako kontynuacja polityki przestrzennej gminy określonej w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

Profil podstawowy: teren cmentarza, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej

Profil dodatkowy:

1SC - brak

Maksymalna nadziemna intensywność zabudowy: -

Maksymalna wysokość zabudowy [m]: -

Maksymalny udział powierzchni zabudowy [%]: -

Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej [%]: 30

STREFA GÓRNICTWA - SG

Strefy górnictwa wyznaczono na obszarach i w granicach terenów górniczych, udokumentowanych złóż kopalin oraz na działkach objętych wnioskami.

Profil podstawowy: teren górnictwa i wydobywania, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej

Profil dodatkowy:

1SG, 2SG, 3SG - teren lasu, teren wód, teren zieleni naturalnej, teren zieleni urządzonej

Maksymalna nadziemna intensywność zabudowy: -

Maksymalna wysokość zabudowy [m]: -

Maksymalny udział powierzchni zabudowy [%]: -

Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej [%]: -

STREFA OTWARTA - SO

Strefy otwarte wyznaczono na obszarach terenów rolniczych, terenów lasów, terenów łąk, dolin rzecznych, zalesień i zadrzewień oraz wód powierzchniowych śródlądowych, form ochrony przyrody. Przy wyznaczaniu stref otwartych uwzględniono również politykę przestrzenną gminy determinowaną przede wszystkim rozwojem terenów zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej, a także uwarunkowaniami infrastrukturalnymi i środowiskowymi oraz obszary objęte wnioskami.

Profil podstawowy: teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej

Profil dodatkowy:

1SO, 4SO, 6SO, 7SO, 9SO, 15SO, 18SO - brak

2SO, 3SO - teren elektrowni słonecznej, teren elektrowni wiatrowej

5SO, 8SO, 12SO, 13SO, 17SO - teren elektrowni słonecznej

10SO - teren biogazowni, teren elektrowni słonecznej

11SO, 14SO - teren elektrowni słonecznej, teren zieleni urządzonej

16SO - teren zieleni urządzonej

Maksymalna nadziemna intensywność zabudowy: 0,5 - 0,8
Maksymalna wysokość zabudowy [m]: 5-12
Maksymalny udział powierzchni zabudowy [%]: 50 - 80
Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej [%]: 20

STREFA KOMUNIKACYJNA - SK

Strefy komunikacyjne wyznaczono na obszarach zagospodarowanych na cele obsługi komunikacji oraz na obszarach terenów istniejących dróg publicznych klas: główna i zbiorcza obejmujących tereny w ich liniach rozgraniczających (działki drogowe).

Profil podstawowy: teren autostrady, teren drogi ekspresowej, teren drogi głównej ruchu przyspieszonego, teren drogi głównej, teren komunikacji kolejowej i szynowej, teren komunikacji kolei linowej, teren komunikacji wodnej, teren komunikacji lotniczej, teren obsługi komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej

Profil dodatkowy:

1 - 7SK, 10SK - teren drogi zbiorczej, teren zieleni urządzonej
8SK - teren drogi zbiorczej, teren usług gastronomii, teren usług handlu detalicznego, teren usług turystyki, teren zieleni naturalnej, teren zieleni urządzonej
9SK - teren zieleni naturalnej, teren zieleni urządzonej
Maksymalna nadziemna intensywność zabudowy: 0,2
Maksymalna wysokość zabudowy [m]: 5-7
Maksymalny udział powierzchni zabudowy [%]: 20-30
Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej [%]: 30

3. Powiązania planu ogólnego Gminy Radzyń Podlaski z innymi dokumentami

Projekt planu ogólnego Gminy Radzyń Podlaski jest powiązany z innymi dokumentami na poziomie regionalnym oraz lokalnym, w tym m.in. z Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego, Strategią Rozwoju Województwa Lubelskiego do 2030 r., Strategią Rozwoju Gminy Radzyń Podlaski na lata 2016–2030, Strategią Rozwoju Ponadlokalnego Gmin i Powiatu Radzyńskiego na lata 2021-2027 z perspektywą do 2035, miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, Opracowaniem ekofizjograficznym podstawowym dla Gminy Radzyń Podlaski.

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego (PZPWL)

Nadrzędnym aktem planowania przestrzennego na poziomie regionalnym jest PZPWL przyjęty uchwałą Nr XI/162/2015 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 30 października 2015 r. w sprawie uchwalenia Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego (Dz. Urz. Woj. Lub. z 2015 r. poz. 5441).

W ramach koordynacji krajowej, regionalnej i lokalnej polityki zagospodarowania przestrzennego ustalenia PZPWL należy uwzględnić w dokumentach planistycznych gmin w następującym zakresie:

- część obligatoryjna PZPWL – wiąże organy gmin i jest podstawą opiniowania i uzgodnień w zakresie zgodności z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa, tj.: zasadami, kierunkami rozwoju, działaniami, przestrzennymi warunkami realizacji regionalnej polityki rozwoju, a także uwzględnienia wskazanych inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym,
- część rekomendacyjna PZPWL – wyraża preferencje w zakresie sposobu realizacji kierunków działań oraz wybranych rozwiązań przestrzennych dla podmiotów realizujących politykę przestrzenną w regionie.

Część graficzna, będąca integralną częścią PZPWL, ze względu na skalę opracowania, nie jest wiążąca w zakresie szczegółowej (terenowej) lokalizacji działań. W związku z tym oznaczenia rysunków PZPWL powinny być uszczegóławiane w lokalnych dokumentach planistycznych.

Zgodnie z przepisami upzp, PZPWL jest wiążący dla projektów planów ogólnych w zakresie zadań samorządowych o znaczeniu wojewódzkim.

Głównym celem PZPWL jest zrównoważony rozwój przestrzenny regionu prowadzący do podniesienia konkurencyjności województwa i poprawy warunków życia. Podstawowymi priorytetami rozwojowymi są:

- wzmacnianie zewnętrznych powiązań sieciowych oraz poprawa spójności wewnątrzregionalnej w układzie przestrzennym i społeczno-gospodarczym;
- wzrost konkurencyjności przestrzeni województwa pod względem atrakcyjności gospodarczej i warunków życia.

W strukturze funkcjonalno-przestrzennej województwa lubelskiego gmina Radzyń Podlaski położona jest w obszarze rolniczej przestrzeni produkcyjnej w strefie gospodarki hodowlanej o charakterze mozaikowym łąkowo-leśno-polnym. W związku z tym przyjmuje się zasadę nadrzędności działań służących utrzymaniu i wzmacnianiu funkcji podstawowych (wiodących) oraz preferencje rozwojowe, nakazujące zachowanie naturalnych wartości zasobów rolniczej przestrzeni produkcyjnej oraz zrównoważony rozwój gospodarki rolnej i funkcji towarzyszących.

W ramach kształtowania wielkoobszarowych elementów struktury funkcjonalno – przestrzennej województwa, PZPWL lokalizuje gminę Radzyń Podlaski w obrębie:

- obszaru funkcjonalnego o znaczeniu ponadregionalnym, tj. wiejskiego obszaru funkcjonalnego uczestniczącego w procesach rozwojowych;
- obszarów funkcjonalnych o znaczeniu regionalnym, tj.: gospodarki hodowlanej i Polesie ze strefą oddziaływania Kanału Wieprz – Krzna.

Dla tych obszarów, jako wiodące kierunki zagospodarowania PZPWL wskazuje:

- stworzenie warunków dla integracji funkcjonalnej z miastami - włączenie obszarów wiejskich otaczających miasta w procesy rozwojowe,
- zwiększenie mobilności zawodowej i przestrzennej,
- stworzenie warunków dla rozwoju przedsiębiorczości pozarolniczej,
- dywersyfikacja sektorowa gospodarki rolnej,
- gospodarka hodowlana,
- rozwój bazy przetwórstwa rolno-spożywczego,
- rozwój usług obsługi rolnictwa,
- produkcja biomasy dla celów energetycznych,
- modernizacja (remelioracja) KWK,
- rozwój infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej,
- budowa i modernizacja obiektów stawowych dla potrzeb gospodarki rybackiej,
- rozwój bazy przetwórstwa rolno-spożywczego,
- rozwój energetyki odnawialnej z wykorzystaniem biomasy, zasobów wodnych i instalacji fotowoltaicznych,
- zalesianie stref wododziałowych.

Strategia Rozwoju Województwa Lubelskiego do 2030 r. (SRWL)

Strategia Rozwoju Województwa Lubelskiego do 2030 r. została przyjęta uchwałą Nr XXIV/406/2021 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 29 marca 2021 r. Stanowi podstawę do kształtowania polityki rozwoju na poziomie regionalnym w województwie lubelskim. Model struktury funkcjonalno – przestrzennej określa przestrzenne ramy planowanych działań rozwojowych w regionie. Stanowi płaszczyznę koordynacji przedsięwzięć w dwóch układach funkcjonalnych, tj. układzie naturalnym oraz układzie antropogenicznym.

Zgodnie ze SRWL 2030, Gmina Radzyń Podlaski zlokalizowana jest w strefie zewnętrznej miejskiego obszaru funkcjonalnego ośrodka lokalnego Radzyń Podlaski, a także w obrębie

Podlaskiego Obszaru Strategicznej Interwencji, dla którego jako priorytetowe kierunki działań przyjęto:

- poprawę konkurencyjności gospodarstw rolnych,
- zrównoważony rozwój systemów infrastruktury technicznej,
- wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich,
- ochrona walorów środowiskowych,
- wspieranie konkurencyjności i innowacyjności przedsiębiorstw,
- innowacyjne wykorzystanie walorów przyrodniczo – kulturowych, rozwój sportu i usług wolnego czasu,
- wzmocnienie współpracy transgranicznej i międzyregionalnej.

Strategia Rozwoju Gminy Radzyń Podlaski na lata 2016-2030

Strategia Rozwoju Gminy Radzyń Podlaski na lata 2016-2030 została przyjęta uchwałą Nr XXVI/121/2016 Rady Gminy Radzyń Podlaski z dnia 30 września 2016 r.

Ustalenia projektu planu ogólnego uwzględniają zapisy Strategii Rozwoju Gminy Radzyń Podlaski na lata 2016-2030 poprzez tworzenie warunków do:

- w odniesieniu do priorytetu społecznego:
 - rozwoju infrastruktury sportowo-rekreacyjnej,
 - budowy i modernizacji placów zabaw dla dzieci,
 - ochrony i rewitalizacji lokalnych zabytków,
 - rozwoju i modernizacji obiektów służących działalności kulturalnej,
 - tworzenia miejsc pamięci historycznej oraz służących kultywowaniu tradycji i dziedzictwa kulturowego,
- w odniesieniu do priorytetu gospodarczego:
 - rozwoju odnawialnych źródeł energii,
 - rewitalizacji istniejących terenów zielonych,
 - tworzenia oferty inwestycyjnej dla potencjalnych inwestorów oraz systemu obsługi inwestora w gminie.

Strategia Rozwoju Ponadlokalnego Gmin i Powiatu Radzyńskiego na lata 2021-2027 z perspektywą do 2035

Gmina Radzyń Podlaski zawarła porozumienie w sprawie opracowania i wdrażania Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Gmin i Powiatu Radzyńskiego na lata 2021-2027 z perspektywą do 2035 przyjętej uchwałą nr LI/239/2022 Rady Powiatu Radzyńskiego z dnia 27 września 2022 r. Strategia została opracowana dla powiatu radzyńskiego i siedmiu gmin z jego obszaru, tj.: Miasto Radzyń Podlaski, Borki, Czemierniki, Komarówka Podlaska, Radzyń Podlaski, Ulan-Majorat, Wołyń.

Ustalenia projektu planu ogólnego uwzględniają i realizują postanowienia Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Gmin i Powiatu Radzyńskiego na lata 2021-2027 z perspektywą do 2035 poprzez tworzenie warunków do:

- w zakresie kształtowania elementów sieci osadniczej i rozwoju funkcji społeczno-gospodarczych:
 - zachowania terenów cennych przyrodniczo i terenów rolnych,
 - wyznaczenia terenów przeznaczonych do perspektywicznego rozwoju funkcji społeczno-gospodarczych,
 - zaplanowania stref rozwoju gospodarczego jako atrakcyjne inwestycyjnie dla rozwoju przedsiębiorczości pozarolniczej w sąsiedztwie głównych ciągów komunikacyjnych,
 - uwzględnienia historycznego znaczenia funkcjonalnego poszczególnych obiektów zabytkowych,
 - lokalizowania stref aktywności uciążliwych dla społeczeństwa lub środowiska w odpowiednim oddaleniu od stref sieci osadniczej oraz przyrodniczej;

- w zakresie kształtowania elementów sieci infrastrukturalnej, w tym transportowej i energetycznej:
 - lokalizacji stref z funkcjami w zakresie rozwoju zielonej energii uwzględniając warunki naturalne dające możliwość efektywnej realizacji inwestycji,
 - lokalizacji stref komunikacyjnych i infrastrukturalnych w sposób nie naruszający równowagi w systemie sieci osadniczej,
- w zakresie kształtowania elementów sieci przyrodniczej i ekologicznej:
 - ograniczenie presji inwestycyjnej na obszarach o szczególnym znaczeniu dla zachowania zasobów przyrodniczych,
 - utrzymanie przestrzeni wolnych od zabudowy,
 - zapewnienie rozwiązań przestrzennych umożliwiających migrację zwierząt,
 - kształtowanie spójnych, powiązanych obszarów przyrodniczych,
 - uwzględnienie zwiększania ciągłości leśnych korytarzy ekologicznych.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Radzyń Podlaski

Na obszarze gminy Radzyń Podlaski obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przyjęty uchwałą Nr XXXVIII/228/10 Rady Gminy Radzyń Podlaski z dnia 28 października 2010 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Radzyń Podlaski. Plan ten obejmuje fragmentaryczne obszary gminy, głównie pasma urbanizacji kształtujące się wzdłuż dróg.

Mppz gminy Radzyń Podlaski obejmuje tereny osadnicze miejscowości: Główne, Jaski, Płudy, Radowiec, Bedlno Radzyńskie, Siedlanów, Białka, Ustrzesz, Stasinów, Marynin, Zbulitów Duży, Kol. Branica Radzyńska, Branica Radzyńska, Paszki Duże, Paszki Małe, Zabiele, Biała, Bedlno, Żabików, Brzostówiec. Mppz obejmuje ustalenia przestrzenne w zakresie:

- wskazania funkcji poszczególnych terenów;
- określenia zasad zagospodarowania w odniesieniu do poszczególnych terenów wyodrębnionych liniami rozgraniczającymi;
- ustalenia dla terenów istniejących użytków rolnych zakazu zabudowy;
- dopuszczenia na terenach użytków rolnych:
 - lokalizacji obiektów gospodarstw specjalistycznych produkcji rolnej oraz związanych z przetwórstwem rolno- spożywczym (np. ferm hodowlanych, przechowalni owoców i warzyw, itp.), pod warunkiem spełnienia wymogów dotyczących ochrony środowiska i innych przepisów szczególnych;
 - zaopatrzenie w energię elektryczną lub ciepłą z alternatywnych niskoemisyjnych źródeł energii jak np. ogniwa fotowoltaiczne, źródła wodorowe, kolektory słoneczne. Budowa biogazowni lub turbin wiatrowych, wymaga spełnienia warunków przepisów w zakresie ochrony środowiska naturalnego;
- dla terenów wód otwartych, cieków, rowów - zachowanie układu ich przebiegu oraz ochrona roślinności nadwodnej, wodnej, roślinności bagiennej.
- dla terenów lasów i zadrzewień - umacnianie biologicznie czynnych istniejących kompleksów leśnych.
- ochrony dolin rzecznych jako korytarzy ekologicznych;
- ochrony wód powierzchniowych i podziemnych poprzez wyposażenie obszarów zwartej zabudowy w systemy wodnokanalizacyjne;
- ochrony przed hałasem poprzez wzmocnienie obudowy biologicznej dróg.

Projekt planu ogólnego Gminy Radzyń Podlaski uwzględnia ustalenia obowiązujących mppz.

Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe na potrzeby planu ogólnego gminy Radzyń Podlaski

Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe dla gminy Radzyń Podlaski zostało sporządzone w 2025 r. Stanowi dokumentację wykonaną na potrzeby sporządzenia planu ogólnego gminy Radzyń Podlaski.

Obejmuje charakterystykę stanu i funkcjonowania elementów środowiska wynikających z położenia gminy w kraju i regionie, charakterystykę cech przewodnich środowiska, jego zasobów, walorów i zagrożeń, diagnozę stanu, w tym odporność środowiska na degradację i jego zdolność do regeneracji, wstępną prognozę zmian zachodzących w środowisku, określenie przyrodniczych predyspozycji do kształtowania struktury funkcjonalno-przestrzennej obszaru, a także ocenę przydatności środowiska dla różnych rodzajów użytkowania i form zagospodarowania.

Ustalenia projektu planu ogólnego gminy Radzyń Podlaski uwzględniają główne cele środowiskowe i rekomendacje wynikające z dokumentów szczebla regionalnego oraz lokalnego.

4. Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy

W prognozie przeprowadzono analizę i ocenę potencjalnego wpływu na środowisko ustaleń projektu planu ogólnego Gminy Radzyń Podlaski, uwzględniając stopień szczegółowości informacji w nim zawartych. Przy sporządzeniu prognozy uwzględniono obowiązujące akty prawne z zakresu ochrony środowiska. Dokument został opracowany stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny.

Ze względu na złożoność dokumentu jakim jest prognoza, na poszczególnych etapach opracowania zastosowano różne metody i techniki badawcze:

- analizy kameralne dokumentów i danych;
- metody opisowe, dotyczące m. in. charakterystyki istniejącego stanu zasobów środowiska, ze szczególnym uwzględnieniem przewidywanych znaczących oddziaływań oraz obszarów prawnie chronionych;
- analizy jakościowe, oparte na dostępnych informacjach odnoszących się do stanu środowiska oraz identyfikacji i wartościowania skutków przewidywanych zmian w środowisku;
- badania jakościowe i oceny eksperckie;
- analizy macierzowe umożliwiające zaprezentowanie oddziaływań projektu mpzp gminy na poszczególne komponenty środowiska oraz zestawienie rezultatów wzajemnego oddziaływania czynników;
- analizy przestrzenne wykorzystujące techniki GIS, umożliwiające między innymi przedstawienie relacji pomiędzy poszczególnymi czynnikami oraz wizualizację kartograficzną ustaleń opracowania;
- metody graficzne pozwalające na prezentację danych oraz wizualizację wzajemnych zależności ustaleń projektu planu ogólnego i komponentów środowiska.

Analiza i ocena stanu środowiska Gminy Radzyń Podlaski została wykonana metodą opisową na podstawie danych Państwowego Monitoringu Środowiska, danych statystycznych, opracowań kartograficznych oraz w oparciu o literaturę specjalistyczną. Umożliwiła identyfikację najważniejszych problemów ochrony środowiska oraz określenie trendów zmian zachodzących w środowisku.

Zastosowanie metody macierzy pozwoliło na identyfikację, analizę i ocenę przewidywanych oddziaływań ustaleń projektu planu ogólnego Gminy Radzyń Podlaski na poszczególne komponenty środowiska.

Ocena wpływu na poszczególne komponenty środowiska ustaleń projektu planu ogólnego uwzględnia sposób oddziaływania (tab. 1), rodzaj oddziaływania (tab. 2), czas oddziaływania (tab. 3) oraz jego częstotliwość (tab. 4).

Tabela 1 Sposób oddziaływania

Symbol	Opis oddziaływania
++	Znacząco korzystne oddziaływanie – oddziaływanie powodujące korzystne zmiany w środowisku, najczęściej wtórne, pojawiające się w dłuższym horyzoncie czasowym, prowadzące do poprawy wybranych elementów środowiska w wymiarze ponadlokalnym
+	Zauważalne pozytywne oddziaływanie - nie powodujące ilościowo istotnych zmian w środowisku
0	Neutralne oddziaływanie – całkowity brak wpływu lub wpływ nieznaczący, oddziaływanie nie powodujące odczuwalnych (mierzalnych) skutków w środowisku
-	Negatywne słabe oddziaływanie – oddziaływanie zauważalne, powodujące odczuwalne skutki środowiskowe, lecz nie powodujące przekroczenia standardów, istotnych zmian ilościowych i jakościowych, możliwe do ograniczenia
--	Negatywne umiarkowane oddziaływanie – możliwe do ograniczenia metodami planistycznymi
---	Negatywne znaczące oddziaływanie – ma istotny negatywny wpływ, powodujący zasadniczą zmianę określonych parametrów jakości środowiska, zagrożenia dla obszarów przyrodniczo cennych (możliwe do ograniczenia metodami planistycznymi lub rozwiązaniami alternatywnymi do negatywnego umiarkowanego lub też zmuszające do odstąpienia od lokalizacji funkcji)

Źr.: Opr. własne

Tabela 2 Rodzaj oddziaływania

Skrót	Kryterium	Opis
B	Bezpośrednie	Oddziaływanie wynikające z bezpośredniej interakcji między planowanym zagospodarowaniem a środowiskiem jego realizacji. Zmiana w środowisku jest bezpośrednią konsekwencją oddziaływania na dany komponent środowiska.
P	Pośrednie	Oddziaływanie wynikające z innych działań mających miejsce w związku z realizacją projektowanego zagospodarowania. Oddziaływanie wywołane zmianą środowiska spowodowaną oddziaływaniem bezpośrednim innego czynnika.
W	Wtórne	Oddziaływanie wynikające z oddziaływań bezpośrednich lub pośrednich, będące skutkiem późniejszych interakcji ze środowiskiem.

Źr.: Opr. własne

Tabela 3 Czas oddziaływania

Skrót	Kryterium	Opis
K	Krótkoterminowe	Oddziaływanie będzie trwać jedynie przez ograniczony czas i ustanie po zakończeniu danego działania bądź na skutek wykorzystania środków łagodzących lub prac rekultywacyjnych albo naturalnego powrotu do stanu wyjściowego.
Ś	Średnioterminowe	Oddziaływanie ograniczone w czasie, które utrzymuje się do kilku lat po ustaniu działania, które było jego źródłem. Oddziaływanie o charakterze nieciągłym, sporadycznym regularnie powtarzające się w dłuższym okresie czasu (np. zaburzenia sezonowe).

D	Długoterminowe	Oddziaływanie utrzymujące się przez dłuższy czas, które powoduje trwałe zmiany w zasobach, utrzymujące się po zakończeniu eksploatacji.
---	----------------	---

Źr.: Opr. własne

Tabela 4 Częstotliwość oddziaływania

Skrót	Kryterium	Opis
S	Stałe	Oddziaływanie występujące w trakcie zagospodarowania terenu i powodujące trwałe zmiany w zasobach. Oddziaływanie o charakterze ciągłym, trwające nieprzerwanie w analizowanej perspektywie czasowej.
C	Chwilowe	Oddziaływanie trwające krótko; ustające z chwilą zakończenia działania, które jest jego źródłem (np. na etapie robót budowlanych), element środowiska powraca do stanu pierwotnego. Oddziaływanie nieregularne lub sporadyczne.

Źr.: Opr. własne

Projekt planu ogólnego gminy jest dokumentem ogólnym, nie wskazującym konkretnych przedsięwzięć, a jedynie wyznaczającym strefy, w których mogą być lokalizowane poszczególne rodzaje zagospodarowania terenu. Prognoza oddziaływania na środowisko została dostosowana do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu. Ma ona charakter informacyjno – ostrzegawczy, bazując przede wszystkim na ocenach jakościowych.

Na podstawie profili podstawowych i dodatkowych dla poszczególnych stref oraz ustalonych parametrów i wskaźników, określono istotne potencjalne oddziaływania na poszczególne elementy środowiska, określając ich rodzaj, charakter oraz intensywność. Wskazano kierunki zmian, jakich należy się spodziewać w związku z realizacją projektowanego dokumentu.

Dla przyjętej metodyki nie natrafiono na trudności, które wynikałyby z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

5. Istniejący stan środowiska

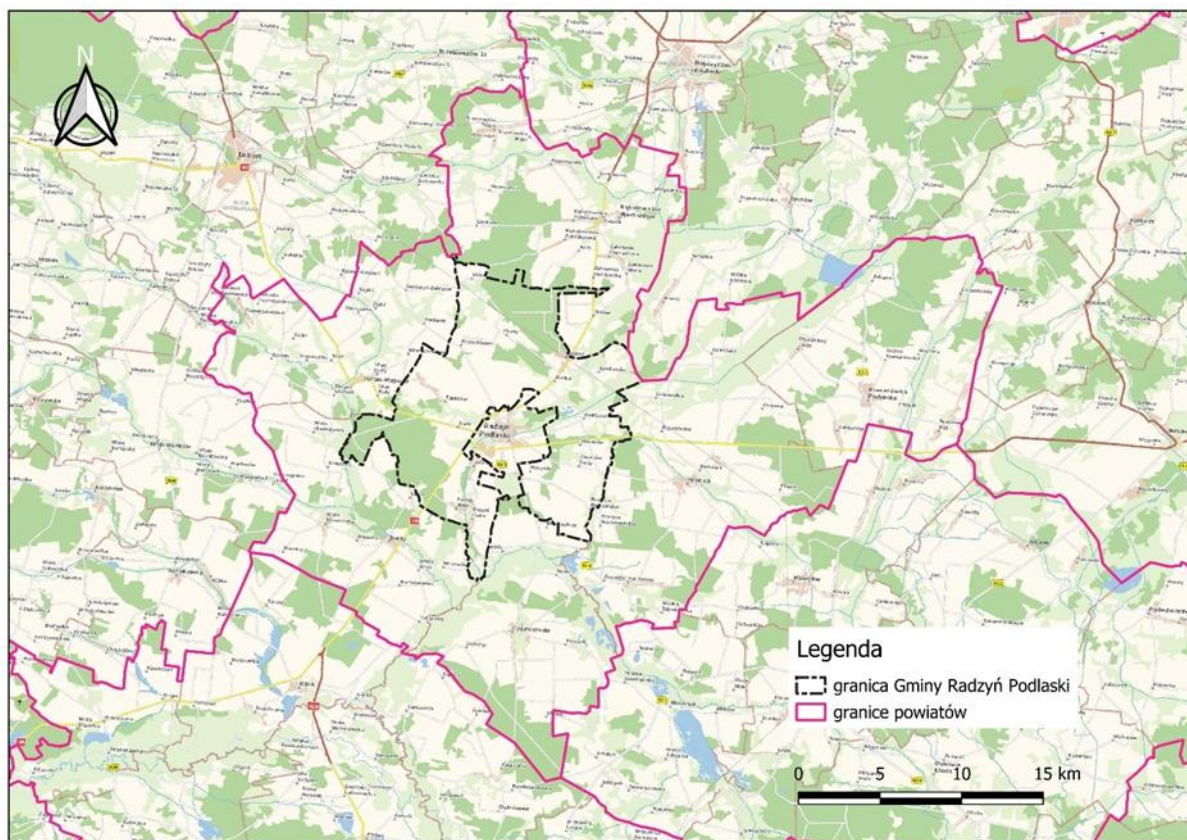
5.1. Położenie Gminy Radzyń Podlaski

Projekt planu ogólnego Gminy Radzyń Podlaski obejmuje swoim zasięgiem obszar całej gminy. Gmina Radzyń Podlaski położona jest w północnej części województwa lubelskiego, w centralnej części powiatu radzyńskiego. Graniczy z następującymi gminami:

- miasto Radzyń Podlaski, Kąkolewnica, Ulan-Majorat, Borki, Czemierniki, Wohyń (pow. radzyński),
- Łuków (pow. łukowski),
- Drelów (pow. bialski).

Obszar gminy Radzyń Podlaski zajmuje powierzchnię 155 km² (15 509 ha) i zamieszkiwany jest przez 7 899 osób (stan na 31.12.2023 r.). Gmina ma charakter wiejski - charakteryzuje się niską gęstością zaludnienia (50,9 os/km²), znacznie niższą niż średnia dla województwa lubelskiego (81 os/km²). Gmina podzielona jest na 21 sołectw, tj.: Adamki, Bedlno, Bedlno Radzyńskie, Biała, Białka, Branica Radzyńska, Branica Radzyńska – Kol., Brzostowiec, Główne, Jaski, Marynin, Paszki Małe, Paszki Duże, Płudy, Radowiec, Siedlanów, Stasinów, Ustrzesz, Zabiele, Zbulitów Duży, Żabików.

Główne osie komunikacyjne na terenie gminy stanowią: droga krajowa nr 19 oraz krzyżująca się z nią droga krajowa nr 63. Sieć komunikacyjną uzupełniają: droga wojewódzka nr 814, drogi powiatowe oraz gminne. Przez północną część gminy Radzyń Podlaski przebiega linia kolejowa nr 30.

Rysunek 1. Położenie gminy Radzyń Podlaski na tle powiatu radzyńskiego
 Źr.: Opr. własne na podst. Państwowego Rejestru Granic

Dominującą gałęzią gospodarki w gminie są usługi, w których zatrudnionych jest ok. 44% pracujących, następnie sektor przemysłowy – 29% pracujących oraz rolniczy – 27%.

Pod względem planistycznym, gmina Radzyń Podlaski posiada obowiązujące Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Radzyń Podlaski przyjęte Uchwałą Rady Gminy Radzyń Podlaski Nr VII/38/2015 z dnia 30 kwietnia 2015 r. Podlaski. Jednak w związku z nowelizacją ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym dokument ten przestanie obowiązywać w dniu wejścia w życie planu ogólnego gminy lub do dnia 30 czerwca 2026 r.

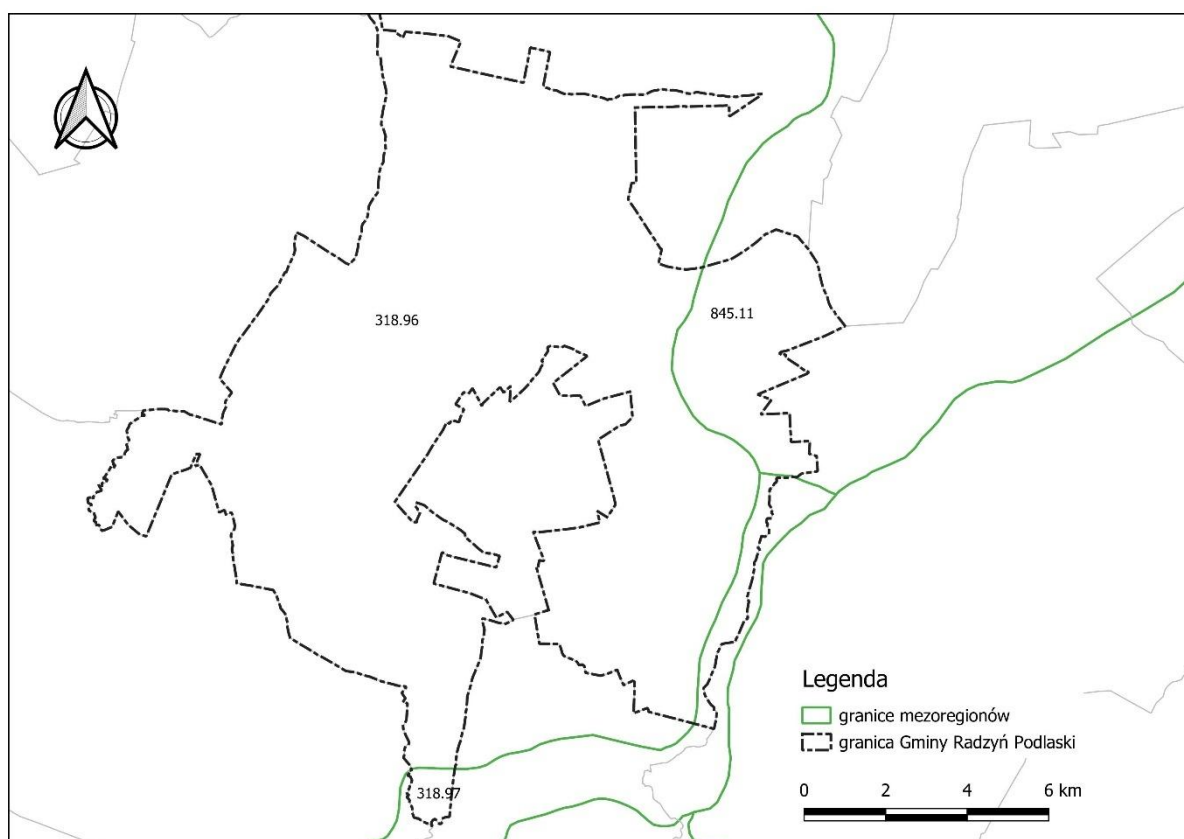
Ponadto na obszarze gminy Radzyń Podlaski obowiązuje Miejsowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Radzyń Podlaski przyjęty uchwałą Rady Gminy Nr XXXVIII/228/10 z dnia 28 października 2010 r. (Dz. Urz. Woj. Lubel. z 2011 r. Nr 28, poz. 682) oraz mpzp przyjęty uchwałą nr IV/26/11 Rady Gminy Radzyń Podlaski z dnia 23 lutego 2011r. zmieniającą uchwałę w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Radzyń Podlaski.

Zgodnie z regionalizacją fizyczno-geograficzną Polski, gmina Radzyń Podlaski położona jest na styku dwóch megaregionów. W obrębie megaregionu Pozaalpejska Europa Środkowa położona jest w dwóch mezoregionach: Równina Łukowska oraz Pradolina Wieprza. Natomiast w megaregionie Niż Wschodnioeuropejski obejmuje mezoregion Zakłęśność Łomaska (rys. 2). W tabeli 5 przedstawiono pełny podział gminy Radzyń Podlaski na jednostki fizyczno-geograficzne.

Tabela 5. Jednostki fizyczno-geograficzne na terenie gminy Radzyń Podlaski

Rodzaj jednostki	Nazwa	
Megaregion	3 - Pozaalpejska Europa Środkowa	8 – Niż Wschodnioeuropejski
Prowincja	31 – Niż Środkowoeuropejski	84- Niż Wschodniobałtycko-Białoruski
Podprowincja	318 – Niziny Środkowopolskie	845 - Polesie
Makroregion	318.9 – Nizina Południowopodlaska	845.1 – Polesie Zachodnie
Mezoregion	318.96 – Równina Łukowska 318.97 – Pradolina Wieprza	845.11 – Zakłęśłość Łomaska

Źr.: Opr. własne na podst. Rychling A. (red.), 2021, *Regionalna geografia fizyczna Polski*, Poznań.

Rysunek 2. Położenie gminy Radzyń Podlaski na tle podziału fizjograficznego Polski

Źr.: Opr. własne na podstawie Rychling A. (red.), 2021, *Regionalna geografia fizyczna Polski*, Poznań

Większość obszaru gminy Radzyń Podlaski położona jest w obrębie mało zróżnicowanej Równiny Łukowskiej. Natomiast południowo – wschodnie krańce gminy zlokalizowane są w obrębie Pradoliny Wieprza odznaczającej się większym zróżnicowaniem rzeźby i krajobrazu, a wschodnia część – w obrębie Zakłęśłości Łomaskiej.

5.2. Budowa geologiczna

Obszar Gminy Radzyń Podlaski położony jest w lubelsko-podlaskiej części prekambryjskiej platformy wschodnioeuropejskiej, na południowo-zachodnim skłonie zrębu łukowskiego. Strop podłoża krystalicznego występuje na głębokości ok. 1 670 – 2 300 m. Krystaliczna platforma zbudowana jest z prekambryjskich granitognejsów, bazaltów i granitów. Na nich niezgodnie zalegają eokambryjskie piaskowce, miejscami z glaukonitem oraz mułowce i iłowce.

Okres paleozoiczny reprezentowany jest przez osady kambru, ordowiku, syluru, karbonu i permu. Utwory kambru (dolnego i środkowego) wykształcone są jako piaskowce, piaskowce kwarcytowe, mułowce i iłowce o miąższości rzędu 600–700 m. Osady ordowiku (iłowce, mułowce i wapienie) zachowały się tu jedynie fragmentarycznie – w południowo - wschodniej części obszaru. Wyżej występują iłowce z fauną graptolitów, mułowce i wapienie syluru

o kilkusetmetrowej miąższości. Utwory karbońskie zalegają niezgodnie na osadach syluru lub kambru. Miąższość osadów karbonu dochodzi do 750 m. Reprezentowane są one przez wizeńskie wapienie, margle, mułowce, iłowce i piaskowce z wkładkami tufitów, boksytów i diabazów. Ponad nimi występuje węglonośna seria karbonu górnego (namuru i westfalu), zbudowana z wapieni, mułowców, iłowców, piaskowców z węglem kamiennym. Strop osadów karbońskich ma charakter erozyjny. Sedymencję osadów paleozoiku zamykają wapienie piaszczyste permu, które zachowały się na tym obszarze szczątkowo – w północno-zachodniej części obszaru.

Na utworach karbonu (oraz miejscami permu) zalegają niezgodnie osady mezozoiczne – jury środkowej i górnej, a powyżej utwory kredowe. Pokrywa mezozoiczna tworzy płaską monoklinę, zapadającą pod niewielkim kątem (1–2°) na południowy zachód. Łączna miąższość osadów jury wynosi 155,0–236,0 m i ulega zwiększeniu ku południowemu zachodowi i zachodowi. Pod względem litologicznym są to wapienie detrytyczne, dolomityczne, wapienie z krzemieniami i glaukonitem oraz dolomity i piaskowce (jura środkowa), powyżej osadziły się wapienie oolitowe i pelityczne oraz margle (jura górna). Zalegający na nich kompleks kredowy ma zdecydowanie większą miąższość, która wynosi 410,0–459,5 m. Dolna kreda wykształcona jest jako piaski i piaskowce glaukonitowe z fosforytami przechodzące w utwory węglanowe kredy górnej (mastrycht górny) – wapienie, kreda piszcząca, margle i opoki.

Występujące na skałach kredy górnej utwory trzeciorzędowe stanowią osady deponowane w środowisku morskim. W paleocenie osadziły się opoki, gezy i mułki z glaukonitem, a w eocenie gezy, piaskowce z glaukonitem, ily, mułki oraz piaski z glaukonitem i fosforytami o miąższości 15,0–18,0 m. Z utworami eocenu związane są pierwotne złoża bursztynu.

Na utworach kredy górnej i trzeciorzędu występują osady czwartorzędu, które tworzą ciągłą pokrywę o zmiennej miąższości – generalnie rosnącej w kierunku północnym od kilku, kilkunastu metrów w dolinie Tyśmienicy do ponad 50 m w północnej części gminy. Najstarszymi utworami czwartorzędowymi są piaski i mułki rzeczne powstałe w dolnym plejstocenie (preglacja), o miąższości 5,1–15,5 m. W trakcie interglacjału małopolskiego powstały głębokie rynny erozyjne, które później zostały stopniowo wypełnione piaskami i żwirami rzeczными, o miąższości do około 20 m (w rejonie Radzyna Podlaskiego). W granicach wychodni piasków wyznaczono obszary perspektywiczne dla udokumentowania złóż kopalin okruchowych. Miejscami piaski te przykryte są warstwą glin zwałowych, które występują tu powszechnie na powierzchni terenu lub pod niewielkim nakładem utworów wodnolodowcowych i lodowcowych.

W holocenie w niewielkich dolinkach utworzyły się warstwy (do 3 m grubości) mułków, mułków piaszczystych i piasków o genezie deluwialno-rzecznej. We wszystkich występujących tu dolinach rzecznych stwierdzono piaski i mułki, które reprezentują różne facje rzeczne i rzeczno-jeziorne (rozlewiskowe). Miąższość tych utworów może osiągać 3 m. Torfy występują powszechnie we wszystkich dolinach rzecznych. Są to torfowiska niskie, w których występują torfy różnej genezy o miąższości do 5 m¹.

5.3. Rzeźba terenu

Większość obszaru gminy Radzyń Podlaski zlokalizowana jest w obrębie Równiny Łukowskiej, stanowiącej mało zróżnicowany morfologicznie obszar polodowcowy, rozciągający się pomiędzy formami końcowymi lub recesyjnymi lądolodu Warty zlodowacenia środkowopolskiego, a ciągiem równoleżnikowych obniżień „pradolinnych”.

Najwyżej położone partie (powyżej 160 m n.p.m.) obejmują równiny morenowe zbudowane głównie z glin zwałowych, które były formowane podczas zlodowacenia południowo- lub/i środkowopolskiego. Rozcinające równiny morenowe doliny rzeczne m.in. Bystrzycy wypełnione holocenijskimi osadami aluwialnymi (głównie mułkami i piaskami) i biogenicznymi (torfami), mają plejstoceńskie założenia – nawiązują do przebiegu piaszczysto-żwirowych

¹ Objasnienia do Mapy Geośrodowiskowej Polski 1:50 000, Arkusz Radzyń Podlaski, 2011, PIG PIB, Warszawa

szlaków sandrowych formowanych podczas odpływu wód roztopowych z topniejącego lądolodu Warty zlodowacenia środkowopolskiego.

Południowo – wschodnie krańce gminy położone są w obrębie Pradoliny Wieprza. Jest to równoleżnikowo przebiegająca forma dolinna, oddzielająca Wysoczyznę Żelechowską i Równinę Łukowską od, położonej na południu, Wysoczyzny Lubartowskiej. Na terenie gminy Radzyń Podlaski obejmuje fragment doliny Tyśmienicy, stanowiącej dopływ Wieprza. To bardzo wyrazisty w rzeźbie odcinek, ukształtowany zasadniczo podczas końcowego postępu lądolodu Warty zlodowacenia środkowopolskiego. Dno pradoliny jest szerokie, a zbocza strome i wysokie – do 20 m. Znacznie młodsze jest współczesne dno pradoliny. Tworzy go holocena, głównie piaszczysto-mułowa i biogeniczna, terasa powodziowa z licznymi dobrze zachowanymi starorzeczami m.in. Tyśmienicy².

5.4. Surowce mineralne

Zgodnie z Bilansem zasobów złóż kopalin w Polsce³ oraz bazą MIDAS, na terenie gminy Radzyń Podlaski występują złoża surowców mineralnych:

- piasków i żwirów,
- torfów.

Udokumentowane złoża kopalin zlokalizowane są w rejonie doliny rzek: Białka i Bystrzyca oraz sąsiadujących z nimi równin sandrowych. Łączne zasoby torfu szacowane są na ok. 24 tys. m³. Na koniec 2024 r. złoża nie były eksploatowane. Natomiast łączne zasoby piasku i żwirów na terenie gminy Radzyń Podlaski szacowane są na ok. 8 947 tys. t. Na koniec 2024 r. eksploatowane były trzy złoża: Olszewnica I, Ustrzesz II, Ustrzesz VII. Łączne wydobycie wyniosło 147 tys. t. W poniższej tabeli przedstawiono wykaz udokumentowanych złóż kopalin na terenie gminy Radzyń Podlaski.

Tabela 6. Złoża kopalin na terenie gminy Radzyń Podlaski

Nazwa złoża	ID	Stan zagospodarowania	Pow. [m ²]	Zasoby geolog.	Lokalizacja
PIASKI I ŻWIRY				tys. t	
Biała	21348	[R] złożo rozpoznane szczegółowo	179 719	2 439,15	Biała, dz. 2528
Brzostówiec	9419	[R] złożo rozpoznane szczegółowo	2 100	8,15	Brzostówiec, dz. 859
Brzostówiec I	9955	[R] złożo rozpoznane szczegółowo	10 900	26,42	Brzostówiec, cz. dz. 865/1, 867/1, 869/1, 871/1, 860, 863
Olszewnica	4449	[Z] eksploatacja złoża zaniechana	148 351	2 087,75	Borowe
Olszewnica I	16450	[E] złożo zagospodarowane	351 500	2 890	Olszewnica, oddz. 315-317
Płudy	2592	[Z] eksploatacja złoża zaniechana	50 670	43	Płudy
Ustrzesz II	5544	[E] złożo zagospodarowane	54 800	661,08	Ustrzesz
Ustrzesz III	6734	[Z] eksploatacja złoża zaniechana	41 572	137,8	Ustrzesz
Ustrzesz VII	14765	[E] złożo zagospodarowane	95 200	653,64	Ustrzesz
TORFY				tys. m³	
Biała	18595	[R] złożo rozpoznane szczegółowo	7 136	10,7	msc. Biała

² Richling i in. (red.), 2021, Regionalna geografia fizyczna Polski, Poznań.

³ Bilans złóż kopalin w Polsce wg stanu na 31.XII.2024 r., 2025, PIB PIB, Warszawa.

Krasew I	8426	[Z] eksploatacja złoża zaniechana	11 500	13,09	Krasew, dz. 2533
----------	------	-----------------------------------	--------	-------	------------------

Źr.: Opr. własne na podst. m.in. Bilansu złóż kopalin w Polsce wg stanu na 31.XII.2024 r., CBDG MIDAS

5.5. Gleby

Większość obszaru gminy Radzyń Podlaski zlokalizowana jest w obrębie Równiny Łukowskiej stanowiącej rozległy i zróżnicowany morfologicznie teren polodowcowy. Na osadach polodowcowych wykształciły się gleby brunatne oraz rdzawe i bielcowe, a na osadach dolin rzecznych gleby hydromorficzne oraz mady. Natomiast w południowo – wschodniej części gminy, na piaszczysto-mułowych aluwialach Tyśmienicy wykształciły się mady, a na osadach biogenicznych gleby hydromorficzne.

W gminie Radzyń Podlaski przeważają gleby średniej i słabej jakości. Są one zróżnicowane pod względem typów, co uwarunkowane jest budową geologiczną podłoża i lokalnymi warunkami hydrobiologicznymi. Największy udział powierzchniowy mają gleby mineralne: bielcowe i pseudobielcowe, wytworzone na piaskach, piaskach gliniastych, rzadziej glinach oraz gleby brunatne, wytworzone na glinach i piaskach gliniastych. Należą one przeważnie do kompleksu pszennego niższych klas, żytniego lub zbożowo - pastewnego. W dolinach rzecznych występują najczęściej gleby organogeniczne: torfowe i murszowo - torfowe, mułowo - torfowe i murszowo - mineralne. Około 70% stanowią gleby kwaśne i bardzo kwaśne, wymagające wapnowania. Ponadto gleby te są na ogół ubogie w przyswajalny magnez. Największy udział w ogólnej powierzchni gruntów mają ziemie klasy IVa i IVb stanowiące łącznie prawie 50% ogólnej powierzchni. Największy udział gleb dobrych występuje w rejonie Branicy Radzyńskiej -Kolonii oraz w Paszkach Dużych i Paszkach Małych. Największy odsetek gleb słabych i bardzo słabych znajduje się we wsi Brzostowiec, Główne, Jaski oraz Płudy⁴.

5.6. Klimat

Wg regionalizacji klimatycznej A. Wosia (1993), której podstawą są frekwencje różnych typów pogody, gmina Radzyń Podlaski położona jest w zasięgu Podlasko-Poleskiego regionu klimatycznego (XIX). W regionie tym, w porównaniu z pozostałymi, jest notowana najmniejsza liczba dni z pogodą umiarkowanie ciepłą i jednocześnie pochmurną - 70 w roku, dni z pogodą umiarkowanie ciepłą z opadem-55 oraz dni umiarkowanie ciepłych, pochmurnych z opadem (typ 211) tylko około 26 Częściej niż w innych regionach zjawiają się tu dni z pogodą dość mroźną, słoneczną, bez opadu.

Z obserwacji meteorologicznych w latach 2010-2024 wynika, że średnia suma opadów na obszarze gminy Radzyń Podlaski zmniejszyła się i wynosi ok. 500-600 mm. Zaobserwowano także wzrost średniej rocznej temperatury powietrza z 7-8°C w 2010 r. do 10-11°C w roku 2024. W zakresie warunków termicznych w 2024 r. odnotowano anomalie klimatyczne na poziomie 2°C w przypadku odchylenia średniej miesięcznej temperatury w stosunku do wielolecia 1991-2020. W ostatnich latach obserwuje się również nasilenie zjawisk ekstremalnych, tj. występowanie deszczy nawalnych i silnych wiatrów⁵.

Zgodnie z opracowanymi scenariuszami klimatycznymi w ramach projektu Klimada 2.0, w wyniku postępujących zmian klimatu w obszarze objętym projektem planu ogólnego należy spodziewać się nasilenia i częstszego występowania zjawisk ekstremalnych tj.:

- fale upałów i fale chłódów,
- zmiany w strukturze opadów i ekstremalne zjawiska w zakresie opadów (intensywne deszcze i susze),

⁴ Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Radzyń Podlaski przyjęta uchwałą Nr VII/38/2015 Rady Gminy Radzyń Podlaski z dnia 30 kwietnia 2015 r. w sprawie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Radzyń Podlaski

⁵ <https://klimat.imgw.pl/pl/climate-maps>

- silne wiatry,
- inne potencjalne ekstremalne sytuacje pogodowe (burze śnieżne, grad, itp.).

Zmiany klimatyczne mają również wpływ na zasięg występowania gatunków, cykle rozrodcze, okresy wegetacji i interakcje ze środowiskiem. Pod wpływem zmian parametrów klimatycznych stopniowym przekształceniom ulega różnorodność biologiczna.

5.7. Stan powietrza

Zanieczyszczenia emitowane do atmosfery powodują zmianę jej naturalnego składu chemicznego, struktury termicznej i zakłócają bilans promieniowania słonecznego, stwarzając zagrożenie dla ludzi i środowiska. Na stan powietrza duży wpływ mają warunki meteorologiczne występujące na danym obszarze, w szczególności: kierunek i prędkość wiatru, temperatura powietrza, wilgotność oraz opady atmosferyczne.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 647 ze zm.), na potrzeby oceny jakości powietrza w województwie lubelskim zostały zdefiniowane dwie strefy: aglomeracja lubelska obejmująca miasto Lublin oraz strefa lubelska obejmująca pozostały obszar województwa, w tym gminę Radzyń Podlaski.

Na podstawie analizy poziomu stężeń zanieczyszczeń określono klasy strefy lubelskiej dla danego zanieczyszczenia, oddzielnie ze względu na ochronę zdrowia ludzi i ze względu na ochronę roślin. Zanieczyszczenia, jakie uwzględnia się w ocenie dokonywanej pod kątem spełnienia kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia ludzi, obejmują 12 substancji: dwutlenek siarki (SO₂), dwutlenek azotu (NO₂), tlenek węgla (CO), benzen (C₆H₆), ozon (O₃), pył zawieszony PM₁₀, pył zawieszony PM_{2,5}, ołów (Pb) w pyłe zawieszonym PM₁₀, arsen (As) w pyłe zawieszonym PM₁₀, kadm (Cd) w pyłe zawieszonym PM₁₀, nikiel (Ni) w pyłe zawieszonym PM₁₀, benzo(a)piren (B(a)P) w pyłe zawieszonym PM₁₀. Natomiast w ocenach dokonywanych pod kątem spełnienia kryteriów odniesionych do ochrony roślin uwzględnia się 3 substancje: dwutlenek siarki (SO₂), tlenki azotu (NO_x), ozon (O₃).

W 2024 r. ocena jakości powietrza w województwie lubelskim prowadzona była w 13 stacjach pomiarowych. Na terenie Gminy Radzyń Podlaski nie były prowadzone pomiary, natomiast najbliższa położona stacja pomiarowa zlokalizowana była na terenie miasta Radzyń Podlaski przy ul. Sitkowskiego 1b. W poniższej tabeli przedstawiono wyniki oceny jakości powietrza w 2024 r. z uwzględnieniem kryteriów ochrony zdrowia ludzi.

Tabela 7. Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie za 2023 rok dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi - klasyfikacja podstawowa (klasy: A, C oraz A1, C1 dla pyłu zawieszonego PM_{2,5})

Kod strefy	Nazwa strefy	SO ₂	NO ₂	C ₆ H ₆	CO	O ₃ ¹⁾	PM ₁₀	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	PM _{2,5} ²⁾
PL0601	aglomeracja lubelska	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A1
PL0602	strefa lubelska	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	C	A1

¹⁾ Dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefy uzyskały klasę D2,

²⁾ Dla pyłu zawieszonego PM_{2,5} – poziom dopuszczalny I fazy, strefy uzyskała klasę A.

Źr.: Roczna ocena jakości powietrza w województwie lubelskim. Raport wojewódzki za rok 2024, GIOŚ

Ocena jakości powietrza w województwie lubelskim za 2024 r. wg kryterium ochrony zdrowia wykazała przekroczenie poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM₁₀ w strefie lubelskiej, strefa uzyskała klasę C dla tego zanieczyszczenia. Dla pozostałych zanieczyszczeń analizowanych w ocenie jakości powietrza w województwie nie wykazano przekroczeń poziomów dopuszczalnych i docelowych.

Rozkład przestrzenny średniorocznych stężeń benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM₁₀ na obszarze województwa lubelskiego w 2024 roku wskazuje na duże wahania wartości od

0,2 ng/m³ do 4 ng/m³. Poziom docelowy 1 ng/m³ został przekroczony lokalnie na obszarach miejskich na terenie strefy lubelskiej. Najniższe wartości stężeń wystąpiły we wschodniej części strefy lubelskiej oraz lokalnie na południu.

W odniesieniu do kryterium ochrony roślin strefa lubelska dla wszystkich analizowanych zanieczyszczeń została zaliczona do klasy A. Natomiast w przypadku oceny pod kątem poziomu celu długoterminowego dla ozonu uzyskała klasę D2.

Tabela 8. Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie za 2024 r. dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin - klasyfikacja podstawowa (klasy: A, C)

Kod strefy	Nazwa strefy	SO ₂	NO _x	O ₃ ¹⁾
PL0602	strefa lubelska	A	A	A

¹⁾ Dla ozonu - poziom celu długoterminowego - strefa lubelska uzyskała klasę D2.

Źr.: Roczna ocena jakości powietrza w województwie lubelskim. Raport wojewódzki za rok 2024, GIOŚ

Na obszarze województwa lubelskiego od wielu lat występuje niski poziom zanieczyszczenia powietrza. Po raz pierwszy od 10 lat na wszystkich stanowiskach pomiarowych został dotrzymany poziom docelowy benzo(a)pirenu zawartego w pyłe zawieszonym PM₁₀, co wskazuje na poprawę jakości powietrza. Jednak w dalszym ciągu istnieje problem z występowaniem wysokich stężeń benzo(a)pirenu zawartego w pyłe zawieszonym PM₁₀ w sezonie grzewczym, co wskazuje, że główną przyczyną podwyższonych stężeń jest „niska” emisja pochodząca z indywidualnego ogrzewania budynków.

W sezonie letnim rejestrowany był wzrost stężeń ozonu, spowodowany obecnością w atmosferze jego prekursorów oraz, w dużej mierze, warunkami meteorologicznymi.

Działania w zakresie poprawy jakości powietrza są realizowane w ramach programu ochrony powietrza (POP) dla województwa lubelskiego. Obecnie na terenie województwa obowiązuje, przyjęty przez Sejmik Województwa Lubelskiego uchwałą Nr XLIX/716/2023 z dnia 28 czerwca 2023 r. zaktualizowany Program ochrony powietrza dla strefy lubelskiej ze względu na przekroczenie poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM₁₀ i PM_{2,5} oraz docelowego benzo(a)pirenu w zakresie pyłu PM_{2,5} (faza II) i benzo(a)pirenu. Program ochrony powietrza jest dokumentem, który wskazuje istotne przyczyny wystąpienia przekroczeń norm jakości powietrza oraz określa działania, których wdrożenie spowoduje poprawę jakości powietrza w województwie⁶.

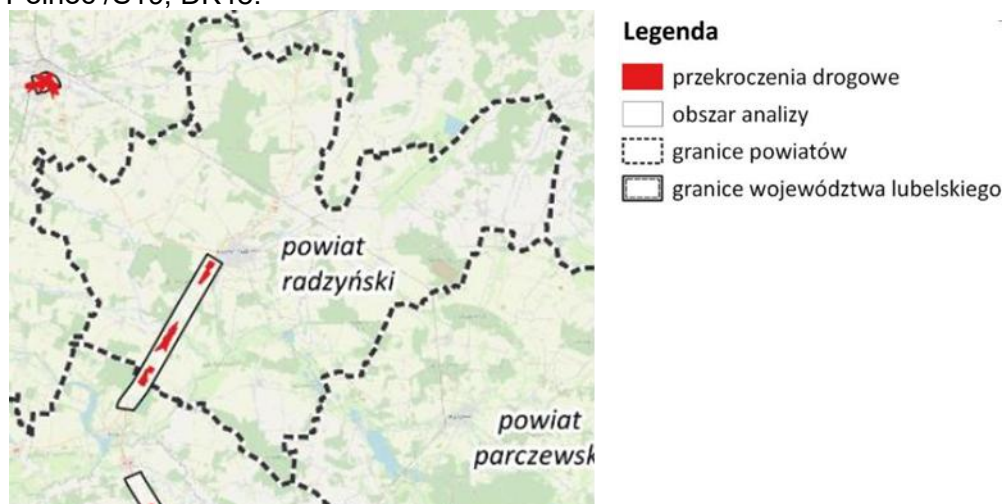
5.8. Klimat akustyczny

Na terenie gminy Radzyń Podlaski głównym zagrożeniem dla klimatu akustycznego jest hałas drogowy oraz kolejowy, natomiast w znacznie mniejszym stopniu oddziałują źródła przemysłowe.

Zgodnie z art. 118 ustawy Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz.U. z 2025 poz. 647 z późn. zm.), podstawowym źródłem informacji o hałasie w środowisku są strategiczne mapy akustyczne, opracowywane co 5 lat. W ramach strategicznych map hałasu opracowanych w 2022 r., na terenie województwa lubelskiego zidentyfikowano i przeprowadzono ocenę stanu klimatu akustycznego dla miasta powyżej 100 tys. mieszkańców, tj. Lublina oraz dróg głównych z ruchem o natężeniu ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie zarządzanych przez: Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad, Zarząd Dróg Wojewódzkich w Lublinie oraz Gminę Biała Podlaska, Urząd Miasta Chełm, Zarząd Dróg Grodzkich w Zamościu.

⁶ Roczna ocena jakości powietrza w województwie lubelskim. Raport wojewódzki za rok 2024, GIOŚ, 2024.

Na terenie gminy Radzyń Podlaski ocenę stanu klimatu akustycznego przeprowadzono na odcinku drogi krajowej nr 19 o długości 15,838 km, tj.: Radzyń Podlaski /ul. Kleeberga (DK63)/ - w. Kock Północ /S19, DK48.

Rysunek 3. Lokalizacja terenów, na których występują przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu pochodzącego od dróg krajowych w powiecie radzyńskim

Źródło: <https://umwl.bip.lubelskie.pl/upload/pliki/0poh-lubelskie-tom-iii-dostepna-v2.pdf>

Przeprowadzone analizy wykazały, że przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu obejmują niewielki obszar: dla wskaźnika LDWN o powierzchni 0,014 km², natomiast dla wskaźnika LN – 0,02 km². Na wskazanym obszarze nie zamieszkują ludzie.

5.9. Pola elektromagnetyczne

Pola elektromagnetyczne (PEM) są elementem obecnym w naturze i stale towarzyszącym człowiekowi. Naturalnymi jego źródłami są: pole elektryczne i magnetyczne Ziemi, wyładowania atmosferyczne, emisja promieniowania radiowego mająca źródło w rozbłyskach i innych zachodzących na Słońcu erupcjach, oddziaływanie innych planet oraz Księżyca. Natomiast do antropogenicznych źródeł promieniowania elektromagnetycznego zalicza się:

- linie wysokiego napięcia, będące źródłem pola elektrycznego i magnetycznego o niskiej częstotliwości (do 30 kHz),
- radary, urządzenia radionawigacyjne, indukcyjne silnopiędowe, nadawcze stacje radiowe i telewizyjne, łączność satelitarna, telefonia komórkowa i bezprzewodowa w standardzie DECT, będące źródłem pola o częstotliwości wysokiej lub radiowej (powyżej 30 kHz), w tym fal radiowych i mikrofal.

Wartości dopuszczalne pól elektromagnetycznych, w celu ochrony terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową i miejsc dostępnych dla ludności, zawarte są w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. z 2019 r. poz. 2448).

Do najliczniejszych źródeł PEM w województwie lubelskim należą nadajniki stacji bazowych telefonii komórkowej. Badania poziomów pól elektromagnetycznych w ramach monitoringu PEM prowadzone były na terenie województwa lubelskiego w 2024 r. w 48 punktach pomiarowych. Żaden z punktów pomiarowych nie był zlokalizowany na terenie gminy Radzyń Podlaski. Najbliższy punkt pomiarowy zlokalizowany był w mieście Radzyń Podlaski oznaczony jako L_2024_GW_5. W żadnym punkcie pomiarowym na terenie województwa lubelskiego nie został przekroczony dopuszczalny poziom PEM w środowisku. Średnio wskaźnik wyniósł 0,56 V/m⁷.

⁷ Ocena poziomów pól elektromagnetycznych w Polsce w roku 2024, GIOŚ, 2025, Warszawa.

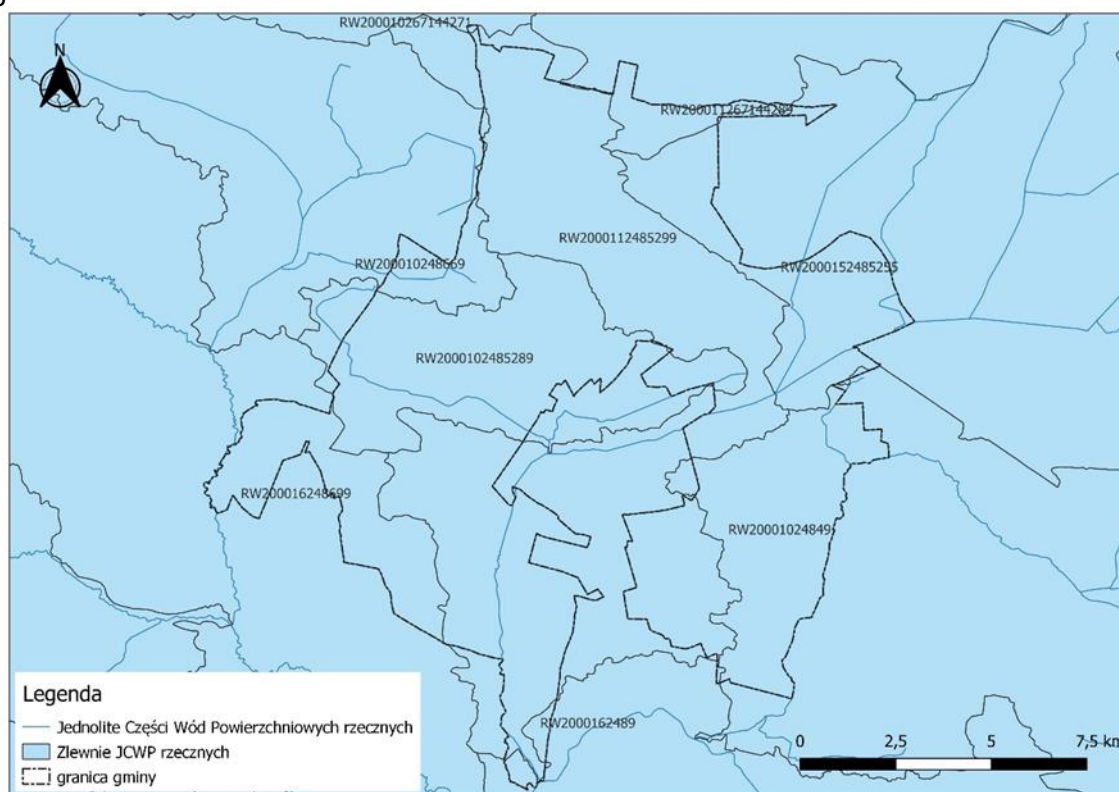
5.10. Stan wód

Stosunki wodne na obszarze gminy Radzyń Podlaski kształtują się pod wpływem warunków klimatycznych i terenowych. Warunki terenowe, głównie budowa geologiczna, rzeźba terenu, gleby i szata roślinna decydują o możliwości powierzchniowego i podziemnego retencjonowania wody oraz istotnie wpływają na intensywność spływu powierzchniowego. Jednocześnie czynniki te modyfikują roczny i sezonowy rytm odpływu, wynikający z rozkładu opadów atmosferycznych, infiltracji i ewapotranspiracji.

5.10.1. Wody powierzchniowe

Obszar gminy Radzyń Podlaski położony jest w środkowo-wschodniej części dorzecza Wisły. Zachodnia granica gminy przebiega częściowo wzdłuż rzeki Bystrzyca. Przez południową i wschodnią część gminy przepływa rzeka Białka. Pozostałe rzeki oraz cieki przepływające przez obszar gminy Radzyń Podlaski stanowią niewielkie odcinki dopływów ww. rzek, w tym odcinek źródłowy Dopływu spod Bedlna⁸. Na północny - zachód od miejscowości Ustrzesz zlokalizowane są zbiorniki wodne powstałe w wyrobiskach po wydobyciu piasku i żwirów.

W Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły⁹ określono podział na jednolite części wód powierzchniowych. W gminie Radzyń Podlaski wyodrębniono 9 Jednolitych Części Wód Powierzchniowych rzecznych znajdujących się w regionie wodnym Bugu.

Rysunek 4. Jednolite Części Wód Powierzchniowych rzecznych na terenie gminy Radzyń Podlaski
Źr.: Opr. własne na podstawie IIaPGW

Celem środowiskowym dla JCWP jest ochrona, poprawa oraz przywracanie stanu jednolitych części wód powierzchniowych, tak aby osiągnąć dobry stan tych wód, a także

⁸ Mapa hydrograficzna Polski

⁹ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz.U. z 2023 r. poz. 300), weszło w życie 17 lutego 2023 r.

zapobieganie pogorszeniu ich stanu, w szczególności w odniesieniu do ekosystemów wodnych i od wód zależnych. Wszystkie JCWP rzecznych występujące w granicach gminy Radzyń Podlaski były monitorowane w celu dokonania oceny stanu/potencjału ekologicznego, natomiast JCWP: Kanał Wieprz – Krzna, Tyśmienica od Brzostówki do ujścia oraz Krzna Południowa do Dopływu spod Lipniaków także pod kątem oceny stanu chemicznego, na podstawie których określono ogólny stan wód.

Tabela 9. Jednolite Części Wód Powierzchniowych rzecznych na terenie gminy Radzyń Podlaski wraz z oceną stanu wód

Lp	Kod JCWP	Nazwa JCWP	Status	Ocena stanu/potencjału ekologicznego	Ocena stanu chemicznego	Stan ogólny wód	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego
1.	RW200011267144289	Kanał Wieprz - Krzna	SCW	słaby potencjał ekologiczny	poniżej dobrego	zły stan wód	zagrożona
2.	RW2000152485255	Białka do Dopływu spod Turowa Niwek	NAT	dobry stan ekologiczny	brak danych	brak możliwości określenia stanu	zagrożona
3.	RW2000162489	Tyśmienica od Brzostówki do ujścia	NAT	umiarkowany stan ekologiczny	poniżej dobrego	zły stan wód	zagrożona
4.	RW20001024849	Stara Piwonia	SZCW	słaby potencjał ekologiczny	brak danych	zły stan wód	zagrożona
5.	RW2000102485289	Dopływ spod Bedlna	NAT	dobry stan ekologiczny	brak danych	brak danych	niezagrożona
6.	RW2000112485299	Białka od Dopływu spod Turowa Niwek do ujścia	SCZW	umiarkowany potencjał ekologiczny	brak danych	zły stan wód	zagrożona
7.	RW200010267144271	Krzna Południowa do Dopływu spod Lipniaków	NAT	zły stan ekologiczny	poniżej dobrego	zły stan wód	zagrożona
8.	RW200010248669	Stanówka	NAT	umiarkowany stan ekologiczny	brak danych	zły stan wód	niezagrożona
9.	RW200016248699	Bystrzyca od Samicy do ujścia	NAT	dobry stan ekologiczny	brak danych	brak danych	niezagrożona

NAT – naturalna część wód

SCW – sztuczna część wód

SZCW – silnie zmieniona część wód

Źr.: Opr. własne na podstawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły, 2023.

JCWP **Kanał Wieprz – Krzna** o kodzie **RW200011267144289** zaliczana jest do sztucznej części wód. Ocena stanu wykazała słaby potencjał ekologiczny oraz stan chemiczny poniżej dobrego. Ogólna ocena – zły stan wód. Głównym źródłem presji są: źródła bytowe i komunalne, prostowanie koryta - rzeki główne i rzeki pozostałe, budowle piętrzące - rzeki główne, obiekty mostowe - rzeki pozostałe, wały przeciwpowodziowe - rzeki główne, górnictwo - rzeki główne, rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski, nieznane (substancje zakazane). Cała zlewnia JCWP stanowi obszar wrażliwy na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych rozumianą jako wzbogacanie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód. Celem środowiskowym dla JCWP jest dobry potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny. JCWP jest zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celu środowiskowego. Dla JCWP ustalono odstępstwo od osiągnięcia celu środowiskowego.

JCWP **Białka do Dopływu spod Turowa Niwek** o kodzie **RW2000152485255** zaliczana jest do naturalnych części wód. Ocena stanu wykazała dobry stan ekologiczny, stanu chemicznego nie badano, w związku z czym brak było możliwości określenia ogólnego stanu wód. Głównym źródłem presji jest prostowanie koryta - rzeki główne i rzeki pozostałe, budowle

piętrzące - rzeki główne. Cała zlewnia JCWP stanowi obszar wrażliwy na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych rozumianą jako wzbogacanie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód. Celem środowiskowym dla JCWP jest dobry stan ekologiczny oraz dobry stan chemiczny. JCWP jest zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celu środowiskowego. Dla JCWP nie zostało ustalone odstępstwo od osiągnięcia celu środowiskowego.

JCWP **Tysmienica od Brzostówki do ujścia** o kodzie **RW2000162489** zaliczana jest do naturalnych części wód. Ocena stanu wykazała umiarkowany stan ekologiczny oraz stan chemiczny poniżej dobrego, co dało ogólną ocenę – zły stan wód. Głównym źródłem presji są: prostowanie koryta - rzeki główne, budowle piętrzące, rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski. Cała zlewnia JCWP stanowi obszar wrażliwy na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych rozumianą jako wzbogacanie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód. Celem środowiskowym dla JCWP jest dobry stan ekologiczny i dobry stan chemiczny. JCWP jest zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celu środowiskowego. Dla JCWP ustalono odstępstwo od osiągnięcia celu środowiskowego.

JCWP **Stara Piwonja** o kodzie **RW20001024849** zaliczana jest do silnie zmienionych części wód. Ocena stanu wykazała słaby potencjał ekologiczny, stanu chemicznego nie badano. Ogólna ocena – zły stan wód. Głównym źródłem presji są: źródła przemysłowe oraz źródła bytowe i komunalne (punktowe i rozproszone), prostowanie koryta - rzeki główne i rzeki pozostałe, budowle piętrzące - rzeki główne, obiekty mostowe - rzeki pozostałe. Cała zlewnia JCWP stanowi obszar wrażliwy na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych rozumianą jako wzbogacanie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód. Celem środowiskowym dla JCWP jest dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny i dobry stan chemiczny. JCWP jest zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celu środowiskowego. Dla JCWP ustalono odstępstwa od osiągnięcia celu środowiskowego.

JCWP **Dopływ spod Bedlna** o kodzie **RW2000102485289** zaliczana jest do naturalnych części wód. Ocena stanu wykazała dobry stan ekologiczny, stanu chemicznego nie badano, w związku z czym nie określono ogólnego stanu wód. Cała zlewnia JCWP stanowi obszar wrażliwy na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych rozumianą jako wzbogacanie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód. Celem środowiskowym dla JCWP jest dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny i dobry stan chemiczny. JCWP nie jest zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celu środowiskowego.

JCWP **Białka od Dopływu spod Turowa Niwek do ujścia** o kodzie **RW2000112485299** zaliczana jest do silnie zmienionych części wód. Ocena stanu wykazała umiarkowany potencjał ekologiczny, stanu chemicznego nie badano. Ogólna ocena – zły stan wód. Głównym źródłem presji są: nawożenie i depozycja oraz prostowanie koryta - rzeki główne, budowle piętrzące - rzeki główne. Cała zlewnia JCWP stanowi obszar wrażliwy na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych rozumianą jako wzbogacanie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód. Celem środowiskowym dla JCWP jest umiarkowany potencjał ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny i dobry stan chemiczny.

JCWP jest zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celu środowiskowego. Dla JCWP ustalono odstępstwo od osiągnięcia celu środowiskowego.

JCWP **Krzna Południowa do Dopływu spod Lipniaków** o kodzie **RW200010267144271** zaliczana jest do naturalnych części wód. Ocena stanu wykazała zły stan ekologiczny oraz stan chemiczny poniżej dobrego. Ogólna ocena - zły stan wód. Głównym źródłem presji są: nawożenie i depozycja oraz odpływ miejski (wody opadowe) oraz źródła bytowe i komunalne (punktowe i rozproszone), prostowanie koryta - rzeki główne i rzeki pozostałe, budowle piętrzące – rzeki główne, rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski, nieznane. Cała zlewnia JCWP stanowi obszar wrażliwy na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych rozumianą jako wzbogacanie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód. Celem środowiskowym dla JCWP jest dobry stan ekologiczny, zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny oraz dobry stan chemiczny. JCWP jest zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celu środowiskowego. Dla JCWP nie ustalono odstępstwa od osiągnięcia celu środowiskowego.

JCWP **Stanówka** o kodzie **RW200010248669** zaliczana jest do naturalnych części wód. Ocena stanu wykazała umiarkowany stan ekologiczny, stanu chemicznego nie badano. Ogólna ocena - zły stan wód. Głównym źródłem presji są: nawożenie i depozycja oraz źródła przemysłowe oraz źródła bytowe i komunalne (punktowe i rozproszone), prostowanie koryta - rzeki główne i rzeki pozostałe, budowle piętrzące – rzeki główne. Cała zlewnia JCWP stanowi obszar wrażliwy na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych rozumianą jako wzbogacanie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód. Celem środowiskowym dla JCWP jest dobry stan ekologiczny, zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny oraz dobry stan chemiczny. JCWP nie jest zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celu środowiskowego. Dla JCWP ustalono odstępstwo od osiągnięcia celu środowiskowego.

JCWP **Bystrzyca od Samicy do ujścia** o kodzie **RW200016248699** zaliczana jest do naturalnych części wód. Ocena stanu wykazała dobry stan ekologiczny, stanu chemicznego nie badano, w związku z czym nie określono ogólnego stanu wód. Cała zlewnia JCWP stanowi obszar wrażliwy na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych rozumianą jako wzbogacanie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód. Celem środowiskowym dla JCWP jest dobry stan ekologiczny oraz dobry stan chemiczny. JCWP nie jest zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celu środowiskowego.

5.10.2. Wody podziemne

Wody podziemne są podstawowym źródłem zaopatrzenia w wodę do celów pitnych, gospodarczych i przemysłowych. Pod względem hydrologicznym gmina Radzyń Podlaski położona jest niemal w całości w obszarze występowania Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) Nr 215 Subniecka Warszawska o charakterze porowym. Obszar GZWP nr 215 jest związany z występowaniem zbiornika paleogeńsko-neogeńskiego. Jego zasoby są wstępnie rozpoznane. Południowe krańce gminy zlokalizowane są w zasięgu GZWP Nr 407 Niecka lubelska (Chełm – Zamość). Granicę między tymi zbiornikami wyznacza dolina rzeki Tyśmienicy.

Zgodnie z ustawą Prawo wodne¹⁰, jednolite części wód podziemnych są jednostkami wydzielonymi dla potrzeb zarządzania wodami, w tym planowania w gospodarowaniu wodami. W odniesieniu do JCWPd celem środowiskowym jest:

- zapobieganie lub ograniczanie wprowadzania do nich zanieczyszczeń,
- zapobieganie pogorszeniu oraz poprawa ich stanu,
- ochrona i podejmowanie działań naprawczych,
- zapewnianie równowagi między poborem a zasilaniem tych wód, tak aby osiągnąć ich dobry stan.

Wg podziału Polski na jednolite części wód podziemnych (JCWPd) obowiązującego na lata 2022-2027, gmina Radzyń Podlaski zlokalizowana jest w obrębie JCWPd oznaczonej kodem GW200075. Struktura JCWPd 75 jest złożona z czterech poziomów wodonośnych rozdzielonych utworami trudno przepuszczalnymi. Każdy z tych poziomów charakteryzuje się nieco innym układem strefy zasilania i drenażu. Poziom przypowierzchniowy Q1 jest praktycznie nie izolowany od powierzchni terenu, co umożliwia jego infiltracyjne zasilanie. Strefy zasilania są związane z lokalnymi działami wód powierzchniowych. Natomiast wody podziemne są drenowane przez rzeki. System krążenia wód podziemnych poziomu przypowierzchniowego ma charakter wybitnie lokalny. Poziom Q2 w strefach, gdzie jest pozbawiony izolacji od powierzchni terenu może być zasilany przez infiltrację wód opadowych, natomiast w pozostałych obszarach zasilanie odbywa się przez przesączanie wód z powierzchni terenu lub z poziomów Q1, Pg-Ng, K przez utwory trudnoprzepuszczalne oraz przez okna hydrogeologiczne z sąsiednich warstw wodonośnych. Poziom Q2 drenują główne ciekі powierzchniowe, o głęboko wciętych dolinach. Poziomy Pg-Ng i K są zasilane na zasadzie przesączania z nadległych warstw wodonośnych, natomiast drenowane są przez główne ciekі¹¹.

JCWPd 75 odznacza się dobrym stanem ilościowym oraz dobrym stanem chemicznym. Ogólny stan JCWPd również oceniono jako dobry. W przypadku JCWPd 75 zidentyfikowane presje znaczące obejmują presje obszarową rozproszoną związaną z rolnictwem, gospodarką komunalną lub przemysłem. Celem środowiskowym dla JCWPd 75 jest dobry stan chemiczny oraz dobry stan ilościowych. JCWPd jest niezagrażona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych¹².

Natomiast północne krańce gminy Radzyń Podlaski w rejonie lasu na północ od wsi Płudy zlokalizowane są w zasięgu JCWPd oznaczonej kodem GW200067.

Struktura JCWPd 67 jest złożona z pięciu poziomów wodonośnych rozdzielonych utworami trudno przepuszczalnymi. Każdy z tych poziomów charakteryzuje się nieco innym układem stref zasilania i drenażu. Poziom przypowierzchniowy Q1 jest praktycznie nie izolowany od powierzchni terenu, co umożliwia jego infiltracyjne zasilanie. Strefy zasilania są związane z lokalnymi działami wód powierzchniowych. Natomiast wody podziemne są drenowane przez rzeki. System krążenia wód podziemnych poziomu przypowierzchniowego ma charakter wybitnie lokalny. Poziom Q2 jest zasilany przez przesączanie wód z powierzchni terenu lub z wyższych poziomów przez utwory trudnoprzepuszczalne oraz przez okna hydrogeologiczne z sąsiednich warstw wodonośnych. Poziom Q2 drenują główne ciekі powierzchniowe, o głęboko wciętych dolinach: Bug, Krzna, Hanna, Włodawka.

JCWPd 67 odznacza się dobrym stanem ilościowym oraz dobrym stanem chemicznym. Ogólny stan JCWPd również oceniono jako dobry. W przypadku JCWPd 67 zidentyfikowane presje znaczące obejmują presje obszarową rozproszoną związaną z rolnictwem, gospodarką komunalną lub przemysłem oraz presję chemiczną. Celem środowiskowym dla JCWPd 67 jest dobry stan chemiczny oraz dobry stan ilościowych. JCWPd jest niezagrażona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych¹³.

¹⁰ Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 960 z późn. zm.)

¹¹ <https://www.pgi.gov.pl/dokumenty-pig-pib-all/psh/zadania-psh/jcwpd/jcwpd-60-79/4436-karta-informacyjna-jcwpd-nr-75/file.html>

¹² Karta charakterystyki JCWPd GW200075

¹³ Karta charakterystyki JCWPd GW200067

5.11. Flora i fauna

Wg regionalizacji geobotanicznej Matuszkiewicza¹⁴, gmina Radzyń Podlaski położona jest w obrębie jednostki: Dział Mazowiecko – Poleski, Poddział Mazowiecki, Kraina Południowomazowiecko - Podlaska, Podkraina Południowopodlaska, na styku trzech okręgów:

- Okręg Żelechowsko – Łukowski, Podokręg Łukowski – Wojcieszkowski (E.3c.12.f)
- Okręg Polesia Podlaskiego:
 - Podokręg Radzyńsko - Drelowski (E.3c.14.k),
 - Podokręg Wołyński (E.3c.14.j).

Występujące na terenie gminy Radzyń Podlaski siedliska wskazują, że w warunkach nieskrępowanej sukcesji ekologicznej, mogłaby się rozwijać roślinność potencjalna w 5 głównych typach: grądy subkontynentalne odmiana środkowopolska, seria uboga i seria żyzna, kontynentalne bory mieszane sosnowo – dębowe, świetliste dąbrowy (postać niżowa), niżowe łągi jesionowo – olszowe (w dolinach rzek) oraz niewielkie płaty olsów środkowoeuropejskich¹⁵.

Obecnie na obszarze gminy Radzyń Podlaski występują głównie zbiorowiska leśne, łąkowo-pastwiskowe oraz synantropijne. Ponadto lokalnie również zadrzewienia i zakrzewienia przydrożne, wzdłuż cieków, a także zieleń przydomowa oraz starodrzew parkowy i cmentarny. Duże i zwarte kompleksy leśne znajdują się w północno-wschodniej części gminy na terenie obrębów Jaski i Płudy oraz w południowo-zachodniej części gminy w granicach obrębów Biała i Paszki Małe. Na pozostałym terenie występują małe, rozdrobnione skupiska leśne w otoczeniu krajobrazu rolniczego.

Większość zbiorowisk leśnych stanowi własność Skarbu Państwa. Lasami tymi zarządza Nadleśnictwo Radzyń Podlaski. Wyodrębniono w nim 11 typów siedliskowych lasu. Przeważającym typem siedliskowym w nadleśnictwie jest las mieszany świeży, który zajmuje blisko 50% powierzchni terenów leśnych. Następnym co do wielkości jest las świeży. Gatunkiem dominującym jest sosna i dąb, a domieszki tworzą drzewostany brzoźowe.

Na skład i rozmieszczenie fauny wpływ ma przede wszystkim szata roślinna, rzeźba terenu oraz działalność człowieka, przyczyniająca się do przekształceń środowiska przyrodniczego. Na obszarze gminy Radzyń Podlaski, dogodne warunki faunistyczne stwarzają doliny rzeczne Białki, Bystrzycy i Tyśmienicy. Występują tu liczne skupiska rzadkich i chronionych gatunków zwierząt. Z rzędu ssaków parzystokopytnych występują: dziki, jelenie, łosie i sarny. Z rzędu drapieżników można spotkać: lisy, jenoty, wilka, borsuki, kuny leśne, łasice, a w dolinach rzek – wydry. Z mniejszych zwierząt występują zające, bobry europejskie, wiewiórki, piżmaki, krety, ryjówki aksamitne¹⁶

Najliczniejszą grupę stanowią ptaki leśne. Obszar północny – położony na północ od linii kolejowej, duży, zwarty kompleks leśny oraz drugi – południowo-zachodni, przylegający do granicy gminy, stanowią strefy najcenniejsze ornitologicznie (strefa wysokich walorów faunistycznych). Do gatunków strefowych występujących na terenie gminy Radzyń Podlaski zalicza się: orlika krzykliwego, orła bielika oraz bociana czarnego, dla których wyznaczono strefy ochronne¹⁷. Ponadto występują stanowiska między innymi: turkawki, puszczyka, zimorodka krętogłowa i dzięciołów (czarny, średni, mały). W zadrzewieniach i zakrzewieniach śródpolnych oraz przy drogach spotyka się łożówkę, cierniówkę, srokę, trznadla i inne. Zaobserwować można również m.in. pliszkę żółtą, skowronka, kuropatwę, świergotka polnego oraz potrzęsca¹⁸.

¹⁴ Matuszkiewicz J. M., 2008, Regionalizacja geobotaniczna Polski, IGiPZ PAN, Warszawa.

¹⁵ Matuszkiewicz J. M., 2008, Potencjalna roślinność naturalna Polski, IGiPZ PAN, Warszawa.

¹⁶ Atlas zwierząt polskich PAN <https://www.iop.krakow.pl/ssaki/gatunki>

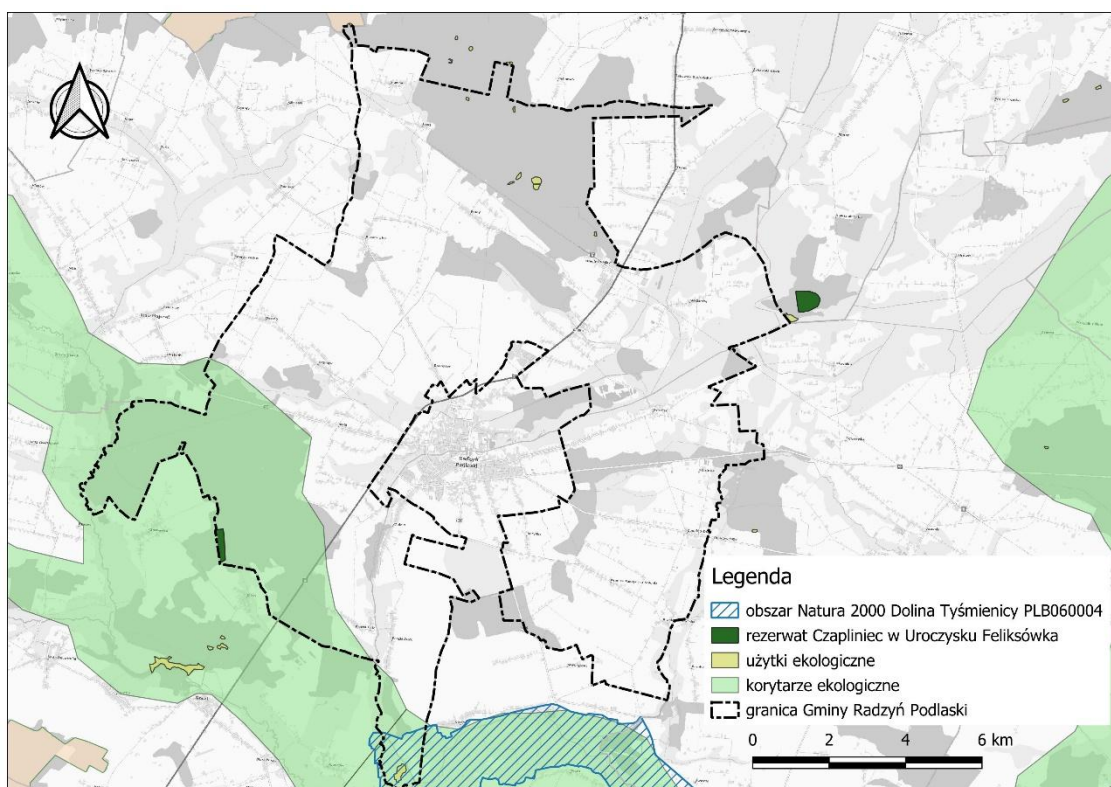
¹⁷ Strategia Ochrony Ptaków Strefowych na Lubelszczyźnie, 2017, LTO, Natura International Polska, Lublin; Dane RDOŚ w Lublinie udostępnione pismem z dnia 12.02.2026 r.

¹⁸ Ekofizjografia podstawowa na potrzeby planu ogólnego gminy Radzyń Podlaski, 2025.

5.12. Formy ochrony przyrody

Formy ochrony przyrody zajmują niewielką powierzchnię gminy Radzyń Podlaski. Na system obszarów chronionych gminy składają się:

- Obszar Natura 2000 Dolina Tyśmienicy PLB060004,
- Rezerwat przyrody Czapliniec w Uroczysku Feliksówka,
- 3 użytki ekologiczne,
- 10 pomników przyrody.

Rysunek 5. Formy ochrony przyrody na obszarze gminy Radzyń Podlaski

Źr.: Opr. własne na podstawie <https://geoserwis.gdos.gov.pl>

5.12.1. Obszar Natura 2000 Dolina Tyśmienicy PLB060004

Obszary chronione w ramach sieci Natura 2000 wyznaczane są zgodnie z zapisami Dyrektywy 2009/147/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (zwanej dyrektywą ptasią) oraz Dyrektywy 92/43/EWG Rady z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (zwanej dyrektywą siedliskową).

Niewielki fragment doliny Tyśmienicy w południowej części gminy Radzyń Podlaski został objęty ochroną w formie obszaru specjalnej ochrony ptaków (OSO) Natura 2000 Dolina Tyśmienicy PLB060004. Został on powołany Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. z 2004 r., Nr 229, poz. 2313). Natomiast obecnie obowiązującym aktem prawnym jest Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz.U. z 2011 r., Nr 25, poz. 133).

Cały obszar Natura 2000 Dolina Tyśmienicy zajmuje powierzchnię 7 363,66 ha, z czego ok. 142 ha znajdują się na obszarze gminy Radzyń Podlaski. Obejmuje dolinę rzeki Tyśmienica od Ostrowa Lubelskiego po ujście Wieprzyska, stanowiącego dawne koryto Wieprza. Tyśmienica jest prawobrzeżnym dopływem Wieprza. Szerokość doliny jest zmienna i wynosi

od 500 m do 2 km. Dolina dawniej bagnista i zalewana, została na całej powierzchni zmeliorowana. Rzekę uregulowano i płynie obecnie prostym, wąskim kanałem, poprzecinanym gęstą siecią rowów. Część obszaru na terenie gminy Radzyń Podlaski obejmuje ujściowy odcinek rzeki Białki do Tyśmienicy. Dolinę pokrywają wilgotne łąki z płatami turzycowisk. Mimo, że większa część doliny została przygotowana do prowadzenia intensywnej gospodarki łąkarskiej, z powodu zaniechania wypasu i koszenia ulega wtórnemu zabagnieniu. Znaczna powierzchnia doliny opanowana jest przez zbiorowiska wysokich turzyc i trzcinowiska. Na obrzeżach doliny miejscami utrzymały się pozostałości naturalnych olsów. W południowo-wschodniej części ostoji znajduje się fragment lasu, w którego drzewostanie dominują dąb, sosna i olcha z kilkoma obniżeniami zajętych przez torfowiska niskie i przejściowe. Rozproszona zabudowa skupiona jest na obrzeżach obszaru.

Dolina Tyśmienicy to ostoja ptasia o randze europejskiej E 64. W obszarze stwierdzono dotychczas występowanie ok. 270 gatunków ptaków, w tym ok. 150 lęgowych. Występuje tu co najmniej 28 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej. Z uwagi na wysoką liczebność populacji lęgowych przedmiotami ochrony w obszarze są zarówno ptaki zamieszkujące siedliska łąkowe (derkacz, kulik wielki, krwawodziób, rycyk, dubelt), wodne (podgorzałka, zielonka, rybitwa rzeczna, rybitwa białowąsa, rybitwa czarna, gęgawa, krakwa, cyranka) czy zarośla nadrzeczne (bączek, podróżniczek, wąsatka) jak i ptaki drapieżne (bocian czarny, błotniak stawowy, błotniak łąkowy, uszatka błotna, puchacz). Dolina Tyśmienicy stanowi jedną z najważniejszych w kraju ostoji lęgowych dla krakwy, podgorzałki, bączka, zielonki, derkacza, uszatki błotnej. W skali regionu jest to także ważne miejsce lęgowe bąka, błotniaka stawowego, gęgawy i wąsatki. Ostoja jest także ważnym punktem dla migrujących ptaków wodno – błotnych (do przedmiotów ochrony należy migrująca populacja bociana czarnego, świstuna i rożeńca). Dolina Tyśmienicy i położone w jej obrębie stawy rybne są miejscem jesienno-kocowania licznej populacji bielika (do 100 osobników) i zimowania ok. 50 osobników. Dolina Tyśmienicy stanowi ważne miejsce koncentracji ptaków przelotnych i zimujących oraz istotne miejsce żerowiskowe dla gatunków gniazdujących w sąsiadującym obszarze Natura 2000 Lasy Parczewskie PLB060006 (bielik, puchacz, bocian czarny, bocian biały).

Dla obszaru Natura 2000 Dolina Tyśmienicy PLB060004 ustanowiono plan zadań ochronnych Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 30 grudnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Tyśmienicy PLB060004 (Dz. Urz. Woj. Lubel. z 2014 r., poz. 4685).

Do głównych istniejących zagrożeń zaliczono m.in. modyfikowanie funkcjonowania wód tj.: melioracje odwadniające, zmiany poziomu wody w stawach, modyfikowanie roślinności zmniejszające biotop lęgowy gatunku, zmiany stosunków wodnych, zaniechanie lub brak koszenia łąk co prowadzi do przekształcania się w ziołorośla, turzycowiska lub zarośla, wykaszanie szuwarów na stawach, na których prowadzi się intensywną gospodarkę rybacką zmniejsza dostępny biotop lęgowy; niszczenie lęgów przez drapieżniki, głównie przez norkę amerykańską, zmiana składu gatunkowego (sukcesja), ryzyko śmierci ptaków w wyniku kolizji z pojazdami mechanicznymi.

Natomiast jako zagrożenia potencjalne wskazano m.in. przekształcanie łąk użytkowanych ekstensywnie w ubogie gatunkowo łąki użytkowane intensywnie, zmiany stosunków wodnych (osuszanie), które prowadzi do zmniejszania się powierzchni dostępnego biotopu lęgowego i żerowiskowego, zabijanie ptaków uważanych za tzw. "szkodniki" łowieckie lub rybackie, przekształcanie torfowisk niskich w łąki, zalesianie łąk i zabagnień, osuszanie terenu i zmniejszanie się powierzchni szuwarów, wycinka lasu, zamiana terenów otwartych (łąk, turzycowisk) na zadrzewienia, przekształcanie torfowisk niskich w łąki, przypadkowe postrzały osobników przebywających w wielogatunkowych stadach kaczek i gęsi.

5.12.2. Rezerwat przyrody Czapliniec w Uroczysku Feliksówka

Rezerwat przyrody obejmuje obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska roślin, siedliska zwierząt i siedliska grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej, wyróżniające się

szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, kulturowymi lub walorami krajobrazowymi.

Rezerwat przyrody Czapliniec w Uroczysku Feliksówka został utworzony Zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 23 stycznia 1973 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M.P. z 1973 r. Nr 5, poz. 38). Natomiast Obwieszczeniem Wojewody Lubelskiego z dnia 7 stycznia 2002 r. w sprawie ogłoszenia wykazu rezerwatów przyrody utworzonych do dnia 31 grudnia 1998 r. (Dz. Urz. z 2002 r. Nr 2, poz. 102) potwierdzono jego utworzenie.

Rezerwat obejmuje powierzchnię 15,67 ha i w całości zlokalizowany jest w granicach gminy Radzyń Podlaski. Został utworzony w celu zachowania ze względów naukowych i dydaktycznych miejsca lęgowego czapli siwej (*Ardea cinerea*). Na obszarze rezerwatu występuje jednopiętrowy drzewostan sosnowy, liczący około 180 lat, w którym występują również dęby, w wieku 180 i 90 lat. Rezerwat charakteryzuje się gęstym podszytem, w którym dominują dęby, graby, leszczyny i trzmieliny.

Rezerwat nie posiada aktualnego planu ochrony.

5.12.3. Użytki ekologiczne

Użytkami ekologicznymi są zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej - naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, płaty nieużytkowanej roślinności, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce, siedliska przyrodnicze oraz stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, ich ostoje oraz miejsca rozmnażania lub miejsca sezonowego przebywania.

Na obszarze gminy Radzyń Podlaski wyznaczono 3 użytki ekologiczne zlokalizowane w północnej i południowej części gminy. Łączna powierzchnia użytków ekologicznych wynosi ponad 18 ha. Obejmują ekosystemy bagienne i torfowiskowe.

Użytek ekologiczny Białka, obejmujący obszar dawnego koryta i starorzeczy rzeczki Białka, dołów potorfowych i łąk, został powołany Uchwałą Nr XVI/54/95 Rady Gminy w Radzynie Podlaskim z 02.10.1995 r. w sprawie uznania za użytek ekologiczny. Natomiast dwa pozostałe użytki ekologiczne, obejmujące obszary śródleśnych bagien, zostały powołane Rozporządzeniem Nr 22 Wojewody Białkopodlaskiego z 18.10.1995 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Białsk. z 30.10.1995 r. Nr 8, poz.40), a następnie Rozporządzeniem Nr 164 Wojewody Lubelskiego z 19.07.2002 r. w sprawie uznania obszarów za użytki ekologiczne na terenie woj. lubelskiego, zmienionym Rozporządzeniem Nr 42 Wojewody Lubelskiego z 04.08.2003 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie uznania obszarów za użytki ekologiczne na terenie województwa lubelskiego (Dz. Urz. Woj. Lub. z 11.08.2000 r. Nr 120, poz. 2820).

Tabela 10. Użytki ekologiczne w gminie Radzyń Podlaski

L.p.	Nazwa	Rodzaj	Rok utworzenia	Powierzchnia [ha]	Lokalizacja
1.	Białka	Torfowisko	1995	8,35	Wieś Paszki Duże
2.	-	Bagno	1995	3,09	Obręb Turów
3.	-	Bagno	1995	6,62	Obręb Turów

Źr.: Opr. własne na podst. <https://crfop.gdos.gov.pl>

5.12.4. Pomniki przyrody

Na terenie gminy Radzyń Podlaski zlokalizowanych jest 10 pomników przyrody, obejmujących następujące gatunki drzew: buk pospolity, dąb szypułkowy, świerk pospolity, wiąz szypułkowy, lipa drobnolistna, sosna zwyczajna. Pomniki przyrody zlokalizowane są na

terenach leśnych Nadleśnictwa Radzyń Podlaski w oddziałach: Suchowola, Turów, Feliksówka, a także w parkach podworski w Białce i Branicy Radzyńskiej oraz w pasie drogowym w miejscowości Jaski.

Tabela 11. Pomniki przyrody w gminie Radzyń Podlaski

L.p.	Typ	Podtyp	Opis	Data utworzenia	Lokalizacja
1.	Wieloobiektowy	Grupa drzew	3 buki pospolite o obwodach 295-335 cm	1995-12-28	Nadleśnictwo Radzyń Podlaski, oddział Suchowola 276C
2.	Wieloobiektowy	Grupa drzew	4 dęby szypułkowe o obwodach 327-430 cm	1986-12-20	Nadleśnictwo Radzyń Podlaski, oddział Turów 168h, 169g
3.	Wieloobiektowy	Grupa drzew	Świerk pospolity o obwodzie 317 cm	1995-12-28	Nadleśnictwo Radzyń Podlaski, oddział Turów 168a, 196f
4.	Jednoobiektowy	Drzewo	Wiąz szypułkowy o obwodzie 452 cm	1995-12-28	w pasie drogi powiatowej w miejscowości Jaski
5.	Jednoobiektowy	Drzewo	Dąb szypułkowy o obwodzie 468 cm	1979-12-11	park przy pałacu w Białce
6.	Jednoobiektowy	Drzewo	Dąb szypułkowy o obwodzie 300 cm	1988-01-04	zachodnia część zabytkowego parku w m. Branica Radzyńska
7.	Jednoobiektowy	Drzewo	Lipa drobnolistna o obwodzie 322 cm	1988-01-04	północna część zabytkowego parku w m. Branica Radzyńska
8.	Jednoobiektowy	Drzewo	Sosna zwyczajna o obwodzie 792 cm	1983-03-08	Nadleśnictwo Radzyń Podlaski, Leśnictwo Feliksówka, oddział leśny nr 298 b ur. Feliksówka
9.	Jednoobiektowy	Drzewo	Sosna zwyczajna o obwodzie 250 cm	1995-11-30	Nadleśnictwo Radzyń Podlaski, Leśnictwo Turów, oddział leśny nr 178 znak szczególny: kapliczka na pniu drzewa
10.	Jednoobiektowy	Drzewo	Dąb szypułkowy o obwodzie 300 cm	1995-12-28	Nadleśnictwo Radzyń Podlaski, Leśnictwo Turów, oddział leśny nr 168 h

Źr.: Opr. własne na podst. <https://crfop.gdos.gov.pl>

5.13. Korytarze ekologiczne

System korytarzy ekologicznych zapewnia powiązania przyrodnicze pomiędzy obszarami węzłowymi tj. formami ochrony przyrody, lasami czy też dolinami rzecznyymi.

Zakład Badania Ssaków Państwowej Akademii Nauk w Białowieży opracował mapę korytarzy z uwzględnieniem potrzeb ochrony populacji dużych ssaków leśnych oraz spójności siedlisk leśnych i wodno-błotnych w skali krajowej i kontynentalnej¹⁹. Wyznaczenie i ochrona

¹⁹ Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R. W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J. M., Zalewska H., Pilot M., Górny M., Kurek R.T., Ślusarczyk R. Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce. Zakład Badania Ssaków PAN, Białowieża 2011

korytarzy ekologicznych zapewnia zachowanie funkcjonalnej łączności w warunkach powszechnej obecnie fragmentacji środowiska. Korytarze ekologiczne to obszary umożliwiające przemieszczanie się gatunków roślin i zwierząt pomiędzy siedliskami.

Południowo - zachodnia część gminy Radzyń Podlaski zlokalizowana jest w zasięgu korytarzy ekologicznych, tj.:

- zachodnia część gminy w zasięgu korytarza KPnC-3C Lasy Łukowskie - Dolina Wieprza,
- południowy fragment gminy, obejmujący dolinę Tyśmienicy, w zasięgu korytarza GKPdC-3A Dolina Dolnego Wieprza.

5.14. Zabytki i dobra materialne

Na terenie gminy Radzyń Podlaski zlokalizowanych jest łącznie 31 obiektów zabytkowych wpisanych do rejestru "A" zabytków nieruchomych województwa lubelskiego²⁰ oraz do wojewódzkiej ewidencji zabytków²¹. Obejmują przede wszystkim zespoły dworsko – parkowe i pałacowo - parkowe, parki podworskie, budynek dworca kolejowego, stajnię kapliczki przydrożne oraz cmentarz.

Tabela 12. Obiekty wpisane do rejestru "A" zabytków nieruchomych województwa lubelskiego zlokalizowane na terenie gminy Radzyń Podlaski

Lp.	Miejscowość	Nazwa obiektu	Nr rejestru zabytku
1.	Bedlno Radzyńskie	Budynek dworca stacji kolejowej „Radzyń Podlaski” (w gran. historycznych murów obwodowych, z pominięciem wtórnie dobudowanego aneksu z l.50.XX w.) oraz towarzysząca ww. budynkowi zieleń dworcowa z podjazdem.	A/1659
2.	Białka	Zespół pałacowo-parkowy: pałac z pełnym wyposażeniem architektonicznym i detalami (w tym parkiety i rokokowy kominek), park z alejami i całym drzewostanem	A/582
3.	Branica Radzyńska	Założenie pałacowo-ogrodowe: pałac, park krajobrazowy, tereny: zabudowań gospodarczych, dawnego sadu, dawnych stawów, stajni i ogrodów użytkowych,	A/410
4.	Płudy (dawn. Turów)	Drewniana kaplica pw. św. Antoniego Padewskiego, murowana kaplica pw. św. Antoniego Padewskiego, dwie murowane „kapliczki - dzwonnice” (usytuowane po obu stronach murowanej kaplicy pw. św. Antoniego Padewskiego) – w granicach ich murów zewnętrznych, wraz z gruntem pod obiektami budowlanymi.	A/1618
5.	Żabików	Zespół dworsko-parkowy: dwór i park.	A/658

Źr.: Opr. własne na podst. rejestru "A" zabytków nieruchomych województwa lubelskiego.

Tabela 13. Obiekty wpisane do wojewódzkiej ewidencji zabytków zlokalizowane na terenie gminy Radzyń Podlaski

L.p.	Miejscowość	Nazwa obiektu	Uwagi
1.	Bedlno	Dwór	Nr 3
2.	Bedlno Radzyńskie	Kapliczka przydrożna	Nr 52, dz. 89/2
3.	Brzostowiec	Kapliczka przydrożna	Nr 14c, droga na dz. 181 i 1032

²⁰ Obwieszczenie Nr 1/2025 Lubelskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Lublinie z dnia 31 stycznia 2025 r. w sprawie wykazu zabytków wpisanych do rejestru zabytków nieruchomych województwa lubelskiego i do rejestru zabytków archeologicznych województwa lubelskiego (Dz. Urz. Woj. Lubel. z 2025 r. poz. 758).

²¹ <https://wkz.lublin.pl/wp-content/uploads/2022/06/WYKAZ-WEZ-POWIAT-RADZYNSKI-2020.pdf>

4.	Białka	Stajnia - wozownia w zespole pałacowym	Nr 156
5.	Białka	Kapliczka przydrożna	Przy drodze dojazdowej do zespołu pałacowego
6.	Białka	Kapliczka przydrożna	Przy posesji nr 4
7.	Branica Radzyńska	Kapliczka przydrożna	Obok posesji nr 40b, przy drodze na dz. 166
8.	Branica Radzyńska	Kapliczka z figurą NMP	Przy posesji nr 13
9.	Brzostówek	Kapliczka przydrożna	Ok. 10 m od lokalnej drogi
10.	Główne	Kapliczka przydrożna	Przy posesji nr 26, dz. 235
11.	Lichty	Kapliczka przydrożna	
12.	Nadwittne	Założenie dworsko-ogrodowe	
13.	Paszki Małe	Kapliczka przydrożna	Przy posesji nr 31
14.	Paszki Małe	Kapliczka przydrożna z figurą NMP	Przy posesji nr 33
15.	Płudy	Kapliczka przydrożna	Przy posesji nr 20, dz. 72/2
16.	Siedlanów	Kapliczka przydrożna	Przy posesji nr 27, dz. 772
17.	Siedlanów	Kapliczka przydrożna	Przy posesji nr 84, dz. 437
18.	Siedlanów	Przepompownia wody, koszaraka	Nr 41
19.	Ustrzesz	Kapliczka przydrożna z figurą Matki Boskiej	Dz. 564
20.	Ustrzesz	Czworak w zespole folwarcznym	Nr 45
21.	Ustrzesz	Czworak w zespole folwarcznym	Nr 47
22.	Zabiele	Kapliczka przydrożna Z Figurą NMP	Przy posesji nr 46
23.	Zbulitów	Cmentarz epidemiczny	Za wsia od strony pn wsch
24.	Zbulitów Duży	Kapliczka przydrożna	Naprzeciw posesji nr 65, dz. 176/1
25.	Zbulitów Duży	Kapliczka przydrożna	Na posesji nr 68, granica dz. 217/1, 217/2
26.	Żabików	Kapliczka w zespole pałacowym	Dz. 346

Źr.: Opr. własne na podst. wojewódzkiej ewidencji zabytków – województwo lubelskie, powiat radzyński, gmina Radzyń Lubelski

O bogactwie kulturowym gminy świadczą pozostałe obiekty zabytkowe m.in. budynki sakralne i gospodarcze, stawy, cmentarze, tradycyjna architektura domów wiejskich oraz przydrożne kapliczki i krzyże, aleje drzew zlokalizowane w miejscowościach: Bedlno, Bedlno Radzyńskie, Białka, Branica Radzyńska, Branica Radzyńska Kolonia, Brzostówek, Jaski, Paszki Małe, Paszki Duże, Płudy, Siedlanów, Ustrzesz, Zabiele, Zbulitów Duży, Żabików, które zostały ujęte w gminnej ewidencji zabytków.

Na terenie gminy Radzyń Podlaski zidentyfikowano 115 stanowisk archeologicznych, które świadczą o atrakcyjności dla osadnictwa, szczególnie w dolinach rzek i cieków wodnych oraz dawnych traktów komunikacyjnych. Większość stanowisk ma wartość poznawczą i jak dotąd żadne z nich nie zostało wpisane do rejestru zabytków²².

Pod względem stanu zachowania, zasoby materialnego dziedzictwa podlegają nieustannym zmianom w czasie. Zabytki są narażone na zagrożenia antropogeniczne oraz naturalne. Zakres zagrożeń antropogenicznych rozciąga się od podpaleń zabytków o konstrukcjach drewnianych po rabunek stanowisk archeologicznych. Wynikiem działalności człowieka jest również zanieczyszczenie powietrza i powstawanie kwaśnych deszczy, co wpływa szczególnie negatywnie na odsłonięte części elewacji, rzeźby czy sztukaterii znajdujących się na zewnątrz. Poważne zagrożenie dla zachowania autentyczności zabytków stanowią także nieumiejętnie zaplanowane i przeprowadzone remonty i prace konserwatorskie. Zagrożenia naturalne wiążą się z uwarunkowaniami terenowymi, są to przede wszystkim osuwiska, podmywanie i powodzie.

²² Program Opieki nad Zabytkami Gminy Radzyń Podlaski na lata 2017--2020

6. Potencjalne zmiany środowiska w przypadku braku realizacji planu ogólnego gminy Radzyń Podlaski

Projekt planu ogólnego gminy Radzyń Podlaski obejmuje cały obszar gminy w jej granicach administracyjnych. W projekcie POG wyznaczono 12 rodzajów stref planistycznych:

- SW - strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną,
- SJ - strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną,
- SZ - strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową,
- SU - strefa usługowa,
- SP - strefa gospodarcza,
- SR - strefa produkcji rolniczej,
- SI - strefa infrastrukturalna,
- SN - strefa zieleni i rekreacji,
- SC - strefa cmentarzy,
- SG – strefa górnictwa,
- SO - strefa otwarta,
- SK - strefa komunikacyjna.

Nie wyznaczono strefy handlu wielkopowierzchniowego SH.

Plan ogólny gminy stanowi akt prawa miejscowego. Zgodność z jego ustaleniami będzie badana na etapie uchwalania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w tym także zintegrowanego planu inwestycyjnego. Również w przypadku ustalania warunków zabudowy terenu, decyzja WZ będzie mogła być wydana wyłącznie dla terenu zlokalizowanego w obszarze uzupełnienia zabudowy wyznaczonym w planie ogólnym. Dzięki uchwaleniu planu ogólnego, gmina będzie posiadała większy wpływ na określenie przeznaczenia i zasad zagospodarowania poszczególnych terenów, tak aby umożliwić kształtowanie ładu przestrzennego w sposób zapewniający ochronę środowiska, zdrowia ludzi, walorów kulturowych oraz ochronę lokalnych interesów publicznych poprzez podporządkowanie działań inwestycyjnych wymogom zachowania ładu przestrzennego.

W przypadku braku realizacji planu ogólnego Gminy Radzyń Podlaski nie będzie możliwe prowadzenie polityki przestrzennej, w tym przede wszystkim uchwalanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz wydawanie decyzji o warunkach zabudowy. Brak planu ogólnego nie spowoduje likwidacji istniejącego zainwestowania gminy, ale może przyczynić się do jego niewłaściwego rozwoju. Na terenach już zainwestowanych będzie następowała dalsza emisja zanieczyszczeń pyłowych i gazowych do powietrza wynikająca z prowadzonych procesów technologicznych lub ogrzewania budynków, emisja hałasu i promieniowania elektromagnetycznego do atmosfery, a także emisja ścieków i wytwarzanie odpadów.

W przypadku braku realizacji planu ogólnego Gminy Radzyń Podlaski, przewiduje się występowanie dalszej, powolnej antropopresji i przekształcanie środowiska naturalnego.

7. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji ustaleń planu ogólnego Gminy Radzyń Podlaski, w szczególności dotyczące obszarów objętych ochroną prawną na podstawie ustawy o ochronie przyrody

Dla zapewnienia prawidłowego funkcjonowania przestrzeni przyrodniczej kluczowe znaczenie ma: zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska przyrodniczego w sposób umożliwiający trwałe korzystanie z nich zarówno obecnie, jak i w przyszłości, poprawa jakości stanu środowiska, adaptacja do zmian klimatu oraz ograniczanie ryzyka wynikającego z zagrożeń środowiskowych, w tym na różnorodność biologiczną.

Obszarami szczególnie istotnymi są tereny cenne pod względem przyrodniczym, objęte formami ochrony przyrody, tj. rezerwat Czaplinek w Uroczysku Feliksówka, obszary Natura 2000 Dolina Tyśmienicy PLB060004, użytki ekologiczne oraz pomniki przyrody. Kluczowe

znaczenie dla zachowania spójności oraz drożności systemu ochrony przyrody mają krajowe oraz regionalne korytarze ekologiczne.

Analiza wniosków z opracowania ekofizjograficznego, dokumentów programowych z zakresu ochrony środowiska, a także danych środowiskowych z PMŚ umożliwiła identyfikację problemów ochrony środowiska istotnych dla realizacji projektu planu ogólnego, tj.:

- w zakresie ochrony powierzchni ziemi: silna podatność gleb na procesy erozyjne występowanie „dzikich” wysypisk odpadów,
- w zakresie gospodarki wodno - ściekowej: niski poziom zorganizowanego odbioru i oczyszczania ścieków komunalnych w stosunku do długości sieci wodociągowej, nielegalne odprowadzanie ścieków do gleby przez rozsączanie lub używanie nieszczelnych szamb, niedostatecznie rozwinięta sieć kanalizacji deszczowej, intensywna gospodarka rolna powodująca zanieczyszczenie wód i gleby, zanieczyszczenia pochodzące z dzikich składowisk odpadów;
- w zakresie ochrony powietrza: emisja zanieczyszczeń z miasta Radzyń Podlaski;
- w zakresie emisji hałasu: zagrożenie hałasem obszarów chronionych pod względem akustycznym zlokalizowanych wzdłuż głównych dróg o dużym natężeniu ruchu drogowego, szczególnie drogi krajowej nr 19;
- w odniesieniu do form ochrony przyrody: zagrożenia zostały zidentyfikowane w dokumentach opracowanych dla obszarowych form ochrony przyrody, przede wszystkim w planie zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Tyśmienicy, obejmują:
 - melioracje odwadniające, zmiany poziomu wody w stawach, zmiany stosunków wodnych,
 - modyfikowanie roślinności zmniejszające biotop lęgowy gatunku,
 - zaniechanie lub brak koszenia łąk, co prowadzi do przekształcenia się w ziołorośla, turzycowiska lub zarośla,
 - wykaszanie szuwarów na stawach, na których prowadzi się intensywną gospodarkę rybacką zmniejsza dostępny biotop lęgowy;
 - niszczenie lęgów przez drapieżniki, głównie przez norkę amerykańską,
 - zmiana składu gatunkowego (sukcesja),
 - ryzyko śmierci ptaków w wyniku kolizji z pojazdami mechanicznymi.
- w odniesieniu do korytarzy ekologicznych: przerwanie ciągłości powiązań ekologicznych przez drogi o dużym natężeniu ruchu.

Ponadto istotne zagrożenia dla funkcjonowania systemu przyrodniczego wynikają z niskiej świadomości ekologicznej mieszkańców oraz właścicieli gruntów, skutkującej degradacją siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, niewłaściwym wykonywaniem lub niepodjęciem działań ochronnych oraz presją urbanizacyjną oraz turystyczną na tereny o wysokich walorach przyrodniczych.

W związku z postępującymi zmianami klimatu, przewidywane są także zmiany w środowisku przyrodniczym. Na skutek długotrwałych susz i niedoboru opadów najbardziej narażone na niekorzystne zmiany są siedliska hydrogeniczne, a także gatunki oraz zbiorowiska związane z dolinami rzecznyymi, obszarami stawów i mokradeł. Zagrożeniem dla zasobów przyrodniczych jest także prognozowane obniżanie poziomu wód gruntowych oraz postępująca eutrofizacja zbiorników wodnych, a także siedlisk zależnych od wód. Wysychanie i zmiany stosunków wodnych oraz reżimu hydrologicznego cieków mogą doprowadzić do zubożenia bazy pokarmowej dla objętych ochroną gatunków zwierząt, jak również zniszczenia ich siedlisk. W tym aspekcie istnieje także ryzyko związane z ewentualnym nasileniem zjawisk ekstremalnych – przede wszystkim powodzi. Ponadto na skutek wzrostu temperatury, przewidywany jest postępujący zanik małych powierzchniowych zbiorników wodnych (bagien, stawów, oczek wodnych, małych płytkich jezior, a także potoków i małych rzek), które są siedliskami wielu cennych gatunków zwierząt.

8. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia planu ogólnego Gminy Radzyń Podlaski oraz sposób ich uwzględnienia podczas opracowywania dokumentu

Projekt planu ogólnego Gminy Radzyń Podlaski uwzględnia ustalenia międzynarodowych, krajowych i regionalnych dokumentów strategicznych, szczególnie istotnych dla ochrony środowiska i zmian klimatycznych. W poniższej tabeli wskazano dokumenty oraz ich cele ustanowione na szczeblu międzynarodowym, krajowym i regionalnym, istotne z punktu widzenia projektu mpzp.

Tabela 14. Cele ochrony środowiska określone w dokumentach ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, krajowym i regionalnym, uwzględnione przy opracowywaniu projektu planu ogólnego Gminy Radzyń Podlaski.

Dokument	Cele ochrony środowiska	Sposób uwzględnienia w POG Gminy Radzyń Podlaski
1	2	3
Europejska Konwencja Krajobrazowa	Promowanie ochrony i planowania krajobrazu oraz organizowanie współpracy europejskiej w tym zakresie, opartej na wymianie doświadczeń, specjalistów i tworzeniu dobrej praktyki krajobrazowej.	Wyznaczenie strefy otwartej wzdłuż dolin rzecznych przecinających gminę Radzyń Podlaski, lokalnych korytarzy ekologicznych oraz w obrębie obszaru Natura 2000 Dolina Tyśmienicy PLB060004.
Strategia na rzecz bioróżnorodności 2030	Odbudowa bioróżnorodności w Europie do 2030 r. poprzez zastosowanie konkretnych działań i wypełnienie zobowiązań w 4 obszarach: – Spójna sieć obszarów chronionych – Unijny plan odbudowy zasobów przyrodniczych – Umożliwienie zmiany transformacyjnej – Ambitny światowy program na rzecz różnorodności biologicznej.	Wyznaczenie strefy otwartej wzdłuż dolin rzecznych przecinających gminę Radzyń Podlaski, lokalnych korytarzy ekologicznych oraz w obrębie obszaru Natura 2000 Dolina Tyśmienicy PLB060004.
Ramowa Dyrektywa Wodna, Dyrektywa 2000/60/WE z dnia 23 października 2000 r.	Określa zasady, które mają powstrzymać pogarszanie się stanu wód UE i umożliwić osiągnięcie dobrego stanu europejskich rzek, jezior i wód podziemnych.	Wyznaczenie strefy otwartej wzdłuż dolin rzecznych w celu ograniczenia możliwości emisji zanieczyszczeń do wód.
Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystszej powietrza dla Europy	Unikanie, zapobieganie lub ograniczanie szkodliwego oddziaływania zanieczyszczeń pochodzących zwłaszcza z emisji punktowej na zdrowie ludzi i środowisko jako całość.	Rozwój odnawialnych źródeł energii w gminie w celu ograniczania emisji zanieczyszczeń do powietrza w wybranych strefach.
Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2018/2001 z 11 grudnia 2018 r. w sprawie promowania stosowania energii	Osiągnięciu do roku 2030 udziału energii ze źródeł odnawialnych w całej UE na poziomie co najmniej 32%.	Rozwój odnawialnych źródeł energii w wybranych strefach SU, SR i SO, w których w ramach profili dodatkowych dopuszczono realizację elektrowni słonecznych.

ze źródeł odnawialnych		
Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory	Określenie gatunków dziko występujących na terenie UE roślin i zwierząt oraz ich siedlisk, dla ochrony których należy powoływać obszary Natura 2000; określenie zasad ich ochrony oraz możliwości jednoczesnego kontrolowanego gospodarczego wykorzystywania terenów, na których występują	Wyznaczenie strefy otwartej wzdłuż dolin rzecznych przecinających gminę Radzyń Podlaski, terenów leśnych oraz w obrębie form ochrony przyrody.
Porozumienie Paryskie w sprawie zmian klimatu	Ograniczenie wzrostu średniej temperatury globalnej do poziomu znacznie niższego niż 2 °C powyżej poziomu przedindustrialnego, co znacząco zmniejszy ryzyka związane ze zmianami klimatu i ich skutki.	Rozwój odnawialnych źródeł energii w wybranych strefach, w których w ramach profili dodatkowych dopuszczono realizację elektrowni słonecznych, elektrowni wiatrowych i biogazowni
Europejski Zielony Ład	Przekształcenie Europy w neutralne klimatycznie, sprawiedliwe i dostatnie społeczeństwo o nowoczesnej, zasobooszczędnej i konkurencyjnej gospodarce. Założenia: - Bardziej ambitne cele klimatyczne UE na lata 2030 i 2050; - Dostarczanie czystej, przystępnej cenowo i bezpiecznej energii; - Zmobilizowanie sektora przemysłu na rzecz czystej gospodarki o obiegu zamkniętym; - Budowanie i remontowanie w sposób oszczędzający energię i zasoby; - Przyspieszenie przejścia na zrównoważoną i inteligentną mobilność; - Od pola do stołu: stworzenie sprawiedliwego, zdrowego i przyjaznego środowisku systemu żywnościowego; - Ochrona i odbudowa ekosystemów i bioróżnorodności; - Zerowy poziom emisji zanieczyszczeń na rzecz nietoksycznego środowiska; - Wspieranie badań naukowych i pobudzanie innowacji; - Nikt nie zostanie pozostawiony w tyle (sprawiedliwa transformacja).	Wyznaczenie strefy otwartej wzdłuż dolin rzecznych przecinających gminę Radzyń Podlaski, terenów leśnych oraz w obrębie form ochrony przyrody. Rozwój odnawialnych źródeł energii w wybranych strefach, w których w ramach profili dodatkowych dopuszczono realizację elektrowni słonecznych, elektrowni wiatrowych i biogazowni
Polityka Ekologiczna Państwa 2030 (PEP2030)	Cel główny: rozwój potencjału środowiska na rzecz obywateli i przedsiębiorców. Cele szczegółowe: – Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego; – Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska; – Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych; Cele horyzontalne: – Rozwijanie kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw) ekologicznych społeczeństwa,	Wyznaczenie strefy otwartej wzdłuż dolin rzecznych przecinających gminę Radzyń Podlaski, terenów leśnych oraz w obrębie form ochrony przyrody. Rozwój odnawialnych źródeł energii w wybranych strefach, w których w ramach profili dodatkowych dopuszczono realizację elektrowni słonecznych, elektrowni wiatrowych i biogazowni.

	– Poprawa efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska.	
Strategiczny Plan Adaptacji dla Sektorów i Obszarów Wrażliwych na Zmiany Klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA 2020)	Zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu. – Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska. – Skuteczna adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich. – Rozwój transportu w warunkach zmian klimatu. – Zapewnienie zrównoważonego rozwoju regionalnego i lokalnego z uwzględnieniem zmian klimatu. – Stymulowanie innowacji sprzyjających adaptacji do zmian klimatu. – Kształtowanie postaw społecznych sprzyjających adaptacji do zmian klimatu.	Uwzględnienie terenu lasów jako profil dodatkowy w wybranych strefach. Wyznaczenie strefy otwartej wzdłuż dolin rzecznych przecinających gminę Radzyń Podlaski, terenów leśnych oraz w obrębie form ochrony przyrody. Rozwój odnawialnych źródeł energii w wybranych strefach, w których w ramach profili dodatkowych dopuszczono realizację elektrowni słonecznych, elektrowni wiatrowych i biogazowni.
Aktualizacja Krajowego Programu Ochrony Powietrza do 2025 r. (z perspektywą do 2030 r. oraz do 2040 r.)	Pilna poprawa stanu powietrza w strefach, w których stwierdzone są w dalszym ciągu przekroczenia poziomów dopuszczalnych i docelowych wybranych substancji w powietrzu oraz ochrona zdrowia i komfortu życia mieszkańców oraz środowiska naturalnego jako całość.	Rozwój odnawialnych źródeł energii w gminie w celu ograniczania emisji zanieczyszczeń do powietrza.
Aktualizacja planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły	Wskazuje ustalone cele środowiskowe dla jcw i obszarów chronionych wraz z prezentacją wyników przeprowadzonej oceny stopnia osiągnięcia celów środowiskowych. Celem środowiskowym jest ochrona, poprawa oraz przywracanie jcw do stanu możliwie jak najbardziej zbliżonego do naturalnego.	Wyznaczenie strefy otwartej wzdłuż dolin rzecznych w celu ograniczenia możliwości emisji zanieczyszczeń do wód.
Plan Przeciwdziałania Skutkom Suszy (PPSS)	Zapewnienie odpowiedniej ilości i co najmniej dobrej jakości wód, użytecznych dla społeczeństwa, środowiska i wszystkich sektorów gospodarki narodowej. Cele szczegółowe: - skuteczne zarządzanie zasobami wodnymi dla zwiększenia dyspozycyjnych zasobów wodnych; - zwiększanie retencji na obszarach dorzeczy; - edukacja i zarządzanie ryzykiem suszy; - formalizacja i finansowanie działań służących przeciwdziałaniu skutkom suszy.	Wyznaczenie strefy otwartej wzdłuż dolin rzecznych przecinających gminę Radzyń Podlaski, terenów leśnych oraz w obrębie form ochrony przyrody. W wybranych strefach uwzględniono w profilu dodatkowym tereny zieleni naturalnej lub tereny zieleni urządzonej umożliwiające retencję wód opadowych i roztopowych na terenie obszaru.
Program ochrony środowiska województwa lubelskiego 2030	Głównym celem jest dążenie do poprawy stanu środowiska na terenie woj. lubelskiego, ograniczenie negatywnego wpływu emisji zanieczyszczeń na środowisko, ochrona i rozwój walorów środowiska oraz racjonalne gospodarowanie jego zasobami. Cele Programu:	Rozwój odnawialnych źródeł energii w gminie w celu ograniczania emisji zanieczyszczeń do powietrza. Wyznaczenie strefy otwartej wzdłuż dolin rzecznych przecinających gminę Radzyń Podlaski, terenów leśnych

	– Poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu; – Przeciwdziałanie negatywnym skutkom zmian klimatu; – Ochrona przed hałasem; – Monitorowanie i utrzymanie dotychczasowego stanu braku zagrożenia ponadnormatywnym promieniowaniem elektromagnetycznym; – Osiągnięcie dobrego stanu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych; – Ochrona przed zjawiskami ekstremalnymi związanymi z wodą; – Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej; – Racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi; – Ochrona gleb przed negatywnym oddziaływaniem antropogenicznym, erozją oraz niekorzystnymi zmianami klimatu; – Gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, uwzględniając zrównoważony rozwój województwa lubelskiego; – Ochrona różnorodności biologicznej oraz krajobrazowej;	oraz w obrębie form ochrony przyrody. W wybranych strefach uwzględniono w profilu dodatkowym tereny zieleni naturalnej lub tereny zieleni urządzonej. Wyznaczenie strefy otwartej wzdłuż dolin rzecznych w celu ograniczenia możliwości emisji zanieczyszczeń do wód.
Aktualizacja „Programu ochrony powietrza dla strefy lubelskiej ze względu na przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10 i PM2,5 oraz docelowego benzo(a)pirenu” w zakresie pyłu PM2,5 (faza II) i benzo(a)pirenu	Wskazanie przyczyn wystąpienia przekroczeń poziomów dopuszczalnych dla pyłu zawieszonego PM2,5 oraz poziomu docelowego B(a)P, a następnie rewizja wskazanych w Programie ochrony powietrza dla strefy lubelskiej (...) z 2020 roku, działań naprawczych, których realizacja doprowadzi do poprawy jakości powietrza.	Rozwój odnawialnych źródeł energii w gminie w celu ograniczania emisji zanieczyszczeń do powietrza.
Plan gospodarki odpadami dla województwa lubelskiego 2028	Wskazuje cele do osiągnięcia dla poszczególnych rodzajów odpadów, tj. odpadów komunalnych, odpadów powstających z produktów, odpadów niebezpiecznych oraz pozostałych, a także działania konieczne do realizacji tych celów oraz przedstawia ogólny zarys funkcjonowania całego systemu gospodarowania odpadami na terenie województwa.	W wybranych strefach SR w ramach profili dodatkowych dopuszczono tereny biogazowni, które umożliwią zagospodarowanie części odpadów powstających na terenie gminy Radzyń Podlaski.
Program ochrony środowiska przed hałasem dla	Zmniejszenie liczby osób narażonych na negatywne skutki zdrowotne powodowane hałasem, tj. ograniczenie liczby osób	Uwzględnienie zagrożenia hałasem komunikacyjnym przy wyznaczeniu stref, w obrębie

województwa lubelskiego	dotkniętych szkodliwym skutkiem hałasu w postaci znacznej uciążliwości, zaburzeń snu i ryzyka wystąpienia choroby niedokrwiennej serca. Cel ten realizowany jest za pomocą określonych w niniejszym programie działań w zakresie ochrony przed hałasem, planowanych do realizacji w latach 2024-2029.	których mogą być lokalizowane tereny chronione pod względem akustycznym.
-------------------------	---	--

9. Analiza i ocena oddziaływania planu ogólnego Gminy Radzyń Podlaski na poszczególne elementy środowiska, w tym na obszary Natura 2000

Projekt planu ogólnego Gminy Radzyń Podlaski obejmuje obszar w granicach administracyjnych gminy. W projekcie planu ogólnego wyznaczono 12 rodzajów stref planistycznych:

- SW - strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną,
- SJ - strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną,
- SZ - strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową,
- SU - strefa usługowa,
- SP - strefa gospodarcza,
- SR - strefa produkcji rolniczej,
- SI - strefa infrastrukturalna,
- SN - strefa zieleni i rekreacji,
- SC - strefa cmentarzy,
- SO - strefa otwarta,
- SG – strefa górnictwa,
- SK - strefa komunikacyjna.

Nie wyznaczono strefy handlu wielkopowierzchniowego SH.

W wyniku zgłoszonych uwag i wniosków na etapie opiniowania i uzgadniania projektu planu ogólnego Gminy Radzyń Podlaski wprowadzono korekty projektu planu obejmujące m.in. wyznaczenie nowych stref wielofunkcyjnych z zabudową mieszkaniową jednorodzinną 144SJ, 145SJ, strefy produkcji rolniczej 25SR, strefy komunikacji 10SK, której wyznaczenie spowodowało podzielenie strefy otwartej na dwie części oznaczone symbolami: 12SO i 17SO, usunięcie dwóch stref wielofunkcyjnych: z zabudową mieszkaniową jednorodzinną 8SJ i z zabudową zagrodową 202SZ, ograniczenie zasięgu wybranych stref wielofunkcyjnych SW, SJ i SZ, usunięcie wskaźników zabudowy dla strefy 8SK.

Realizacja ustaleń planu ogólnego gminy Radzyń Podlaski, w szczególności w zakresie realizacji nowej zabudowy może powodować oddziaływanie na poszczególne elementy środowiska. Przeznaczenie terenów pod planowane funkcje w ramach profili podstawowych lub dodatkowych może nieznacznie oddziaływać na poszczególne elementy środowiska. Jednak pomimo bezpośredniego i stałego charakteru niektórych oddziaływań, przy zastosowaniu nowoczesnych rozwiązań technicznych i technologicznych, a także prowadzeniu monitoringu poinwestycyjnego przekroczenie standardów jakości środowiska określonych prawem jest mało prawdopodobne.

Wyniki oceny wpływu na poszczególne elementy środowiska oraz ludzi zamieszczono w poniższej tabeli wraz z objaśnieniami skrótów i oznaczeń zastosowanych w ocenie. Uzasadnienie i podsumowanie ocen cząstkowych dla każdego elementu środowiska zamieszczono w dalszej części prognozy

Tabela 15. Ocena wpływu ustaleń projektu planu ogólnego Gminy Radzyń Podlaski na poszczególne elementy środowiska

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Symbol strefy	Profil podstawowy	Profil dodatkowy	Elementy środowiska podlegające ocenie wpływu											
			Różnorodność biologiczna, formy ochrony przyrody, w tym obszary Natura 2000	Rośliny	Zwierzęta	Ludzie	Woda	Powietrze	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Klimat	Zasoby naturalne	Zabytki	Dobra materialne
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
SW	teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej	1SW, 4SW - teren lasu, teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, teren zieleni naturalnej	0	-/o B D S	- B D S	0	- B D S	- B D S	- B D S	-/o B D S	0	0	0	+ P D S
		2SW - teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, teren zieleni naturalnej	0	-/o B D S	- B D S	0	- B D S	- B D S	- B D S	-/o B D S	0	0	0	+ P D S

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
		3SW, 5SW, <u>6SW</u> - teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	o	- B D S	- B D S	o	- B D S	- B D S	- B D S	- B D S	o	o	o	+ P D S
SJ	teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej	<u>1SJ - 3SJ, 6SJ, 11SJ - 36SJ, 38SJ - 53SJ, 55SJ, 57SJ - 81SJ, 83SJ - 91SJ, 93SJ - 99SJ, 101SJ - 128SJ, 130SJ - 133SJ, 135SJ, 142SJ, 144-146SJ</u> ~~1SJ - 3SJ, 6SJ, 11SJ - 36SJ, 38SJ - 53SJ, 55SJ, 57SJ - 91SJ, 93SJ - 128SJ, 130SJ - 133SJ, 135SJ, 142SJ~~ - teren zabudowy letniskowej lub rekreacji indywidualnej, teren zieleni naturalnej	o	-/o B D S	- B D S	o	- B D S	- B D S	- B D S	- B D S	o	o	o	+ P D S
		~~5SJ~~ , 7-10SJ - teren lasu, teren wód, teren zabudowy letniskowej lub rekreacji indywidualnej, teren zieleni naturalnej	o	-/o B D S	- B D S	o	- B D S	- B D S	- B D S	- B D S	o	o	o	+ P D S
		54SJ - teren zieleni naturalnej	o	-/o B D S	-/o B D S	o	-/o B D S	-/o B D S	-/o B D S	o	o	o	o	o
		129SJ, 134SJ, 137SJ - 141SJ - teren zabudowy letniskowej lub rekreacji indywidualnej	o	- B D S	- B D S	o	- B D S	- B D S	- B D S	- B D S	o	o	o	+ P D S
		<u>4SJ, 5SJ, 37SJ, 56SJ, 82SJ, 92SJ, 100SJ, 136SJ, 143SJ, 147SJ-151SJ</u> ~~4SJ, 37SJ, 56SJ, 92SJ, 136SJ, 143 - 146SJ~~ - brak	o	-/o B D S	-/o B D S	o	- B D S	- B D S	- B D S	o	o	o	o	+ P D S
SZ	teren zabudowy zagrodowej, teren produkcji w gospodarstwach rolnych, teren akwakultury i obsługi rybactwa, teren komunikacji, teren	<u>1SZ - 12SZ, 14SZ- 25SZ, 27SZ - 32SZ, 34SZ - 53SZ, 55SZ - 69SZ, 71SZ - 91SZ, 93SZ - 96SZ, 98SZ - 112SZ, 114SZ - 123SZ, 125SZ - 131SZ, 133SZ - 141SZ, 143SZ, 144SZ, 146SZ - 173SZ, 175SZ - 201SZ, 203SZ, 205SZ - 222SZ</u> ~~4SZ - 42SZ, 44SZ - 25SZ, 27SZ - 32SZ, 34SZ - 53SZ, 55SZ - 69SZ, 71SZ - 91SZ, 93SZ - 112SZ, 114SZ - 131SZ, 133SZ - 144SZ, 146SZ - 173SZ, 175SZ -~~	-/o B D S	- B D S	- B D S	-/o B D S	- B D S	- B D S	- B D S	- B D S	o	o	o	+ P D S

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej	~~201SZ, 203SZ-217SZ, 219SZ, 202SZ~~ - teren lasu, teren usług, teren wielkotowarowej produkcji rolnej, teren wód, teren zieleni naturalnej												
		13SZ, 92SZ – teren lasu, teren usług, teren wód, teren zieleni naturalnej	o	-/o B D S	- B D S	o	- B D S	- B D S	- B D S	- B D S	o	o	o	+ P D S
		26SZ - teren biogazowni, teren lasu, teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren usług, teren wielkotowarowej produkcji rolnej, teren wód, teren zieleni naturalnej	o	- B D S	- B D S	- B D S	- B D S	-/+ B/P D S	- B D S	- B D S	o	o	o	o
		~~54SZ, 204SZ 54SZ, 218SZ~~ - teren usług, teren wielkotowarowej produkcji rolnej	o	- B D S	- B D S	- B D S	- B D S	- B D S	- B D S	- B D S	o	o	o	o
		70SZ, ~~221SZ-124SZ~~ - teren lasu, teren wielkotowarowej produkcji rolnej, teren wód, teren zieleni naturalnej	o	- B D S	- B D S	- B D S	- B D S	- B D S	- B D S	- B D S	o	o	o	o
		113SZ, 145SZ - teren lasu, teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren usług, teren wielkotowarowej produkcji rolnej, teren wód, teren zieleni naturalnej	o	-/o B D S	-/o B D S	-/o B D S	- B D S	- B D S	- B D S	-/o B D S	o	o	o	o
		132SZ - teren lasu, teren usług, teren wielkotowarowej produkcji rolnej, teren zieleni naturalnej	o	- B D S	- B D S	- B D S	- B D S	- B D S	- B D S	- B D S	o	o	o	o
		~~220SZ-142SZ~~ - teren lasu, teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren usług, teren wielkotowarowej produkcji rolnej, teren zieleni naturalnej	o	- B D S	- B D S	- B D S	- B D S	- B D S	- B D S	- B D S	o	o	o	o

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
SU	teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej	1SU, 4SU, 7-8SU, 9 - 13SU, 19SU, 21SU, 26SU, 31SU - 33SU, 45SU, 49SU - teren składów i magazynów, teren zieleni naturalnej	o	-/o B D S	-/o B D S	- B D S	- B D S	- B D S	- B D S	- B D S	o	o	+/o B D S	+ P D S
		2SU, 3SU, 18SU, 23SU, 28-29SU, 34SU, 36SU, 38-39SU, 43SU, 44SU, 47SU, 48SU, <u>54SU</u> - teren składów i magazynów	o	o	o	- B D S	- B D S	- B D S	o	- B D S	o	o	o	+ P D S
		5SU - teren lasu, teren zieleni naturalnej	o	o	o	o	- B D S	- B D S	o	o	o	o	+ B D S	+ P D S
		14SU, 22SU, 42SU - teren zieleni naturalnej	o	-/o B D S	-/o B D S	o	- B D S	- B D S	- B D S	o	o	o	+/o B D S	+ P D S
		17SU - teren elektrowni słonecznej, teren składów i magazynów, teren zieleni naturalnej	- -/o B D S	-/o B D S	- -/o B D S	o	- B D S	-/+ B/P D S	- B D S	-- B D S	o	o	o	+ P D S
		25SU, <u>51SU</u> , <u>52SU</u> -- teren lasu, teren wód, teren zieleni naturalnej	o	-/o B D S	-/o B D S	o	- B D S	- B D S	- B D S	o	o	o	+ B D S	+ P D S
		37SU - teren elektrowni słonecznej, teren składów i magazynów, teren wód, teren zieleni naturalnej	- -/o B D S	- B D S	- -/o B D S	- B D S	- B D S	-/+ B/P D S	- B D S	-- B D S	o	o	o	+ P D S
		6SU, 15-16SU, 20SU, 24SU, 27SU, 30SU, 35SU, 40SU, 41SU, 46SU, <u>50SU</u> , <u>53SU</u> -- brak	o	- B D S	- B D S	- B D S	- B D S	- B D S	- B D S	- B D S	o	o	+/o B D S	+ P D S

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
SP	teren produkcji, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej	1SP - teren lasu, teren usług, teren wód, teren zieleni naturalnej	o	-/o B D S	-/o B D S	- B D S	- B D S	-/o B D S	- B K S	- B D S	o	o	o	o
		2SP, 5SP, 7SP, 10SP - teren usług, teren zieleni naturalnej	o	-/o B D S	-/o B D S	- B D S	- B D S	- B D S	- B K S	-/o B D S	o	o	o	+ P D S
		3SP, 6SP, 9SP - teren usług	o	- B D S	- B D S	- B D S	- B D S	-/o B D S	- B K S	- B D S	o	o	o	+ P D S
		4SP, 8SP - teren lasu, teren usług, teren zieleni naturalnej	o	-/o B D S	-/o B D S	- B D S	- B D S	- B D S	- B K S	-/o B D S	o	o	o	+ P D S
SR	teren produkcji w gospodarstwach rolnych, teren wielkotowarowej produkcji rolnej, teren akwakultury i obsługi rybactwa, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej	1SR, 2SR, 5SR, 7SR, 10SR, 15SR - 20SR, ~~24-25SR~~ - teren elektrowni słonecznej, teren rolnictwa z zakazem zabudowy	- -/o B D S	-/o B D S	- -/o B D S	-/o B D S	-/o B D S	-/+ B/P D S	o	-- B D S	o/+ P D S	o/+ P D S	o	o
		3SR, 22SR - teren elektrowni słonecznej, teren lasu, teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren wód, teren zieleni naturalnej	- -/o B D S	-/o B D S	- -/o B D S	-/o B D S	-/o B D S	-/+ B/P D S	o	-- B D S	o/+ P D S	o/+ P D S	o	o
		4SR - teren biogazowni, teren elektrowni słonecznej, teren elektrowni wiatrowej, teren lasu, teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren wód, teren zieleni naturalnej, teren zieleni urządzonej	- -/o B D S	-/o B D S	- -/o B D S	- B D S	-/o B D S	- B D S	o	-- B D S	o/+ P D S	o/+ P D S	o	o
		6SR, 11SR, 23SR - teren biogazowni, teren elektrowni słonecznej, teren lasu, teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren wód, teren zieleni naturalnej, teren zieleni urządzonej	- -/o B D S	-/o B D S	- -/o B D S	- B D S	-/o B D S	- B D S	o	-- B D S	o/+ P D S	o/+ P D S	o	o
		8SR, 9SR - teren wód	o	-/o	-/o	-/o	-/o	-/+	o	-/o	o/+	o/+	o	o

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
				B D S	B D S	B D S	B D S	B/P D S		B D S	P D S	P D S		
		12SR - teren biogazowni	- B D S	-/o B D S	-/o B D S	- B D S	-/o B D S	- B D S	o	- B D S	o/+ P D S	o/+ P D S	o	o
		21SR - teren lasu, teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren wód, teren zieleni naturalnej	o	-/o B D S	-/o B D S	-/o B D S	-/o B D S	-/+ B/P D S	o	-/o B D S	o/+ P D S	o/+ P D S	o	o
		13SR, 14SR, <u>25SR - 27SR</u> – brak	o	-/o B D S	-/o B D S	-/o B D S	-/o B D S	-/+ B/P D S	o	-/o B D S	o/+ P D S	o/+ P D S	o	o
SI	teren infrastruktury technicznej, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych	1SI - teren zieleni urządzonej	o	o	o	+ P D S	+ P D S	o	o	o	o	o	o	o
		5SI - teren usług, teren zieleni naturalnej, teren zieleni urządzonej	- B D S	-/o B D S	-/o B D S	+ P D S	-/o B D S	-/+ B/P D S	o	o	o	o	o	o
		2SI - 4SI, 6SI, 7SI - brak	o	-/o B D S	-/o B D S	+ P D S	-/o B D S	-/+ B/P D S	o	o	o	o	o	o
SN	teren zieleni urządzonej, teren plaży, teren wód, teren komunikacji,	1SN - teren usług gastronomii, teren usług handlu detalicznego, teren usług kultury i rozrywki, teren usług sportu i rekreacji, teren usług turystyki, teren zieleni naturalnej	o	-/o B D S	-/o B D S	+/o B D S	+/- B D S	+/- B D S	+/- B D S	o	o	o	o	+ P D S

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej	2SN - teren usług gastronomii, teren usług kultury i rozrywki, teren usług sportu i rekreacji, teren usług turystyki, teren zieleni naturalnej	o	-/o B D S	-/o B D S	+/o B D S	+/- B D S	+/- B D S	+/- B D S	o	o	o	o	+ P D S
		3SN - teren lasu, teren usług kultury i rozrywki, teren usług sportu i rekreacji, teren usług turystyki, teren zieleni naturalnej	o	-/o B D S	-/o B D S	+/o B D S	+/- B D S	+/- B D S	+/- B D S	o	o	o	o	+ P D S
		4SN - teren usług edukacji, teren usług sportu i rekreacji, teren usług turystyki, teren zieleni naturalnej	o	-/o B D S	-/o B D S	+/o B D S	+/- B D S	+/- B D S	+/- B D S	o	o	o	o	+ P D S
		5SN - teren lasu, teren usług sportu i rekreacji, teren usług turystyki, teren zieleni naturalnej	o	-/o B D S	-/o B D S	+/o B D S	+/- B D S	+/- B D S	+/- B D S	o	o	o	o	+ P D S
		6-7SN - teren usług sportu i rekreacji, teren usług turystyki	o	-/o B D S	-/o B D S	+/o B D S	+/- B D S	+/- B D S	+/- B D S	o	o	o	o	+ P D S
SC	teren cmentarza, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej	1SC - brak	o	- B D S	- B D S	- B D S	- B D S	-/+ B/P D S	- B D S	- B D S	o	o	o	o
SG	teren górnictwa i wydobywania, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej	1SG, 2SG, 3SG - teren lasu, teren wód, teren zieleni naturalnej, teren zieleni urządzonej	o	+/- B D S	+/- B D S	+ P D S	o	+ P D S	-- B Ś S/C	+ P D S	+ P D S	o	o	+ P D S

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
SO	teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej	1SO, 4SO, 6SO, 7SO, 9SO, 15SO, <u>18SO</u> - brak	+ B/P D S	+ B D S	+ B D S	+ P D S	+ P D S	+ B D S	+ B D S	+ B D S	o	o	o	+ P D S
		2SO, 3SO - teren elektrowni słonecznej, teren elektrowni wiatrowej	- -/o B D S	-/o B D S	- -/o B D S	-/o B D S	-/o B D S	+ P D S	o	-- B D S	o/+ P D S	o/+ P D S	o	o
		5SO, 8SO, 12SO, 13SO, 17SO - teren elektrowni słonecznej	- -/o B D S	-/o B D S	- -/o B D S	-/o B D S	-/o B D S	+ P D S	o	-- B D S	o/+ P D S	o/+ P D S	o	o
		10SO - teren biogazowni, teren elektrowni słonecznej	- -/o B D S	-/o B D S	- -/o B D S	-- B D S	-/o B D S	-/+ B/P D S	o	-- B D S	o/+ P D S	o/+ P D S	o	o
		11SO, 14SO - teren elektrowni słonecznej, teren zieleni urządzonej	- -/o B D S	-/o B D S	- -/o B D S	- B D S	-/o B D S	+ B/P D S	o	-- B D S	o/+ P D S	o/+ P D S	o	o
		16SO - teren zieleni urządzonej	+ B/P D S	+ B D S	+ B D S	+ P D S	+ P D S	+ B D S	+ B D S	+ B D S	+ P D S	+ P D S	+ P D S	+ P D S
SK	teren autostrady, teren drogi ekspresowej, teren drogi głównej ruchu przyspieszonego, teren drogi głównej, teren komunikacji kolejowej i szynowej,	1 - 7SK, 10SK - teren drogi zbiorczej, teren zieleni urządzone	o	o B D S	- B D S	- B D S	o	- B D S	o	o	- P D S	o	o	o
		8SK - teren drogi zbiorczej, teren usług gastronomii, teren usług handlu detalicznego, teren usług turystyki, teren zieleni naturalnej, teren zieleni urządzonej	o	-/o B D S	-/o B D S	- B D S	o	- B D S	o	o	- P D S	o	o	o

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	teren komunikacji kolei linowej, teren komunikacji wodnej, teren komunikacji lotniczej, teren obsługi komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej	9SK - teren zieleni naturalnej, teren zieleni urządzonej	o	o	- B D S	- B D S	o	- B D S	o	o	- P D S	o	o	o

Źródło: Oprac. własne

SPOSÓB ODDZIAŁYWANIA

---	Oddziaływanie znacząco negatywne
--	Oddziaływanie umiarkowanie negatywne
-	Oddziaływanie słabe negatywne
o	Oddziaływanie neutralne (brak)
+	Oddziaływanie zauważalne pozytywne
++	Oddziaływanie znacząco pozytywne

TYP ODDZIAŁYWANIA

B	Bezpośrednie
P	Pośrednie
W	Wtórne

CZAS ODDZIAŁYWANIA

K	Krótkoterminowe
Ś	Średnioterminowe
D	Długoterminowe

CZĘSTOTLIWOŚĆ ODDZIAŁYWANIA

S	Stałe
C	Chwilowe

W kolejnych podrozdziałach przedstawiono podsumowanie ocen częściowych dla poszczególnych elementów środowiska z uwzględnieniem powiązań pomiędzy tymi elementami.

9.1. Oddziaływanie na różnorodność biologiczną, rośliny i zwierzęta

Ustalenia projektu planu ogólnego gminy Radzyń Podlaski, poprzez wprowadzenie stref planistycznych, będą miały wpływ na lokalną różnorodność biologiczną, rośliny oraz zwierzęta.

Największą rolę w ochronie i zachowaniu bioróżnorodności występującej na obszarze gminy Radzyń Podlaski, a tym samym bezpośrednio, pozytywne, długoterminowe i stałe oddziaływanie będzie związane z wyznaczeniem strefy otwartej SO zajmującej znaczną powierzchnię w północno - wschodniej, centralnej i południowo – zachodniej części gminy. Strefy otwarte wyznaczono na obszarach terenów rolniczych, terenów lasów, terenów łąk, dolin rzecznych, zalesień i zadrzewień oraz wód powierzchniowych śródlądowych, form ochrony przyrody. Strefa otwarta 7SO obejmuje fragment obszaru Natura 2000 Dolina Tyśmienicy PLB060004 oraz użytek ekologiczny Białka. Strefa otwarta 1SO została wyznaczona m.in. w rejonie rezerwatu przyrody Czapliniec w Uroczysku Feliksówka. Natomiast pozostałe użytki ekologiczne na terenie gminy Radzyń Podlaski zlokalizowane są w obrębie strefy otwartej 9SO. W ww. strefach otwartych określono wyłącznie profil podstawowy. Wyznaczenie strefy otwartej w obszarach objętych formami ochrony przyrody umożliwi zachowanie występujących tam gatunków i siedlisk przyrodniczych, dla ochrony których zostały powołane te obszary. Ponadto pozwoli na zachowanie terenów wykorzystywanych przez populacje gatunków polnych i leśnych. W strefie otwartej w profilu podstawowym wskazano: teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej, co umożliwi w dużym stopniu zachowanie istniejących siedlisk przyrodniczych, a także miejsc bytowania i żerowania gatunków.

Zgodnie z danymi udostępnionymi przez RDOŚ w Lublinie pismem z dnia 12.02.2026 r., na terenie gminy Radzyń Podlaski wyznaczono łącznie cztery strefy ochrony ostoji, miejsc rozrodu i regularnego przebywania orlika krzykliwego, orla bielika i bociana czarnego. W rejonie stref ochronnych wyznaczono strefy otwarte umożliwiające zachowanie i ochronę ww. gatunków ptaków, co wpłynie pozytywnie na różnorodność biologiczną, rośliny i zwierzęta.

W celu ograniczenia negatywnego oddziaływania na różnorodność biologiczną, w strefach otwartych wyznaczonych w projekcie planu ogólnego gmin Radzyń Podlaski ograniczono możliwości realizacji elektrowni wiatrowych z wyjątkiem stref: 2SO, 3SO, dla których dopuszczono w profilu dodatkowym teren elektrowni słonecznych oraz teren elektrowni wiatrowych. Natomiast w strefach 5SO, 8SO, 11-14SO, 17SO w profilu dodatkowym dopuszczono realizację elektrowni słonecznych, a w 10SO dopuszczono realizację elektrowni słonecznych oraz biogazowni. Ww. strefy otwarte w większości są wykorzystywane obecnie jako pola uprawne lub nieużytki. Otoczone są istniejącą zabudową mieszkaniową jednorodziną, zagrodową i usługową. Ze względu na pełnione funkcje rolnicze, tereny te nie obejmują chronionych siedlisk gatunków. Zlokalizowane są poza krajowymi korytarzami ekologicznymi wyznaczonymi dla dużych zwierząt. Nie pełnią również istotnej roli jako lokalne korytarze ekologiczne, ponieważ ich powiązania ekologiczne zostały już przerwane przez istniejące zagospodarowanie. Realizacja elektrowni słonecznych spowoduje zmniejszenie terenów żerowiskowych na polach uprawnych i łąkach wykorzystywanych przez gatunki zwierząt, w szczególności ptaki. Maksymalny udział powierzchni zabudowy określono na 50-80%. Należy zaznaczyć, że ustalenia projektu POG nie przesądzą o konkretnym przeznaczeniu poszczególnych działek, wskazuje jedynie katalog terenów, które mogą być ustalone na etapie sporządzania mpzp. Mając na uwadze konieczność zachowania minimalnej powierzchni biologicznie czynnej oraz możliwość ustalenia innego przeznaczenia terenu wskazanego w profilu podstawowym lub dodatkowym, na obecnym etapie nie przewiduje się wystąpienia znacząco negatywnego wpływu na rośliny, zwierzęta i bioróżnorodność. Niemniej jednak oddziaływanie będą miały charakter umiarkowanie negatywny ze względu na ograniczenie terenów żerowiskowych na polach. Natomiast strefa 17SO, obejmująca fragment

kompleksu leśnego w miejscowości Józefów, powstała z wydzielenia części terenu ze strefy 12SO w związku z uwzględnieniem strefy komunikacji 10SK. Niemniej jednak w profilu podstawowym uwzględniono teren lasu, co umożliwi ochronę najwartościowszego drzewostanu poprzez wyznaczenie terenu lasów w mpzp. W przypadku realizacji elektrowni słonecznej nastąpi umiarkowane negatywne oddziaływanie na różnorodność biologiczną, rośliny oraz zwierzęta ze względu na konieczność usunięcia drzew oraz ogrodzenie terenu inwestycji. Nie przewiduje się jednak wystąpienia oddziaływania znacząco negatywnego, ponieważ strefa 17SO sąsiaduje od południa z terenami zabudowanymi, zlokalizowana jest poza wyznaczonymi korytarzami ekologicznymi oraz obejmuje tylko niewielki fragment dużego kompleksu leśnego.

W strefach 2SO, 3SO a także 4SR w profilu dodatkowym wskazano m.in. teren elektrowni wiatrowych. Zasięg stref został wyznaczony z uwzględnieniem terenów przeznaczonych w mpzp pod elektrownie wiatrowe. Maksymalną wysokość zabudowy określono odpowiednio jako 5m i 15m. W otoczeniu ww. stref otwartych oraz strefy 4SR występują budynki mieszkalne w zabudowie zagrodowej oraz mieszkaniowej jednorodzinnej. Konieczność zachowania minimalnej określonej przepisami prawa odległości elektrowni wiatrowych od budynków mieszkalnych powoduje, że na etapie sporządzania mpzp będzie można rozważać przeznaczenie terenów pod elektrownie wiatrowe tylko na niewielkich fragmentach w północno – zachodniej części strefy 3SO, wschodniej części strefy 2SO oraz centralnej i wschodniej części strefy 4SR. Strefy zlokalizowane są poza formami ochrony przyrody występującymi na terenie gminy Radzyń Podlaski oraz korytarzami ekologicznymi. Tereny użytkowane są rolniczo, zatem nie występują tu siedliska chronione. Ewentualne funkcjonowanie elektrowni wiatrowych może powodować negatywne oddziaływanie przede wszystkim na ptaki i nietoperze. Fragmenty stref 2SO, 3SO oraz 4SR, na których można rozważać wyznaczenie terenów pod elektrownie wiatrowe zlokalizowane są w odległościach ponad 2,3 km od strefy ochronnej orla bielika oraz ponad 3 km od stref ochronnych orlika krzykliwego oraz bociana czarnego. W związku z powyższym dopuszczenie realizacji elektrowni wiatrowych w strefach 2SO, 3SO i 4SR spowoduje negatywne oddziaływanie na rośliny, zwierzęta oraz różnorodność biologiczną, ale mając na uwadze charakter ustaleń planu ogólnego, na obecnym etapie nie zachodzą przesłanki aby prognozować możliwości wystąpienia oddziaływania znacząco negatywnego na rośliny, zwierzęta oraz różnorodność.

Pozytywne oddziaływanie na bioróżnorodność będzie również wynikało z wyznaczenia stref SN zieleni i rekreacji. Strefy te wyznaczono na obszarach już zagospodarowanych pod funkcje ujęte w profilu podstawowym tj. istniejące ogrody działkowe, stawy i oczka wodne z zadrzewieniami, dawne założenia dworsko – parkowe, boiska. W ramach profili dodatkowych w wybranych strefach wskazano inne rodzaje terenów, głównie: teren usług gastronomii, teren usług handlu detalicznego, teren usług kultury i rozrywki, teren usług sportu i rekreacji, teren usług turystyki, teren zieleni naturalnej uzupełniających profil funkcjonalny. Jednak biorąc pod uwagę obowiązek zachowania 50% powierzchni biologicznie czynnej, możliwe będzie zachowanie najwartościowszych terenów pod względem przyrodniczym, zadrzewień, a także zapewnienie drożności lokalnych korytarzy ekologicznych.

Strefy produkcji rolniczej SR wyznaczono na obszarach terenów rolnych ze zdecydowaną przewagą upraw polowych, nieznacznym udziałem terenów leśnych i obszarach zabudowanych zabudową o charakterze wielkotowarowej produkcji rolnej, głównie w północno – zachodniej i południowo – wschodniej części gminy Radzyń Podlaski. W strefach SR w profilu podstawowym wskazano: teren produkcji w gospodarstwach rolnych, teren wielkotowarowej produkcji rolnej, teren akwakultury i obsługi rybactwa, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej. Wskazanie w profilu dodatkowym terenu lasu, terenu rolnictwa z zakazem zabudowy, terenu wód, terenu zieleni naturalnej, terenu zieleni urządzonej umożliwi zachowanie dotychczasowych terenów rolnych stanowiących miejsca żerowania oraz bytowania gatunków polnych, a także zadrzewień śródpolnych, miedzi, które odznaczają się znacznie większą różnorodnością biologiczną. Natomiast negatywne oddziaływanie na rośliny i zwierzęta może wynikać z dopuszczenia w strefach SR lokalizowania biogazowni oraz elektrowni słonecznych. Realizacja obiektów budowlanych spowoduje likwidację powierzchni biologicznie czynnej wykorzystywanej przez

rośliny i zwierzęta poprzez utwardzenie terenu w przypadku biogazowni lub znaczne jej przekształcenie w przypadku elektrowni słonecznych. Strefy SR obejmują głównie tereny upraw polowych, zatem nie występują tam chronione siedliska. Przez strefy SR nie przebiegają krajowe korytarze ekologiczne, w związku z czym ewentualna lokalizacja obiektów budowlanych nie spowoduje znaczącego utrudnienia w migracji gatunków. Strefy 4SR i 11SR obejmują zwarte tereny o dużej powierzchni. Maksymalny udział powierzchni zabudowy w tych strefach określono na 50%, co w znacznym stopniu ograniczy ewentualne znacząco negatywne oddziaływania spowodowane ograniczeniem powierzchni terenów żerowiskowych. Mając na uwadze konieczność zachowania minimalnej powierzchni biologicznie czynnej oraz możliwość ustalenia innego przeznaczenia terenu wskazanego w profilu podstawowym lub dodatkowym, na obecnym etapie nie przewiduje się wystąpienia znacząco negatywnego wpływu na rośliny, zwierzęta i bioróżnorodność. Niemniej jednak oddziaływania będą miały charakter umiarkowanie negatywny ze względu na ograniczenie terenów żerowiskowych na polach.

Bezpośrednie negatywne oddziaływanie na rośliny, zwierzęta oraz różnorodność biologiczną będzie również spowodowane wyznaczeniem stref, w których w profilu podstawowym lub dodatkowym dopuszczona jest lokalizacja terenów związanych z realizacją nowej zabudowy, w szczególności na terenach dotychczas niezagospodarowanych.

Przy określaniu gminnych standardów urbanistycznych (stref planistycznych, wskaźników zagospodarowania) uwzględniono ustalenia obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, istniejący stan zagospodarowania, złożone wnioski, politykę przestrzenną gminy, przepisy rozporządzenia POG, a także istniejące uwarunkowania przyrodnicze. Strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową jednorodzinną, wielorodzinną oraz zagrodową zostały wyznaczone w miejscach już zagospodarowanych lub przeznaczonych pod te funkcje w mpzp. Wpłynie to na podtrzymanie dotychczasowych przekształceń środowiska przyrodniczego. Nastąpi niewielkie zajęcie terenów otwartych pod inwestycje, obejmujące budynki, drogi dojazdowe, parkingi, itp. co spowoduje bezpośrednie, negatywne, stałe oddziaływanie związane z trwałym usunięciem roślinności, co może skutkować zakłóceniem lub niszczeniem siedlisk przyrodniczych. Skala potencjalnego oddziaływania będzie uzależniona od wielkości maksymalnego udziału powierzchni zabudowy oraz minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej.

Tabela 16. Wskaźniki dotyczące zabudowy w strefach wyznaczonych w planie ogólnym gminy Radzyń Podlaski

Symbol strefy	SW	SJ	SZ	SU	SP	SR	SI	SN	SC	SG	SO	SK
Max. pow. zabudowy [%]	40-70	40-70	50-70	10-60	50-60	20-60	-	10-60	-	-	50-80	20-30
Min. pow. biologicznie czynna [%]	30	30-40	30	30-50	20-30	30	20	50	30	-	-	30

Źr.: Opr. własne na podst. projektu POG Radzyń Podlaski

Maksymalny udział powierzchni zabudowy został ustalony dla poszczególnych stref na poziomie od 10 do 80%, przy czym w zależności od określonych profili oraz lokalnych uwarunkowań przyrodniczych wartości są zróżnicowane także obręb strefy. Najwyższa wartość wskaźnika max. powierzchni zabudowy na poziomie 80% została dopuszczona w strefach: 2SO, 3SO, 8SO, 10SO, 11SO, 12SO, 13SO, 11SO, 14SO, w których w profilu dodatkowym dopuszczono m.in. tereny elektrowni słonecznych. Faktyczny udział powierzchni utwardzonej lub przekształconej, będzie znacznie mniejszy ze względu na sposób realizacji montażu paneli fotowoltaicznych. Niemniej jednak dużym utrudnieniem dla migracji gatunków mogą być ogrodzenia elektrowni słonecznych. Na etapie sporządzania mpzp, należy w taki sposób wyznaczać tereny przeznaczone pod elektrownie słoneczne, aby ograniczyć możliwość kumulowania się negatywnego oddziaływania na różnorodność biologiczną, rośliny i zwierzęta.

Strefy gospodarcze zostały wyznaczone w miejscach istniejących obiektów produkcyjnych lub w obszarach przeznaczonych na ten cel w mpzp, zatem stopień przekształcenia środowiska będzie w większości przypadków niewielki.

W celu zachowania terenów biologicznie czynnych umożliwiających zachowanie różnorodności biologicznej określono minimalną wartość wskaźnika wahającą się od 20% w strefach SP oraz SI do 50% w strefach SU i SN. W strefach wielofunkcyjnych SW, SJ, SZ ustalono wskaźnik minimalnej powierzchni biologicznie czynnej na poziomie 30%.

Strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową wielorodzinną, jednorodziną, zagrodową, a także strefy usługowe zostały wyznaczone głównie w ramach istniejących terenów zainwestowanych lub w ich bezpośrednim sąsiedztwie. Ze względu na niewielką powierzchnię tych terenów nie spowoduje to znacząco negatywnego oddziaływania na rośliny, zwierzęta oraz bioróżnorodność. Jedynie strefy 34SU oraz 37SU zostały wyznaczone na stosunkowo dużej powierzchni terenów rolnych. Realizacja nowych obiektów usługowych spowoduje bezpośrednie, długotrwałe i stałe negatywne oddziaływanie na różnorodność biologiczną, rośliny i zwierzęta, ale w skali lokalnej.

Pozostałe strefy ze względu na swoją niewielką powierzchnię w mniejszym stopniu będą oddziaływały na rośliny, zwierzęta oraz różnorodność biologiczną.

Na skutek realizacji nowych obiektów kubaturowych, w wyniku prac budowlanych zostanie zniszczona częściowo szata roślinna (która następnie może zostać odbudowana po zakończeniu procesu budowlanego) oraz może wystąpić emisja hałasu powodująca wypłaszanie drobnych zwierząt. Obowiązek pozostawienia na działce minimalnej powierzchni biologicznie czynnej zapewni utrzymanie standardów ochrony środowiska.

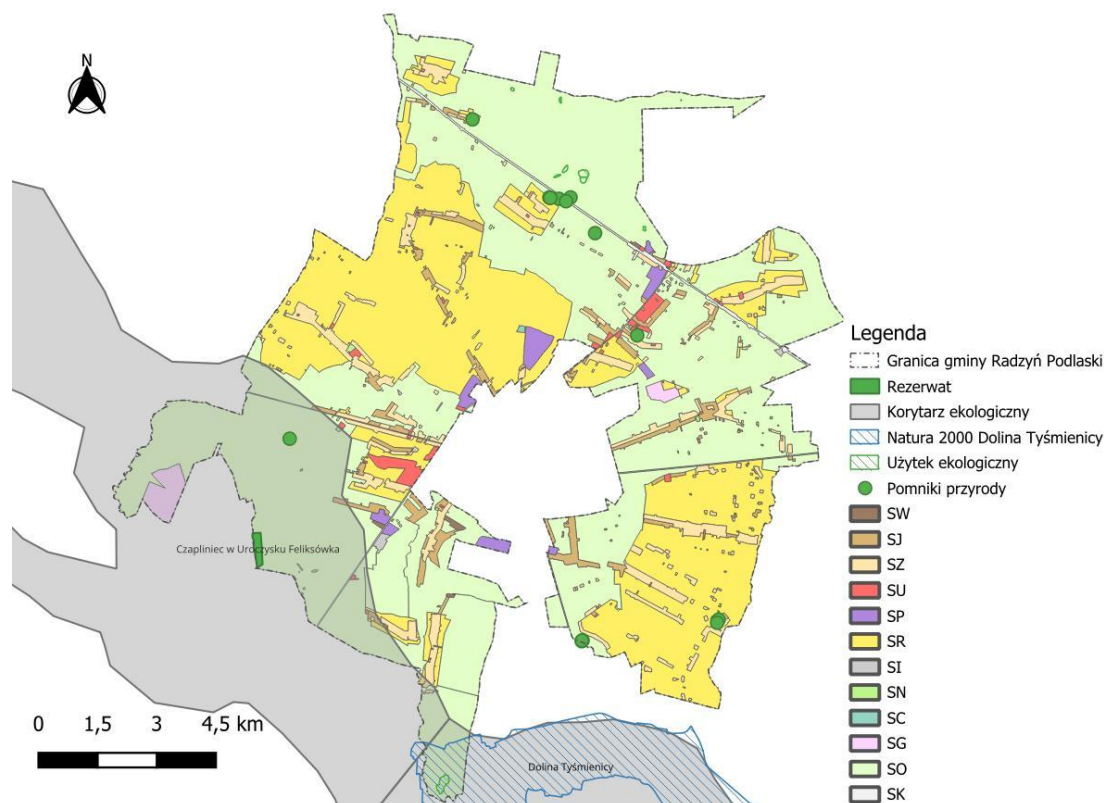
Biorąc pod uwagę niewielkie rozszerzenie powierzchni zabudowy negatywne oddziaływanie na rośliny, zwierzęta oraz różnorodność biologiczną będzie miało charakter bezpośredni, chwilowy i długoterminowy, stały, ale w skali lokalnej. W skali gminy nie przewiduje się zaburzenia dotychczasowego funkcjonowania środowiska.

9.2. Oddziaływanie na formy ochrony przyrody

Obszar gminy Radzyń Podlaski, ze względu na bezpośrednie sąsiedztwo z miastem Radzyń Podlaski, podlega silnej presji urbanizacyjnej. W związku z tym znaczna część terenu w bezpośrednim sąsiedztwie miasta oraz wzdłuż głównych tras dojazdowych została już przekształcona. Gmina Radzyń Podlaski nie odznacza się szczególnymi walorami przyrodniczymi. Niewielki fragment w południowej części gminy, w rejonie doliny rzeki Białka położony jest w obrębie obszaru Natura 2000 Dolina Tyśmienicy PLB060004. Natomiast torfowisko położone w dolinie tej rzeki zostało objęte ochroną w formie użytku ekologicznego Białka. W zachodniej części gminy, niewielki fragment kompleksu leśnego został objęty ochroną w formie rezerwatu przyrody Czapliniec w Uroczysku Feliksówka. Pozostałe obszary chronione obejmują dwa użytki ekologiczne położone w obrębie Turów. Na terenie gminy zlokalizowanych jest także 10 pomników przyrody (drzewa i grupy drzew).

Na etapie sporządzania prognozy oddziaływania na środowisko projektu planu ogólnego przeanalizowano dokumenty określające cele i przedmiot ochrony, obowiązujące zakazy i zasady ochrony dla poszczególnych form ochrony przyrody ustanowionych na terenie gminy Radzyń Podlaski.

W obrębie rezerwatu przyrody Czapliniec w Uroczysku Feliksówka wyznaczono strefę otwartą 1SO, dla której określono tylko profil podstawowy obejmujący teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej. Rezerwat obejmuje fragment kompleksu leśnego. Został utworzony w celu ochrony miejsca lęgowego czapli siwej (*Ardea cinerea*). Uwzględnienie w profilu terenu lasu oraz terenu zieleni naturalnej umożliwi ochronę i zachowanie siedlisk i gatunków, dla ochrony których wyznaczono rezerwat. Przewiduje się wystąpienie oddziaływania pozytywnego, długoterminowego i stałego na funkcjonowanie i przedmiot ochrony rezerwatu przyrody Czapliniec w Uroczysku Feliksówka.

Rysunek 6. Strefy planistyczne na tle form ochrony przyrody w gminie Radzyń Podlaski
 Źr.: Opracowanie własne na podstawie projektu POG gminy Radzyń Podlaski

W obrębie obszaru Natura 2000 Dolina Tyśmienicy PLB060004 oraz użytku ekologicznego Białka w projekcie planu ogólnego wyznaczono strefę otwartą 7SO obejmującą fragment doliny rzeki Białki wraz z przylegającym do niej niewielkim kompleksem leśnym, podmokłymi łąkami oraz polami uprawnymi. Dla ww. strefy określono tylko profil podstawowy obejmujący: teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej. Realizacja ustaleń planu ogólnego wpłynie bezpośrednio, długoterminowo i stale pozytywnie na ww. formy ochrony przyrody, ponieważ umożliwi zachowanie siedlisk i gatunków, dla ochrony których został wyznaczony obszar Natura 2000 Dolina Tyśmienicy oraz użytk ekologiczny Białka. W projekcie nie przewiduje się realizacji obiektów budowlanych w obrębie strefy 7SO, w związku z czym nie powstaną bariery dla swobodnej migracji gatunków. Tereny będą nadal charakter otwarty, co wpłynie również pozytywnie na integralność sieci obszarów Natura 2000.

Pozostałe dwa użytki ekologiczne obejmujące śródlęgne bagna w obrębie Turów zostały również objęte strefą otwartą oznaczoną symbolem 9SO. Dla ww. strefy określono tylko profil podstawowy obejmujący: teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej. Ustalenia projektu POG wpłyną pozytywnie na przedmiot ochrony ww. użytków ekologicznych, umożliwiając zachowanie walorów przyrodniczych, dla ochrony których zostały ustanowione. W ramach strefy 9SO nie przewiduje się terenów, w których będą realizowane obiekty budowlane. W związku z powyższym ustalenia projektu POG wpłyną bezpośrednio, długoterminowo i stale, pozytywnie na przedmiot ochrony użytków ekologicznych.

Pomniki przyrody obejmujące drzewa i grupy drzew, zlokalizowane są przede wszystkim w granicach stref otwartych: 1SO, 8SO, 9SO, 12SO, strefy zieleni i rekreacji 3SN, strefy wielofunkcyjnej z zabudową zagrodową 7SZ oraz strefy usługowej 42SU. Dla stref 1SO i 9SO określono wyłącznie profil podstawowy uwzględniający m.in. tereny lasu i tereny zieleni naturalnej, które umożliwią ochronę i zachowanie drzew pomnikowych. Dla stref 8SO i 12SO w profilu dodatkowym wskazano tereny elektrowni słonecznych. Pomniki przyrody zlokalizowane są w kompleksie leśnym oraz wzdłuż istniejących dróg. Realizacja elektrowni słonecznej może wpłynąć negatywnie na stan zachowania pomników przyrody. Pomniki

przyrody w strefach 3SN oraz 42SU zlokalizowane są obrębie dawnych parków podworskich, w sąsiedztwie obiektów zabytkowych. Natomiast drzewo w strefie 7SZ zlokalizowane jest w sąsiedztwie istniejącej zabudowy. Uwzględnienie w profilu podstawowym terenu lasów oraz zieleni naturalnej umożliwi na etapie sporządzenia mpzp zapewnienie właściwej ochrony i zabezpieczenia pomników przyrody. Nie przewiduje się wystąpienia znacząco negatywnego oddziaływania na pomniki przyrody.

Nie przewiduje się wystąpienia znacząco negatywnego oddziaływania na formy ochrony przyrody występujące na terenie gminy Radzyń Podlaski.

Istotne znaczenie dla zachowania funkcji oraz spójności systemu przyrodniczego mają korytarze ekologiczne, zapewniające powiązania ekologiczne pomiędzy formami ochrony przyrody, lasami oraz dolinami rzecznyymi i zbiornikami. Przez południowo – zachodnią część gminy Radzyń Podlaski przebiegają korytarze:

- zachodnia część gminy znajduje się w zasięgu korytarza KPnC-3C Lasy Łukowskie - Dolina Wieprza,
- południowy fragment gminy, obejmujący dolinę Tyśmienicy, w zasięgu korytarza GKPdC-3A Dolina Dolnego Wieprza.

W obrębie korytarza ekologicznego KPnC-3C Lasy Łukowskie - Dolina Wieprza zostały wyznaczone przede wszystkim: strefy otwarte 1SO, 7SO, a także strefa górnictwa 1SG i strefa produkcji rolniczej 2SR, natomiast w zasięgu korytarza GKPdC-3A Dolina Dolnego Wieprza – strefa otwarta 7SO. Strefa górnictwa została wyznaczona w rejonie udokumentowanych złóż kopalin: Biała i Olszewnica. Eksploatacja złóż kopalin wpłynie bezpośrednio długoterminowo i chwilowo negatywnie na funkcjonowanie korytarza ekologicznego. Po zakończeniu eksploatacji i rekultywacji wyrobiska, negatywne oddziaływania ustaną. Ze względu na lokalizację strefy 2SR w brzeżnej części korytarza ekologicznego, w sąsiedztwie istniejącej zabudowy nie przewiduje się wystąpienia znacząco negatywnego oddziaływania na funkcjonowanie korytarza ekologicznego. Wyznaczenie stref otwartych umożliwi zachowanie drożności korytarzy ekologicznych.

W skali lokalnej powiązania ekologiczne zapewniają korytarze dolinne oraz polno – leśne pomiędzy lasami i terenami otwartymi. W rejonie dolin rzecznych wyznaczono przeważnie strefy otwarte oraz strefy produkcji rolniczej, które umożliwią zachowanie drożności korytarzy dolinnych. Uwzględnienie w profilu podstawowym lub dodatkowym terenów zieleni naturalnej umożliwi na etapie sporządzania mpzp zachowanie drożności lokalnych korytarzy ekologicznych.

9.3. Oddziaływanie na wody

Projekt planu ogólnego gminy Radzyń Podlaski ze względu na swój charakter i zakres nie zawiera ustaleń odnoszących się bezpośrednio do sposobu zaopatrzenia w wodę, czy odprowadzania ścieków. Realizacja planu ogólnego gminy Radzyń Podlaski będzie oddziaływać na wody powierzchniowe i podziemne poprzez rozwój zabudowy w wyznaczonych strefach oraz w Obszarach Uzupełnienia Zabudowy.

Istotne znaczenie ma fakt, że niemal cały obszar gminy znajduje się w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) Nr 215 Subniecka Warszawska o charakterze porowym. Południowe krańce gminy zlokalizowane są w zasięgu GZWP Nr 407 Niecka lubelska (Chełm – Zamość), w obrębie którego występują tereny podatne i bardzo podatne na zanieczyszczenie.

Rozwój zabudowy mieszkaniowej w strefach SJ, SW, SZ oraz realizacja inwestycji w OUZ spowodują wzrost zapotrzebowania na wodę i zwiększenie ilości ścieków bytowych. W obszarach pozbawionych kanalizacji, zagrożenie mogą stanowić źle działające przydomowe oczyszczalnie ścieków i nieszczelne szamba, wymagające stałej kontroli i serwisowania. Ryzykiem jest także wzrost powierzchni uszczelnionych, które zmniejszą infiltrację i przyspieszą spływ powierzchniowy. Obszary Uzupełnienia Zabudowy (OUZ) skutkują podobnymi oddziaływaniami jak strefy mieszkaniowe, ale dzięki lokalizacji

w istniejących układach osadniczych możliwe jest bardziej efektywne wykorzystanie już funkcjonującej infrastruktury wodociągowej i kanalizacyjnej. Jednocześnie dogęszczanie zabudowy może prowadzić do redukcji powierzchni biologicznie czynnych i obniżenia retencji w obrębie wsi.

Na terenie gminy zlokalizowane są 4 strefy ochrony bezpośredniej dla ujęć wody. W granicach strefy ochrony bezpośredniej obowiązuje zakaz użytkowania gruntów do celów niezwiązanych z eksploatacją ujęcia wody. Zgodnie z ustaleniami planu ogólnego, strefy ochrony bezpośredniej ujęć wody znajdują się w granicach stref: gospodarczej, usługowej, infrastrukturalnej, otwartej, zgodnych z aktualnym stanem zagospodarowania i ustaleniami obowiązującego planu miejscowego. W strefach wielofunkcyjnych SZ, SJ, SW ustalono wskaźnik minimalnej powierzchni biologicznie czynnej na poziomie 30% dzięki czemu zapewnione zostaną tereny umożliwiające retencję wód opadowych i roztopowych.

Strefy gospodarcze (SP) wiążą się z ryzykiem emisji zanieczyszczeń chemicznych i ropopochodnych. Na obszarze gminy nie występują zakłady o zwiększonym i dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej²³. Zastosowanie technologii ochronnych, szczelnych nawierzchni i separatorów pozwoli jednak na minimalizację ryzyka i ograniczenie możliwości przedostania się zanieczyszczeń do wód. Strefy SP zostały wyznaczone na terenie gminy Radzyń Podlaski na terenach już zagospodarowanych lub przewidzianych pod funkcje produkcyjne w obowiązujących mpzp. Zatem oddziaływania wynikające z realizacji projektu POG w tych strefach pozostaną na dotychczasowym poziomie. Natomiast strefy 5SP, 7-10SP wyznaczono na terenach użytkowanych dotychczas rolniczo. Rodzaj oraz skala oddziaływania będą uzależnione od rodzaju prowadzonej działalności. Na obecnym etapie przewiduje się wystąpienie bezpośredniego, długoterminowego i stałego negatywnego oddziaływania na wody, ale w skali lokalnej.

Natomiast wyznaczone strefy otwarte (SO) oraz zieleni i rekreacji (SN) pełnią funkcję ochronną, wspierając naturalną retencję i infiltrację. Dzięki zachowaniu minimalnej powierzchni biologicznie czynnej w strefach SN na poziomie 50% tereny te pełnią rolę buforową i przeciwdziałają lokalnym podtopieniom.

Wprowadzenie stref infrastrukturalnych i komunikacyjnych (SI, SK) wiąże się z powstawaniem powierzchni uszczelnionych i możliwością szybszego spływu zanieczyszczonych wód opadowych, przede wszystkim z terenu dróg i parkingów. Substancje ropopochodne i metale ciężkie mogą wnikać do gleby i wód podziemnych. Na terenie gminy Radzyń Podlaski strefy SK i SI sankcjonują istniejące zagospodarowanie zgodnie z przeznaczeniem, zatem potencjalne negatywne oddziaływania na wody pozostaną na dotychczasowym poziomie.

Zgodnie z mapami zagrożenia powodziowego, w południowej części gminy w dolinie Białki występują obszary szczególnego zagrożenia powodziowego. W rejonie obszarów zagrożonych wystąpieniem powodzi wyznaczono strefę otwartą 7SO, w której nie przewiduje się wyznaczania terenów przeznaczonych pod zabudowę. Dzięki temu ograniczono w znacznym stopniu zagrożenia wynikające z podtopienia budynków i ewentualnego spływu zanieczyszczeń do rzek.

Kluczowe znaczenie dla ograniczenia ryzyka zanieczyszczenia wód będzie miała rozbudowa sieci kanalizacyjnej oraz wodociągowej oraz systematyczny nadzór nad funkcjonowaniem przydomowych oczyszczalni i zbiorników bezodpływowych. W strefach SU i SP należy stosować rozwiązania zabezpieczające, takie jak separatory substancji ropopochodnych, szczelne nawierzchnie i systemy monitoringu. W całym zasięgu GZWP nr 215 powinny być wdrażane działania wspierające retencję i infiltrację, w tym utrzymanie powierzchni biologicznie czynnej, zbiorniki retencyjne, ogrody deszczowe i systemy infiltracyjne. Zaleca się również kontrolowanie działań melioracyjnych oraz wspieranie renaturyzacji cieków, aby utrzymać ich funkcję przyrodniczą i retencyjną. Strefa otwarta (SO) odgrywa kluczową rolę ochronną. Obejmuje tereny dolinne, rolne, leśne i łąkowe, które

²³ na podstawie danych GIOŚ <https://www.gov.pl/web/gios/di-zaklady-stwarzajace-zagrozenie-wystapienia-powaznej-awarii-przemyslowej>

naturalnie wspierają infiltrację i retencję. Presję na jakość wód mogą stanowić praktyki rolnicze, w szczególności nawożenie i stosowanie środków ochrony roślin.

Wprowadzone ustalenia planu ogólnego nie określają zasad ochrony wód podziemnych i powierzchniowych, jednak poprzez wyznaczenie odpowiednich stref – adekwatnych do istniejących uwarunkowań hydrograficznych, w sposób racjonalny chronią zarówno powierzchniowy jak i podziemny zasób wodny. Niemniej w późniejszych etapach procesu planistycznego tj. w trakcie sporządzania mpzp lub wydawania decyzji ustalających warunki zabudowy należy określić dla poszczególnych terenów sposób odprowadzenia ścieków bytowych, komunalnych i przemysłowych, który zagwarantuje ochronę wód i gruntów przed zanieczyszczeniami.

Podsumowując należy stwierdzić, że generalnie ustalenia planu ogólnego gminy Radzyń Podlaski wprowadzają rozwiązania korzystne dla ochrony wód powierzchniowych i podziemnych, Przede wszystkim ze względu na utrzymanie stref otwartych oraz zieleni i rekreacji w dolinach rzek. Największe ryzyka związane z wyznaczeniem stref wielofunkcyjnych SJ, SZ i SW oraz gospodarczych SP mogą zostać zminimalizowane poprzez konsekwentne wdrażanie środków ochronnych i monitorowanie inwestycji.

Obszar gminy Radzyń Podlaski zlokalizowany jest w zasięgu jednolitych części wód powierzchniowych: RW200011267144289 Kanał Wieprz – Krzna, RW2000152485255 Białka do Dopływu spod Turowa Niwek, RW2000162489 Tyśmienica od Brzostówki do ujścia, RW20001024849 Stara Piwonia, RW2000102485289 Dopływ spod Bedlna, RW2000112485299 Białka od Dopływu spod Turowa Niwek do ujścia, RW200010267144271 Krzna Południowa do Dopływu spod Lipniaków, RW200010248669 Stanówka, RW200016248699 Bystrzyca od Samicy do ujścia.

Ustalenia planu ogólnego nie naruszają celów środowiskowych określonych dla poszczególnych JCWP w aktualizacji Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły. Nie przewiduje się pogorszenia stanu ekologicznego lub potencjału ekologicznego albo zagrożenia nieosiągnięciem dobrego stanu bądź potencjału ekologicznego dla wód powierzchniowych, pogorszenia stanu ilościowego i chemicznego albo zagrożenia nieosiągnięciem dobrego stanu ilościowego i chemicznego dla wód podziemnych.

Nie przewiduje się wystąpienia znacząco negatywnego oddziaływania na stan wód powierzchniowych i podziemnych w wyniku realizacji ustaleń projektu POG. Stwierdzone oddziaływania będą miały charakter bezpośredni, chwilowy lub stały, lokalnie negatywny lub pozytywny, ale w skali lokalnej.

9.4. Oddziaływanie na powietrze

Realizacja ustaleń planu ogólnego gminy Radzyń Podlaski wpłynie na stan powietrza atmosferycznego przede wszystkim poprzez rozwój zabudowy w strefach wielofunkcyjnych z zabudową mieszkaniową jednorodzinną SJ i zabudową zagrodową SZ, gospodarczą SP oraz w strefach produkcji rolniczej SR. Nowe obiekty będą źródłem emisji zanieczyszczeń związanych z ogrzewaniem budynków, a także w przypadku stref SZ i SR z prowadzonych procesów technologicznych.

Oddziaływanie projektu POG na jakość powietrza będzie miało charakter zróżnicowany przestrzennie. Rozwój stref wielofunkcyjnych z zabudową mieszkaniową (SJ, SW, SZ) oraz Obszarów Uzupełnienia Zabudowy zwiększy emisję zanieczyszczeń z sektora bytowo-komunalnego.

Strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową wielorodzinną wyznaczono na obszarach objętych obowiązującymi planami miejscowymi, których ustalenia dopuszczają możliwość realizacji budynków mieszkalnych wielorodzinnych (MW), zasięgiem OUZ, obszarach zabudowanych, na których budynki wielorodzinne stanowią główny rodzaj zabudowy. Ponadto dwie strefy SW wyznaczono ze względu na politykę przestrzenną gminy przewidującą realizację budynków wielorodzinnych w ramach tzw. SIM (4SW) oraz jako nowa oferta dla lokalizacji budownictwa wielorodzinnego w sąsiedztwie granicy z miastem (5SW, 6SW).

Strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową jednorodzinną wyznaczono w pierwszej kolejności na obszarach objętych miejscowymi planami zagospodarowania, których ustalenia

dopuszczają możliwość realizacji budynków mieszkalnych, w tym przede wszystkim: RM, RM/MN, U/MN, MN/U, MN, RMm, RMn, obszarach w zasięgu OUZ w zoptymalizowanych granicach oraz obszarach zabudowanych budynkami mieszkalnymi, w tym stanowiącymi część składową zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub zespołu zabudowań istniejącej zabudowy siedliskowej.

Strefy wielofunkcyjne z zabudową zagrodową wyznaczono w pierwszej kolejności na obszarach objętych miejscowymi planami zagospodarowania, których ustalenia dopuszczają możliwość realizacji budynków mieszkalnych w zabudowie zagrodowej (RM, RM/MN, RMm, RMn), na obszarach w zasięgu OUZ w zoptymalizowanych granicach oraz obszarach zabudowanych budynkami mieszkalnymi, w tym stanowiącymi część składową zespołu zabudowań istniejącej zabudowy siedliskowej.

Przeprowadzona na etapie sporządzania projektu POG analiza wykazała, że suma chłonności terenów niezabudowanych w strefach: SW, SJ i SZ, wyznaczonych zgodnie z art. 13d ust. 1 upzp wynosi 212% zapotrzebowania na nową zabudowę mieszkaniową w gminie, a tym samym przewyższa dopuszczalną wartość zapotrzebowania wynoszącą 130%. W związku z powyższym w projekcie POG nie wyznaczono stref SW, SJ, SZ na innych obszarach gminy, niż wskazane powyżej. Zatem przyrost nowej zabudowy mieszkaniowej będzie dotyczył terenów przeznaczonych pod te funkcje w dotychczas obowiązujących mpzp lub w ramach rozbudowy istniejących budynków. Emisja zanieczyszczeń powietrza z systemów grzewczych spowoduje niewielkie negatywne, bezpośrednie, długotrwałe oddziaływanie na stan powietrza atmosferycznego, głównie w porze zimowej.

W wybranych strefach SZ w ramach profilu dodatkowego dopuszczono tereny wielkotowarowej produkcji rolnej. W zależności od profilu produkcji mogą być one potencjalnym źródłem emisji zanieczyszczeń gazowych, pyłowych oraz odorów. Będą to oddziaływania słabe lub umiarkowane, bezpośrednie, długoterminowe i stałe negatywnie wpływające na stan powietrza. Negatywne oddziaływania należy ograniczyć poprzez właściwy dobór rozwiązań technicznych i technologicznych.

Na terenie gminy Radzyń Podlaski nie występują zakłady o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii. Strefy gospodarcze SP wyznaczono przede wszystkim na obszarach o przeznaczeniu pod tereny przemysłu, składów, magazynów, tereny usług określonym w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego i obszarach zabudowanych zabudową o charakterze produkcyjnym (budynki przemysłowe), uwzględniono również politykę przestrzenną gminy determinowaną m. in. uwarunkowaniami infrastrukturalnymi i środowiskowymi oraz obszary objęte złożonymi wnioskami. Największe powierzchnie zajmują strefy wyznaczone w bezpośrednim sąsiedztwie granicy administracyjnej miasta Radzyń Podlaski, zlokalizowane na północ i na południe. Rodzaj oraz intensywność emisji zanieczyszczeń powietrza będzie uzależniona od rodzaju prowadzonej działalności. Ewentualne negatywne oddziaływanie na stan powietrza należy zminimalizować stosując nowoczesne rozwiązania techniczne i technologiczne na etapie projektowania inwestycji. Pozostałe strefy gospodarcze są już częściowo lub całkowicie zagospodarowane istniejącymi obiektami produkcyjnymi, magazynowymi lub usługowymi. Zatem ustalenia projektu POG pozostaną bez istotnego wpływu na stan powietrza w stosunku do emisji pochodzących z istniejącego zagospodarowania.

Strefach 4SR, 6SR, 11SR, 12SR, 23SR oraz 10SO w profilu dodatkowym dopuszczono tereny biogazowni. Z jednej strony mogą być źródłem bezpośredniego negatywnego oddziaływania na powietrze ze względu na emisję gazów i odorów. Z drugiej strony będą źródłem pośredniego pozytywnego oddziaływania na stan powietrza, ponieważ poziom emisji gazów cieplarnianych z biogazowni jest niższy niż z tradycyjnych elektrowni na surowce kopalne, ponadto umożliwia zagospodarowanie odpadów organicznych w celu produkcji energii.

Bezpośrednie pozytywne, długoterminowe i stałe oddziaływanie na stan powietrza atmosferycznego będzie wynikało z wyznaczenia stref otwartych SO oraz stref zieleni i rekreacji SN, a także w większości przypadków stref rolnych SR. Utrzymanie rozległych terenów rolnych, łąk i lasów, a także parków i skwerów sprzyja poprawie jakości powietrza, a także lokalnego mikroklimatu, redukcji pyłów i regulacji temperatury powietrza.

Natomiast pośrednie pozytywne, długoterminowe i stałe oddziaływanie na jakość powietrza będzie związane z dopuszczeniem w ramach profilu dodatkowego wybranych stref terenów elektrowni słonecznych (17SU, 37SU, 1-7SR, 10-11SR, 15-20SR, 22-23SR, 25SR, 2-3SO, 5SO, 8SO, 10-14SO, 17SO), a w strefach 4SR, 2-3SO – elektrowni wiatrowych. Wzrost produkcji energii ze źródeł odnawialnych przyczyni się do ograniczenia emisji zanieczyszczeń powietrza w wyniku spalania paliw konwencjonalnych.

Podsumowując oddziaływanie realizacji ustaleń planu ogólnego gminy Radzyń Podlaski na powietrze można ocenić je jako umiarkowane z przewagą oddziaływań pozytywnych w długim horyzoncie czasowym, przy czym warunkiem jest realizacja działań ograniczających niską emisję i wspierających rozwój niskoemisyjnych źródeł energii.

Na dalszych etapach planistycznych (mpzp, decyzje WZ) wskazane jest uwzględnienie działań minimalizujących negatywne oddziaływania:

- wspieranie wymiany indywidualnych kotłów na urządzenia niskoemisyjne, w tym wykorzystujące odnawialne źródła energii,
- tworzenie zielonych buforów w sąsiedztwie stref usługowych i gospodarczych w ramach terenów zieleni urządzonej,
- modernizacja infrastruktury drogowej w kierunku poprawy płynności ruchu i ograniczenia emisji liniowych,
- utrzymanie i rozwój terenów zielonych w obrębie stref SN i SO, sprzyjających naturalnej filtracji powietrza.

9.5. Oddziaływanie na klimat

W wyniku realizacji ustaleń projektu planu ogólnego gminy Radzyń Podlaski przewiduje się możliwość wystąpienia oddziaływania zarówno negatywnego jak i pozytywnego na warunki klimatyczne, ale wyłącznie w skali lokalnej. Najważniejsze potencjalne oddziaływania wynikają z:

- rozwoju zabudowy mieszkaniowej i produkcyjnej, co wiąże się ze wzrostem emisji z systemów grzewczych, a także uszczelnieniem powierzchni ziemi, co zmniejsza zdolności retencyjne i zwiększa ryzyko powstawania wysp ciepła oraz utratą części powierzchni biologicznie czynnych i związanej z tym redukcji naturalnej zdolności do pochłaniania CO₂,
- zachowaniem znacznych terenów otwartych w strefach: SO, SN i SR, które pełnią funkcje klimatyczne poprzez regulację temperatury, poprawę jakości powietrza i zwiększenie retencji.

Rozwój stref wielofunkcyjnych (SJ, SW, SZ) zwiększy zapotrzebowanie na energię i emisję gazów cieplarnianych, w szczególności jeśli dominującym źródłem ogrzewania pozostaną paliwa stałe. Zjawisko to może sprzyjać lokalnym epizodom smogowym oraz zwiększać udział gminy w regionalnej emisji CO₂. Ze względu na usankcjonowanie istniejącej zabudowy oraz terenów wyznaczonych pod te funkcje w obowiązujących mpzp, oddziaływanie to nie będzie znaczące w stosunku do przewidywanego dotychczas.

Strefy gospodarcze (SP) ze względu na swoją zwartą i stosunkowo dużą powierzchnię, a także dopuszczenie minimalnej powierzchni biologicznie czynnej na poziomie 20-30% mogą w sposób umiarkowany wpływać negatywnie na klimat lokalny poprzez tworzenie wysp ciepła z wyższą temperaturą oraz mniejszą wilgotnością.

Strefy komunikacyjne i infrastrukturalne (SI, SK) będą źródłem emisji gazów cieplarnianych z transportu. Jednak poprawa płynności ruchu dzięki modernizacji i rozbudowie dróg może w dłuższej perspektywie ograniczyć emisje jednostkowe.

Z kolei strefy otwarte (SO), strefy zieleni i rekreacji (SN), a także strefa rolnicza (SR) pełnią funkcję kompensacyjną. Zachowanie lasów, użytków rolnych i terenów zielonych sprzyja pochłanianiu dwutlenku węgla, obniżaniu temperatur w okresach letnich i poprawie bilansu wodnego. Funkcje te są szczególnie ważne w kontekście adaptacji do zmian klimatu i ograniczania skutków ekstremalnych zjawisk pogodowych, takich jak fale upałów czy susze.

Rozległe strefy otwarte wzdłuż dolin rzecznych oraz tereny rolne wyznaczone na obszarze gminy wpłyną pozytywnie na warunki klimatyczne, zapewniając właściwą cyrkulację powietrza.

Plan ogólny dopuszcza w wybranych strefach lokalizowanie elektrowni słonecznych (17SU, 37SU, 1-7SR, 10-11SR, 15-20SR, 22-23SR, 25SR, 2-3SO, 5SO, 8SO, 10-14SO, 17SO), elektrowni wiatrowych (w strefach 4SR, 2-3SO) oraz biogazowni (4SR, 6SR, 11SR, 12SR, 23SR, 10SO), których realizacja spowoduje skumulowane, pośrednie pozytywne oddziaływanie na klimat ze względu na ograniczenie emisji zanieczyszczeń, w tym CO₂ z procesów spalania paliw konwencjonalnych. Rozwój energetyki OZE będzie miał korzystny wpływ na powietrze i klimat, a także wpisuje się w cele ochrony środowiska określone w „Strategicznym planie adaptacji dla sektorów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030”.

Ekstremalne zjawiska pogodowe, które mogą występować na obszarze gminy Radzyń Podlaski obejmują przede wszystkim susze wywołane falami upałów, intensywne opady i gwałtowne roztopy, powodujące wezbrania rzek. W południowej części gminy występują obszary zagrożone występowaniem powodzi. W celu ograniczenia skutków zjawisk ekstremalnych mogących powodować powódzie, w obszarze szczególnego zagrożenia powodziowego wyznaczono strefę 7SO, w której nie przewiduje się możliwości realizacji obiektów budowlanych. Wyznaczenie pozostałych stref otwartych, obejmujących przede wszystkim doliny rzek, tereny łąk i łąki, a także strefy rolnicze zapewnia możliwość retencjonowania wód opadowych. Z kolei wskazanie minimalnej powierzchni biologicznie czynnej w poszczególnych strefach ograniczy w pewnym stopniu wpływ powierzchniowy minimalizując możliwość lokalnych podtopień i umożliwi retencjonowanie wód opadowych także w strefach przeznaczonych do zabudowy.

Podsumowując należy ocenić, że projekt planu ogólnego gminy Radzyń Podlaski nie eliminuje wszystkich źródeł emisji gazów cieplarnianych, ale dzięki dużemu udziałowi stref otwartych, zieleni i rekreacji oraz rolnych, a także możliwości dywersyfikowania źródeł wytwarzania energii poprzez dopuszczenie terenów pod OZE, tworzy warunki do zrównoważonego rozwoju gminy oraz adaptacji do skutków zmian klimatu.

W celu zminimalizowania negatywnego oddziaływania na klimat zaleca się:

- wspieranie modernizacji źródeł ciepła i rozwoju odnawialnych źródeł energii w zabudowie mieszkaniowej i usługowej,
- wprowadzanie zielonej infrastruktury (parki, skwery, zadrzewienia uliczne, ogrody deszczowe), aby przeciwdziałać wyspom ciepła,
- ograniczanie uszczelniania powierzchni i promowanie rozwiązań retencyjnych,
- rozwój transportu niskoemisyjnego, w tym infrastruktury rowerowej i komunikacji zbiorowej,
- ochronę i wzmacnianie funkcji stref SO i SN jako kluczowych elementów adaptacji do zmian klimatu.

9.6. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi i gleby

Na terenie gminy Radzyń Podlaski dominują tereny orne, które w większości znajdują się w północno – zachodniej, południowej i wschodniej części gminy. Przeważają gleby średniej i słabej jakości, należące w większości do IV, V i VI klasy bonitacyjnej. Największy udział w ogólnej powierzchni gruntów mają ziemie klasy IVa i IVb stanowiące łącznie ponad 50% ogólnej powierzchni. Chronione grunty rolne II i III klasy bonitacyjnej występują lokalnie na obszarze całej gminy. Łącznie grunty te zajmują ok. 22% powierzchni całej gminy i są wykorzystywane pod uprawy rolne, jednocześnie podlegają one ochronie na podstawie ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych. Największe obszary występowania gleb chronionych znajdują się w południowej i środkowej części gminy na gruntach wsi Branica Radzyńska, Branica Radzyńska – Kolonia, Marynin, Zbulitów Duży, Paszki Duże, Radowiec, Bedlno, Biała i Białka. Grunty klasy II-III uwzględniono w procesie optymalizacji obszaru uzupełnienia zabudowy OUZ.

Realizacja ustaleń planu ogólnego gminy Radzyń Podlaski będzie skutkowała bezpośrednim, chwilowym i stałym negatywnym oddziaływaniem na powierzchnię ziemi oraz gleby w obrębie stref, w których wskazano możliwość realizowania zabudowy. Realizacja obiektów budowlanych spowoduje trwałą utratę części gleb, w tym także o wysokiej przydatności rolniczej. W szczególności zagrożone są gleby w obrębie Obszarów Uzupełnienia Zabudowy(OUZ), gdzie nastąpi dogęszczanie istniejących układów osadniczych kosztem powierzchni biologicznie czynnych.

Ze względu na przyjęte wskaźniki maksymalnej powierzchni zabudowy, strefy wielofunkcyjne z zabudową zagrodową i gospodarczą (SZ, SP) wiążą się z największym ryzykiem uszczelnienia powierzchni ziemi, degradacją gleb oraz potencjalnym zanieczyszczeniem substancjami chemicznymi i ropopochodnymi. W strefach wielofunkcyjnych z zabudową mieszkaniową (SJ, SW, SU) skala przekształceń będzie mniejsza, ale rozproszona w przestrzeni.

Tereny wielkotowarowej produkcji rolnej w strefach SR oraz dopuszczone w profilu dodatkowym w strefach SZ stanowią potencjalne źródło zagrożenia stanu gleb w przypadku lokalizowania obiektów hodowlanych oraz ze względu na ryzyko przenawożenia gruntów. W celu zminimalizowania zagrożenia dla gleb należy przestrzegać kodeksu dobrych praktyk rolniczych oraz stosować rozwiązania techniczne zabezpieczające przed wyciekami zanieczyszczeń.

Strefy otwarte (SO) pełnią rolę ochronną dla gleb i powierzchni ziemi. W większości tych stref przewiduje się wykluczenie zabudowy oraz utrzymanie funkcji zieleni, rolniczej, leśnej lub rekreacyjnej. Zachowanie gruntów rolnych i leśnych stanowi zabezpieczenie zasobów naturalnych gminy i przeciwdziałanie nadmiernej urbanizacji.

Umiarkowane negatywne oddziaływania, ale chwilowe będą wynikiem wyznaczenia strefy górnictwa 1SG oraz prowadzonej na tym terenie eksploatacji surowców. Negatywne oddziaływania ustaną po zakończeniu wydobywania i rekultywacji terenu w kierunku określonym w koncesji.

Podsumowując wpływ ustaleń projektu POG na powierzchnię ziemi i gleby należy stwierdzić, że przekształcenia będą nieuniknione, ale dzięki zachowaniu rozległych terenów otwartych i kontrolowaniu rozwoju inwestycji ryzyko nadmiernej degradacji gleb zostanie ograniczone. Nie przewiduje się wystąpienia znacząco negatywnego oddziaływania na powierzchnię ziemi i gleby.

Zalecenia minimalizujące negatywne oddziaływanie na powierzchnię ziemi i gleby obejmują:

- ograniczanie przeznaczania gleb wysokich klas bonitacyjnych pod zabudowę,
- wprowadzanie powierzchni biologicznie czynnych w nowych inwestycjach, zwłaszcza w OUZ i strefach SZ, SP,
- stosowanie technologii ograniczających ryzyko zanieczyszczeń gleby w strefach gospodarczych i usługowych (separatory, szczelne nawierzchnie),
- rekultywacja terenów zdegradowanych oraz ich wtórne wykorzystanie przed zajęciem nowych obszarów,
- utrzymanie funkcji zieleni, rolniczej i leśnej w strefach SO jako podstawowego zabezpieczenia zasobów glebowych i naturalnych.

9.7. Oddziaływanie na krajobraz

Gmina Radzyń Podlaski charakteryzuje się mozaikowym krajobrazem wiejskim z przewagą małych pól. W północnej i południowej części występują rozległe kompleksy leśne. Gmina ma charakter obwarunkowy i otacza miasto Radzyń Podlaski. Część centralna gminy sąsiadująca z miastem podlega silnej presji urbanizacyjnej.

W wyniku realizacji ustaleń projektu planu ogólnego krajobraz w obszarze gminy Radzyń Podlaski ulegnie nieznacznej przekształceniu. Charakter oddziaływania będzie uzależniony od rodzaju strefy oraz terenów wskazanych w profilu podstawowym i dodatkowym.

Wyznaczone w planie ogólnym strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową wielorodzinną, jednorodziną oraz z zabudową zagrodową, strefy usługowe, strefy gospodarcze zlokalizowane są przede wszystkim w miejscach, gdzie znajduje się już istniejąca zabudowa oraz w miejscach dotychczasowej zabudowy rozproszonej, która zaczyna kształtować się w ciągu zabudowy. Nowe tereny inwestycyjne w obrębie stref SP i SU zostały wyznaczone w bezpośrednim sąsiedztwie miasta lub przy głównych trasach komunikacyjnych. Realizacja nowych obiektów usługowych i produkcyjnych spowoduje przekształcenie krajobrazu z rolniczego w kierunku zurbanizowanego. Ze względu na niewielką ilość stref usługowych i gospodarczych wyznaczonych w projekcie POG nie przewiduje się wystąpienia oddziaływania znacząco negatywnego. W celu ochrony krajobrazu plan ogólny wprowadza gminne standardy urbanistyczne obejmujące gminny katalog stref planistycznych, gdzie każdą strefę opisują wskaźniki i parametry urbanistyczne, co stworzy ramy prawne dla porządkowania i poprawy walorów przestrzeni pod względem krajobrazowym.

Wprowadzono wartość maksymalnej nadziemnej intensywności zabudowy, maksymalną wysokość zabudowy, maksymalny udział powierzchni zabudowy, które nawiązują do istniejących budynków z zachowaniem ładu przestrzennego. Jednym z głównym parametrów decydującym o wpływie na walory krajobrazowe jest maksymalna wysokość zabudowy. Najwyższą wartość wskaźnika 20 m ustalono dla strefy usługowej 22SU, ze względu na istniejące tam budynki. Zatem ustalenia projektu POG sankcjonują obecny sposób zagospodarowania ww. strefy i pozostaną bez wpływu na walory krajobrazowe gminy.

Negatywny wpływ na walory krajobrazowe gminy będzie miało dopuszczenie lokalizacji elektrowni słonecznych w strefach: 17SU, 37SU, 1-7SR, 10-11SR, 15-20SR, 22-23SR, 25SR, 2-3SO, 5SO, 8SO, 10-14SO, 17SO. Realizacja elektrowni słonecznych spowoduje wprowadzenie elementów zabudowy technicznej w mozaikowaty krajobraz wiejski. Jednak biorąc pod uwagę istniejącą presję inwestycyjną, krajobraz gminy Radzyń Podlaski jest już częściowo przekształcony i nie odznacza się szczególnymi walorami widokowymi. Plan ogólny nie przesądza o konkretnym przeznaczeniu poszczególnych działek, a jedynie wskazuje katalog terenów możliwych do ustalenia na etapie sporządzania mpzp. W związku z tym, na obecnym etapie nie przewiduje się wystąpienia znacząco negatywnego oddziaływania na krajobraz. Natomiast prawdopodobnie wystąpią oddziaływania bezpośrednie, umiarkowanie negatywne.

Negatywny wpływ na krajobraz mogą mieć również tereny elektrowni wiatrowych uwzględnione w profilu dodatkowym stref 2-3SO, 4SR. Jednak plan ogólny daje tylko możliwość takich lokalizacji, natomiast nie przesądza o ich wprowadzeniu. Należy zauważyć, że maksymalna wysokość obiektów w tych strefach została ograniczona do 5m (strefy SO) i 15m (strefa 4SR). Zasięg potencjalnego oddziaływania na krajobraz został wyraźnie ograniczony. Oddziaływania na krajobraz będą bezpośrednie, stałe, umiarkowanie negatywne.

9.8. Oddziaływanie na zasoby naturalne

Zasoby naturalne to tworzy organiczne (rośliny, zwierzęta, ekosystemy) i nieorganiczne (atmosfera, wody, minerały), wykorzystywane przez człowieka w procesie produkcji i konsumpcji. We wcześniejszych rozdziałach omówiono oddziaływanie ustaleń planu ogólnego na rośliny, zwierzęta, powietrze oraz wody. Natomiast w niniejszej części przedstawiono ocenę oddziaływania na surowce mineralne.

Na obszarze gminy Radzyń Podlaski występują złoża surowców mineralnych, w tym przede wszystkim piaski i żwiry oraz złoża torfu. Obecnie eksploatowane są tylko 3 złoża piasku i żwiru. W projekcie POG wyznaczono strefę górnictwa 1SG w obrębie udokumentowanych złóż kopalin Olszewnica 1 i Białą. Wyznaczona strefa górnictwa umożliwia dalszą eksploatację złóż, co wpłynie negatywnie na zasoby naturalne gminy zmniejszając stopniowo zasobność złóż.

Natomiast pośrednie, długoterminowe i stałe pozytywne oddziaływania będą wynikiem dopuszczenia w profilach dodatkowych lokalizacji OZE w wybranych strefach. Zwiększenie

ilości energii produkowanej ze źródeł odnawialnych spowoduje zmniejszenie zapotrzebowania na kopalne surowce energetyczne.

Na etapie sooś nie przewiduje się wystąpienia znacząco negatywnego oddziaływania na stan zasobów naturalnych w wyniku realizacji ustaleń projektu planu ogólnego gminy Radzyń Podlaski.

9.9. Oddziaływanie na zabytki

Na obszarze gminy Radzyń Podlaski zlokalizowanych jest 5 obiektów wpisanych do rejestru „A” zabytków nieruchomych województwa lubelskiego. Ponadto na terenie gminy znajduje się 26 obiektów (w tym zabytki rejestrowe) wpisane do wojewódzkiej ewidencji zabytków oraz 115 stanowisk archeologicznych zaewidencjonowanych w ramach AZP.

Przy określaniu standardów urbanistycznych w planie ogólnym uwzględniono fakt występowania obiektów zabytkowych poprzez dobór stref planistycznych, zakresu profilu dodatkowego w dostosowaniu do uwarunkowań wynikających z istniejącego zagospodarowania danego terenu jak i jego bezpośredniego sąsiedztwa. Obiekty budowlane o charakterze zabytkowym zostały ujęte głównie w strefach zieleni i rekreacji SN oraz strefach usługowych SU. W profilach podstawowych i dodatkowych uwzględniono tereny zieleni urządzonej oraz zieleni naturalnej umożliwiające właściwą ochroną założeń parkowych i innych starych drzew występujących w obrębie obiektów zabytkowych. Wskaźniki dotyczące parametrów zabudowy i zagospodarowania terenu dla poszczególnych stref, w których zlokalizowane są obiekty zabytkowe, uwzględniają obecną formę i gabaryty obiektów, nie kolidując tym samym z ochroną krajobrazu kulturowego i zabytków.

Na etapie realizacji inwestycji może wystąpić bezpośrednie, negatywne oddziaływanie na zabytki archeologiczne, ze względu na potencjalną możliwość zniszczenia zabytków ruchomych lub nieruchomych znajdujących się pod ziemią podczas robót budowlanych. W celu ograniczenia możliwości wystąpienia negatywnego oddziaływania na zabytki, realizacja inwestycji powinna być poprzedzona badaniami archeologicznymi, a prace budowlane w rejonie stanowisk archeologicznych należy prowadzić pod nadzorem archeologicznym, co pozwoli na udokumentowanie formy stanowiska i ochronę materialnej zawartości. Jednak biorąc pod uwagę przeważający rodzaj stref wyznaczonych w obszarze występowania obiektów objętych ochroną konserwatorską oraz uwzględniając szczegółowość ustaleń POG, nie przewiduje się wystąpienia znacząco negatywnego oddziaływania na zabytki na skutek realizacji ustaleń planu ogólnego gminy Radzyń Podlaski.

9.10. Oddziaływanie na ludzi

Ludność gminy Radzyń Podlaski koncentruje się w bezpośrednim sąsiedztwie granic administracyjnych miasta, a także w zachodniej i południowo – wschodniej części gminy, a na pozostałym terenie w istniejących wsiach o zwartym lub rozproszonym charakterze zabudowy głównie zagrodowej. Plan ogólny będzie wpływał na warunki życia społeczności lokalnej poprzez wyznaczenie stref umożliwiających utrzymanie istniejących lub wprowadzenie nowych terenów zabudowy mieszkaniowej, usługowej, produkcyjnej, itp.

Część wprowadzanych terenów pokrywa się z istniejącym zagospodarowaniem terenu lub, tak jak w przypadku stref wielofunkcyjnych, wynika z przeznaczenia terenu w obowiązujących na terenie gminy Radzyń Podlaski mpzp. W stosunku do dotychczasowego stanu zagospodarowania oraz przesądzeń planistycznych, wpłynie to na podtrzymanie dotychczasowych przekształceń środowiska przyrodniczego. Nastąpi stosunkowo niewielkie zajmowanie terenów otwartych pod funkcje budowlane, wiążące się z lokalnym ubytkiem powierzchni biologicznie czynnej i przekształceniami powierzchni ziemi. Przeprowadzona na etapie sporządzania projektu POG analiza wykazała, że suma chłonności terenów niezabudowanych w strefach: SW, SJ i SZ, wyznaczonych zgodnie z art. 13d ust. 1 upzp wynosi 212% zapotrzebowania na nową zabudowę mieszkaniową w gminie, a tym samym przewyższa dopuszczalną wartość zapotrzebowania wynoszącą 130%. W związku z powyższym w projekcie POG nie wyznaczono stref SW, SJ, SZ na innych obszarach gminy,

niż wskazane powyżej. Zatem przyrost nowej zabudowy mieszkaniowej będzie dotyczył terenów przeznaczonych pod te funkcje w dotychczas obowiązujących mpzp lub w ramach rozbudowy istniejących budynków. Przy wyznaczaniu stref planistycznych w planie ogólnym, w których będzie mogła być realizowana funkcja mieszkaniowa, starano się unikać konfliktów przestrzennych, które pojawiają się w przypadku bliskiego sąsiedztwa zabudowy związanej z rolnictwem i zabudowy mieszkaniowej. Potencjalna możliwość wystąpienia negatywnego oddziaływania na zdrowie ludzi może wystąpić w strefach SZ, w także w strefach SR sąsiadujących bezpośrednio ze strefami SW, SJ oraz SZ, ze względu na możliwość realizacji terenów wielkotowarowej produkcji rolnej, a w przypadku stref SR także biogazowni. Rodzaj oraz intensywność ewentualnych uciążliwości dla ludzi będzie uzależniona od charakteru prowadzonej produkcji rolniczej i może wynikać przede wszystkim z emisji hałasu lub odorów. Będą to oddziaływania bezpośrednie, negatywne, długotrwałe lub chwilowe, ale w znacznym stopniu możliwe do ograniczenia lub wyeliminowania rozwiązaniami planistycznymi lub technologicznymi. Na etapie sporządzania projektu mpzp tereny wielkotowarowej produkcji rolnej oraz biogazownie należy lokalizować w oddaleniu od istniejącej i projektowanej zabudowy mieszkaniowej. W zakładach należy stosować najlepsze rozwiązania techniczne i technologiczne minimalizujące negatywne oddziaływania na środowisko i zdrowie ludzi. W strefach SR oraz w strefach 17SU, 37SU, 1-7SR, 10-11SR, 15-20SR, 22-23SR, 2-3SO, 5SO, 8SO, 10-14SO, 17SO w profilu dodatkowym wskazano tereny elektrowni słonecznych. Tereny te nie będą miały negatywnego wpływu na zdrowie ludzi. W strefach 4SR, 2-3SO w profilu dodatkowym dopuszczono tereny elektrowni wiatrowych. Strefy 2SO i 3SO otoczone są strefami wielofunkcyjnymi z zabudową zagrodową i mieszkaniową jednorodzinną. Natomiast w obrębie strefy 4SR wyznaczono strefy SZ i SJ wzdłuż dróg, a także liczne rozporoszone strefy SZ w obrębie całej strefy produkcji rolniczej. Zatem uwzględniając minimalną określoną w przepisach prawa odległość elektrowni wiatrowych od zabudowy mieszkaniowej, na etapie sporządzania mpzp będzie można ustalić przeznaczenie terenu pod farmy wiatrowe tylko na niewielkich fragmentach tych stref, tj. w północno – zachodniej części strefy 3SO, we wschodniej części strefy 2SO oraz wschodniej części strefy 4SR. Są to obszary oddalone od wyznaczonych stref wielofunkcyjnych o co najmniej 700 m. W związku z powyższym nie przewiduje się wystąpienia znacząco negatywnego oddziaływania na zdrowie ludzi w wyniku dopuszczenia realizacji elektrowni wiatrowych w ww. strefach.

Strefa gospodarcza obejmuje przede wszystkim kompleksy, w których zlokalizowane są funkcjonujące zakłady produkcyjne oraz tereny wskazane pod te funkcje w obowiązujących mpzp. Niezagospodarowane dotychczas tereny w strefach gospodarczych zlokalizowane są w pewnym oddaleniu od istniejącej zabudowy mieszkaniowej, co ogranicza w znacznym stopniu ryzyko wystąpienia negatywnego oddziaływania na ludzi. Na terenie gminy nie występują zakłady o zwiększonym i dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej. W związku z powyższym nie przewiduje się wystąpienia znacząco negatywnego oddziaływania na zdrowie ludzi w związku z wyznaczeniem stref SP.

Istotnym źródłem oddziaływania na zdrowie ludzi są strefy komunikacji wyznaczone na terenie gminy, obejmujące istniejące drogi. Ewentualne uciążliwości dla ludzi będą wynikały z dotychczasowego sposobu użytkowania tych terenów. W strefie SJ w profilu podstawowym wskazano tereny zieleni urządzonej, które umożliwiają wyznaczenie pasów zielni izolacyjnej w terenach zabudowy mieszkaniowej.

Strefa cmentarzy 1SC obejmuje rezerwę terenu pod lokalizację cmentarza. Plan uwzględnia ograniczenia w użytkowaniu terenów wynikające z lokalizacji w sąsiedztwie cmentarzy, dla których obowiązują strefy ochrony sanitarnej w odległości 50 - 150 m od granicy cmentarza. W zasięgu stref ochronnych nie występują obiekty budowlane, jedynie pola uprawne objęte strefą 4SR. W profilu dodatkowym tej strefy uwzględniono m.in. tereny zieleni urządzonej i tereny zieleni naturalnej, które umożliwią zagospodarowanie strefy z uwzględnieniem ograniczeń wynikających z przepisów odrębnych dotyczących cmentarzy.

Pośrednie, stałe pozytywne oddziaływanie ustaleń planu ogólnego na zdrowie ludzi wynika z wyznaczenia rozległych stref otwartych oraz stref zieleni i rekreacji, które pełnią funkcje społeczne i są wykorzystywane przez mieszkańców jako tereny odpoczynku i rekreacji.

Na terenie gminy Radzyń Podlaski występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią. Jednak w ich zasięgu wyznaczono strefę otwartą 7SO, dla której określono tylko profil podstawowy. W strefie tej nie przewiduje się realizacji obiektów budowlanych. Zatem ww. ustalenia projektu POG wpłyną pozytywnie na ludzi ograniczając potencjalną możliwość wystąpienia zagrożenia w wyniku powodzi.

Negatywne oddziaływania związane z etapem budowy budynków, urządzeń i obiektów będą miały charakter bezpośredni, ale jedynie chwilowy lub krótkoterminowy i lokalny, a następnie ustaną po zakończeniu etapu realizacji inwestycji.

9.11. Oddziaływanie na dobra materialne

Uchwalenie planu ogólnego w gminie Radzyń Podlaski umożliwi prowadzenie plac planistycznych na potrzeby dalszego rozwoju gminy. Oddziaływanie na dobra materialne, rozumiane jako wszystkie środki, które mogą być wykorzystane do zaspokojenia potrzeb ludzkich, w przypadku większości terenów nie będą znaczące. Natomiast realizacja inwestycji w strefach usługowych oraz gospodarczych, zmierzających do rozwoju różnych form przedsiębiorczości w gminie, wpłynie pośrednio pozytywnie na dobra materialne, ze względu na dodatkowe źródło dochodów umożliwiające poprawę warunków życia mieszkańców.

Na etapie sooś projektu planu ogólnego gminy Radzyń Podlaski nie prognozuje się wystąpienia znacząco negatywnego oddziaływania na dobra materialne.

9.12. Ocena oddziaływań skumulowanych

Oddziaływania skumulowane definiowane są jako zmiany w środowisku wywołane kumulowaniem się wpływu proponowanych funkcji terenów, w połączeniu z innymi oddziaływaniami obecnymi i oddziaływaniami przedsięwzięć przewidzianych do realizacji w przyszłości.

Oddziaływania o charakterze skumulowanym mogą się pojawiać w długim okresie czasu, w miarę zaawansowania realizacji inwestycji wynikających z wdrażania ustaleń planu ogólnego. Na etapie prowadzenia robót budowlanych, w przypadku realizacji kilku inwestycji w tym samym czasie, na stosunkowo niewielkiej przestrzeni może wystąpić kumulacja uciążliwości dla ludzi wynikających z prowadzonych prac budowlanych (emisja hałasu, pyłów) oraz dla fauny – płoszenie zwierząt.

Główne zagrożenie wystąpienia negatywnych oddziaływań skumulowanych będzie dotyczyło realizacji elektrowni słonecznych i elektrowni wiatrowych w wybranych strefach SO i SR. Strefy SR zajmują rozległe tereny w gminie Radzyń Podlaski. Projekt POG nie precyzuje konkretnej lokalizacji czy wielkości elektrowni, co zostanie określone dopiero na etapie sporządzania projektu mpzp. Realizacja elektrowni słonecznych może skutkować powstaniem barier w migracji zwierząt o zasięgu lokalnym. Na terenie gminy Radzyń Podlaski nie występują korytarze migracyjne o randze krajowej i regionalnej. Ponadto istotnie uszczupli tereny żerowiskowe wykorzystywane m.in. przez ptaki strefowe. Należy pamiętać, że plan ogólny nie przesądza o faktycznym przeznaczeniu poszczególnych działek, a jedynie wskazuje katalog stref, które można rozważać na etapie sporządzania mpzp. Na etapie określania konkretnego przeznaczenia terenów w mpzp oraz realizacji inwestycji należy ograniczyć możliwość kumulowania się oddziaływań negatywnych na poszczególne elementy środowiska oraz zdrowie ludzi dobierając odpowiednią lokalizację w obrębie wyznaczonych stref, rozwiązania technologiczne i techniczne oraz czas realizacji. W szczególności należy ograniczyć możliwość realizacji elektrowni fotowoltaicznych do wybranych działek objętych strefą produkcji rolniczej 4SR ze względu na rozległą powierzchnię oraz położenie pomiędzy dwoma dużymi kompleksami leśnymi stanowiącymi miejsce bytowania licznych gatunków zwierząt, w tym ptaków.

10. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko

Projekt planu ogólnego gminy Radzyń Podlaski ustala gminne standardy urbanistyczne obejmujące katalog stref planistycznych oraz wskaźniki zagospodarowania. Plan ogólny gminy jest aktem prawa miejscowego, a jego ustalenia są wiążące dla planów miejscowych (w tym zintegrowanych planów inwestycyjnych) i dla decyzji o warunkach zabudowy.

Przy sporządzaniu planów miejscowych lub ich zmian należy uwzględnić postanowienia planu ogólnego w zakresie: stref planistycznych i gminnych standardów urbanistycznych (profilu funkcjonalnych, wskaźników zabudowy i zagospodarowania terenu).

Dla wydawanych decyzji WZ postanowienia planu ogólnego będą stanowiły podstawę prawną w zakresie: profili stref planistycznych, gminnych standardów urbanistycznych oraz obszarów uzupełnienia zabudowy.

Przez zgodność planu miejscowego z planem ogólnym należy rozumieć ustalenie w planie miejscowym:

- przeznaczenia terenu mieszczącego się w profilu funkcjonalnym strefy planistycznej obejmującej teren,
- sposobu zagospodarowania i zabudowy terenów w zakresie:
 - minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej nie mniejszego niż minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej określony dla strefy planistycznej obejmującej teren,
 - maksymalnej nadziemnej intensywności zabudowy nie większej niż maksymalna nadziemna intensywność zabudowy określona dla strefy planistycznej obejmującej teren.

Ustalenia projektu planu ogólnego zakładają ochronę lokalnych interesów publicznych poprzez podporządkowanie działań inwestycyjnych wymogom zachowania ładu przestrzennego, ukształtowanie prawidłowego układu komunikacyjnego z uwzględnieniem lokalnych uwarunkowań oraz zapewnienie funkcjonowania infrastruktury. W zakresie lokalizacji zabudowy, strefy wielofunkcyjne zostały wyznaczone w rejonie istniejących ciągów osadniczych lub w obszarach przeznaczonych na ten cel w obowiązujących mpzp.

W celu ograniczenia potencjalnego negatywnego oddziaływania na środowisko w projekcie planu ogólnego:

- wyznaczając strefy planistyczne wskazano profil podstawowy oraz profil dodatkowy w sposób zapobiegający i eliminujący ewentualne konflikty przestrzenne, w tym znacząco negatywne oddziaływanie na formy ochrony przyrody;
- określono intensywność zabudowy na poziomie ograniczającym powstanie nowych dużych obiektów kubaturowych oraz nie wyznaczono strefy SH handlu wielkopowierzchniowego,
- maksymalną wysokość zabudowy na poziomie 20 m wskazano wyłącznie w strefie 22SU w dostosowaniu do istniejących obiektów,
- w strefie sąsiadującej ze strefą cmentarzy 1SC uwzględniono w profilu dodatkowym tereny zieleni urządzonej oraz zieleni naturalnej umożliwiające określenie w mpzp funkcji terenów z zachowaniem strefy ochronnej wokół cmentarza zgodnie z przepisami odrębnymi.

Realizacja ustaleń planu ogólnego gminy Radzyń Podlaski oraz określenie na jego podstawie przeznaczenia terenu w mpzp lub w decyzjach WZ umożliwi ograniczenie lub wyeliminowanie potencjalnego negatywnego oddziaływania na środowisko. Podczas realizacji inwestycji należy stosować najnowsze dostępne technologie oraz wysokiej jakości urządzenia i materiały. Realizacja inwestycji nie może powodować przekroczenia standardów jakości środowiska.

11. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w planie ogólnym Gminy Radzyń Podlaski

Zaproponowany w projekcie planu ogólnego gminy Radzyń Podlaski układ stref wraz z przypisanymi im profilami podstawowymi i dodatkowymi został wyznaczony w poszanowaniu zasad ochrony ładu przestrzennego oraz środowiska. Przy określaniu gminnych standardów urbanistycznych brano pod uwagę przede wszystkim ustalenia obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz istniejący stan zagospodarowania, a także wnioski złożone przez instytucje i społeczeństwo, politykę przestrzenną gminy oraz przepisy rozporządzenia POG.

Możliwe rozwiązania alternatywne zostały przeanalizowane na etapie sporządzania projektu dokumentu, w tym również po analizie wniosków o zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym gminy. Zaproponowane rozwiązania w opracowywanym projekcie można uznać za najkorzystniejsze. Jednocześnie należy zauważyć, iż projekt planu ogólnego został sporządzony na bazie obowiązującego mpzp gminy Radzyń Podlaski z uwzględnieniem punktowych zmian wynikających z wniosków lub wydanych decyzji.

Alternatywnym rozwiązaniem mogłoby być uwzględnienie wszystkich wniosków złożonych przez mieszkańców, jednak ze względu na przepisy regulujące zasady sporządzania POG, w tym obliczania zapotrzebowania na nową zabudowę, nie ma możliwości wyznaczenia nowych terenów pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną, wielorodzinną oraz zabudowę zagrodową ponad tereny już zagospodarowane lub przeznaczone w obowiązujących mpzp. Wyznaczenie nowych terenów wiązałoby się z naruszeniem zasad sporządzania planów ogólnych.

Jako rozwiązanie alternatywne dla terenów elektrowni słonecznych rozważano tereny elektrowni wiatrowych. Jednak ze względu na ograniczenie minimalnej odległości od budynków mieszkalnych oraz negatywny wpływ na różnorodność biologiczną ograniczono się wyłącznie do trzech stref: 4SR, 2SO, 3SO. Korzystniejszym rozwiązaniem pod względem środowiskowym są tereny elektrowni słonecznych oraz biogazownie.

Zatem należy uznać, że opracowany projekt planu ogólnego uwzględnia wnioski władz gminy, instytucji oraz mieszkańców i jest najkorzystniejszy pod względem środowiskowym. Wyznaczone strefy wraz ze wskazanymi profilami nie naruszają zasad zrównoważonego rozwoju. Nie przewiduje się wystąpienia znacząco negatywnego oddziaływania na środowisko przyrodnicze ani zdrowie ludzi. Zaproponowane rozwiązania umożliwią rozwój gospodarczy gminy Radzyń Podlaski z poszanowaniem uwarunkowań przyrodniczych. Dokument uwzględnia wariant najkorzystniejszy pod względem społecznym, ekonomicznym oraz ekologicznym.

12. Przewidywane metody analizy skutków realizacji planu ogólnego Gminy Radzyń Podlaski oraz częstotliwości jej przeprowadzania

Analiza skutków realizacji ustaleń planu ogólnego w zakresie funkcji i sposobu zagospodarowania przestrzennego gminy będzie możliwa po uchwaleniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Plan ogólny, będąc aktem prawa miejscowego, wyznacza ogólne ramy i zasady kształtowania przestrzeni, które będą realizowane w szczegółowych dokumentach planistycznych.

Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, wójt, burmistrz lub prezydent miasta, raz w trakcie trwania kadencji rady gminy przeprowadza analizę zmian w zagospodarowaniu przestrzennym oraz aktualności obowiązujących planów ogólnych i planów miejscowych. Analiza może uwzględniać także skutki realizacji ustaleń planu ogólnego na środowisko.

Każda forma zagospodarowania terenu w mniejszym lub większym stopniu wpływa na poszczególne komponenty środowiska. W celu dokonania oceny skutków realizacji planu ogólnego należy porównać stan środowiska w momencie wejścia w życie POG ze stanem

późniejszym. W metodyce analizy skutków realizacji projektu planu ogólnego proponuje się uwzględnić m.in.:

- prowadzenie rejestru wniosków o zmianę planu ogólnego, gromadzenie materiałów z nimi związanych,
- rejestrowanie wniosków o zmianę przeznaczenia gruntów,
- ocenę i aktualizację stanu form ochrony przyrody,
- zmiany w środowisku przyrodniczym wskutek realizacji planu ogólnego.

Zakres monitoringu poszczególnych elementów środowiska uregulowany jest przepisami odrębnymi, a za jego przeprowadzenie odpowiedzialne są m.in. jednostki oraz instytucje związane z gospodarką wodną, zarządy dróg, starostwa powiatowe, Lasy Państwowe, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska oraz jednostki wspomagające. Dane z prowadzonych badań monitoringowych udostępniane są w rocznych raportach, bazach danych Urzędu Statystycznego i innych jednostkach administracji państwowej.

W celu sporządzenia prawidłowej oceny zmian zachodzących w środowisku największe znaczenie ma prowadzenie monitoringu: jakości wód powierzchniowych i podziemnych, stanu powietrza atmosferycznego, poziomu hałasu w obrębie stref mieszkaniowych i innych obejmujących tereny chronione pod względem akustycznym, obserwacje stanu flory, inwentaryzacja gatunków fauny.

13. Transgraniczne oddziaływanie na środowisko

Zgodnie z art. 104 ustawy ooś, w przypadku stwierdzenia możliwości znaczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, pochodzącego z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na skutek realizacji projektów, o których mowa w art. 46 i art. 47 ust. 1 – przeprowadza się postępowanie dotyczące transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Projekt planu ogólnego gminy Radzyń Podlaski obejmuje tereny zlokalizowane w odległości ponad 55 km od granicy państwowej z Ukrainą. W projekcie POG wyznaczono 12 stref określając dla nich profil podstawowy i dodatkowy, a także wskazując główne parametry kształtowania zabudowy. W prognozie oceniono, że realizacja ustaleń planu ogólnego gminy Radzyń Podlaski będzie miała wpływ na poszczególne elementy środowiska, ale będą to oddziaływania w skali lokalnej, nie powodujące przekroczenia dopuszczalnych standardów środowiska. Zatem nie przewiduje się możliwości wystąpienia transgranicznego oddziaływania na środowisko na skutek realizacji ustaleń planu ogólnego Gminy Radzyń Podlaski.

14. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Niniejsza prognoza stanowi element procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektu planu ogólnego Gminy Radzyń Podlaski.

W projekcie planu ogólnego Gminy Radzyń Podlaski wyznaczono następujące strefy planistyczne:

- SW – strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną,
- SJ – strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną,
- SZ – strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową,
- SU – strefa usługowa,
- SP – strefa gospodarcza,
- SR – strefa produkcji rolniczej,
- SI – strefa infrastrukturalna,
- SN – strefa zieleni i rekreacji,
- SC – strefa cmentarzy,
- SG – strefa górnictwa,
- SO – strefa otwarta,
- SK – strefa komunikacji.

Nie wyznaczono strefy SH handlu wielkopowierzchniowego.

W wyniku zgłoszonych uwag i wniosków na etapie opiniowania i uzgadniania projektu planu ogólnego Gminy Radzyń Podlaski wprowadzono korekty projektu planu obejmujące m.in. wyznaczenie nowych stref wielofunkcyjnych z zabudową mieszkaniową jednorodzinną 144SJ, 145SJ, strefy produkcji rolniczej 25SR, strefy komunikacji 10SK, której wyznaczenie spowodowało podzielenie strefy otwartej na dwie części oznaczone symbolami: 12SO i 17SO, usunięcie dwóch stref wielofunkcyjnych: z zabudową mieszkaniową jednorodzinną 8SJ i z zabudową zagrodową 202SZ, ograniczenie zasięgu wybranych stref wielofunkcyjnych SW, SJ i SZ, usunięcie wskaźników zabudowy dla strefy 8SK.

Podstawowy zakres prognozy oddziaływania na środowisko określony jest w art. 51 ust. 2 ustawy ooś. Ponadto, zgodnie z procedurą sooś, zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko projektu planu ogólnego został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Lublinie oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Radzynie Podlaskim.

Analiza i ocena stanu środowiska obszaru objętego projektem planu ogólnego została wykonana metodą opisową na podstawie danych Państwowego Monitoringu Środowiska, danych statystycznych, opracowań kartograficznych oraz w oparciu o literaturę specjalistyczną. Analiza stanu środowiska pozwoliła na identyfikację najważniejszych problemów ochrony środowiska na obszarze gminy Radzyń Podlaski oraz określenie trendów zmian zachodzących w środowisku.

W wyniku przeprowadzonej oceny nie stwierdzono możliwości wystąpienia znacząco negatywnego oddziaływania na środowisko przyrodnicze gminy Radzyń Podlaski, w tym na formy ochrony przyrody, a także na zdrowie ludzi.

Największe znaczenie w ochronie i zachowaniu bioróżnorodności występującej na obszarze gminy Radzyń Podlaski ma wyznaczenie strefy otwartej SO zajmującej znaczną powierzchnię w północno – wschodniej i południowo - zachodniej części gminy. Strefy otwarte wyznaczono na obszarach terenów rolniczych, terenów lasów, terenów łąk, dolin rzecznych, zalesień i zadrzewień oraz wód powierzchniowych śródlądowych oraz form ochrony przyrody

W wybranych strefach otwartych oraz strefach produkcji rolnej dopuszczono tereny elektrowni słonecznych. Tereny te obecnie w większości wykorzystywane są jako pola uprawne lub nieużytki. Otoczone są istniejącą zabudową mieszkaniową jednorodzinną, zagrodową i usługową. Ze względu na pełnione funkcje rolnicze, tereny te nie obejmują chronionych siedlisk gatunków. Zlokalizowane są poza krajowymi korytarzami ekologicznymi wyznaczonymi dla dużych zwierząt. Nie pełnią również istotnej roli jako lokalne korytarze ekologiczne, ponieważ ich powiązania ekologiczne zostały już przerwane przez istniejące zagospodarowanie. Realizacja elektrowni słonecznych spowoduje zmniejszenie terenów żerowiskowych na polach uprawnych i łąkach wykorzystywanych przez gatunki zwierząt, w szczególności ptaki. Maksymalny udział powierzchni zabudowy określono na 50-80%. Należy zaznaczyć, że ustalenia projektu POG nie przesądzą o konkretnym przeznaczeniu poszczególnych działek, wskazuje jedynie katalog terenów, które mogą być ustalone na etapie sporządzania mpzp. Mając na uwadze konieczność zachowania minimalnej powierzchni biologicznie czynnej oraz możliwość ustalenia innego przeznaczenia terenu wskazanego w profilu podstawowym lub dodatkowym, na obecnym etapie nie przewiduje się wystąpienia znacząco negatywnego wpływu na rośliny, zwierzęta i bioróżnorodność. Niemniej jednak oddziaływania będą miały charakter umiarkowanie negatywny ze względu na ograniczenie terenów żerowiskowych na polach.

W strefach 2SO, 3SO a także 4SR w profilu dodatkowym wskazano m.in. teren elektrowni wiatrowych. Zasięg tych stref wyznaczono zgodnie z obowiązującym mpzp. Maksymalną wysokość zabudowy określono odpowiednio jako 5m i 15m. Konieczność zachowania minimalnej określonej przepisami prawa odległości elektrowni wiatrowych od budynków mieszkalnych powoduje, że na etapie sporządzania mpzp będzie można rozważać przeznaczenie terenów pod elektrownie wiatrowe tylko na niewielkich fragmentach w północno – zachodniej części strefy 3SO, wschodniej części strefy 2SO oraz centralnej i wschodniej części strefy 4SR. Strefy zlokalizowane są poza formami ochrony przyrody występującymi na terenie gminy Radzyń Podlaski oraz korytarzami ekologicznymi. Tereny użytkowane są

rolniczo, zatem nie występują tu siedliska chronione. Ewentualne funkcjonowanie elektrowni wiatrowych może powodować negatywne oddziaływanie przede wszystkim na ptaki i nietoperze. Fragmenty stref 2SO, 3SO oraz 4SR, na których można rozważać wyznaczenie terenów pod elektrownie wiatrowe zlokalizowane są w odległościach ponad 2,3 km od strefy ochronnej orla bielika oraz ponad 3 km od stref ochronnych orlika krzykliwego oraz bociana czarnego. W związku z powyższym dopuszczenie realizacji elektrowni wiatrowych w strefach 2SO, 3SO i 4SR spowoduje negatywne oddziaływanie na rośliny, zwierzęta oraz różnorodność biologiczną, ale mając na uwadze charakter ustaleń planu ogólnego, na obecnym etapie nie zachodzą przesłanki aby prognozować możliwość wystąpienia oddziaływania znacząco negatywnego na rośliny, zwierzęta oraz różnorodność.

W strefach, w których wskazano tereny inwestycyjne nastąpi niewielkie zajęcie terenów otwartych pod budynki, drogi dojazdowe, parkingi, itp. co spowoduje bezpośrednie, negatywne oddziaływanie związane z trwałym usunięciem roślinności, co może skutkować zakłóceniem lub niszczeniem siedlisk przyrodniczych. Skala potencjalnego oddziaływania będzie uzależniona od wielkości maksymalnego udziału powierzchni zabudowy oraz minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej. W skali gminy nie przewiduje się zmiany stopnia rozdrobnienia powierzchni biologicznie czynnej, ani zaburzenia dotychczasowego funkcjonowania środowiska.

W obrębie rezerwatu przyrody Czapliniec w Uroczysku Feliksówka wyznaczono strefę otwartą 1SO. W obrębie obszaru Natura 2000 Dolina Tyśmienicy oraz użytku ekologicznego Białka wyznaczono strefę otwartą 7SO. Natomiast w obrębie pozostałych użytków ekologicznych w gminie Radzyń Podlaski wyznaczono strefę otwartą 9SO. Dla wszystkich ww. stref określono tylko profil podstawowy obejmujący teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej. Ustalenia projektu planu ogólnego wpłyną pozytywnie na możliwość zachowania siedlisk i gatunków dla ochrony których powołano ww. obszary chronione.

Pomniki przyrody obejmujące drzewa i grupy drzew, zlokalizowane są przede wszystkim w granicach stref otwartych: 1SO, 8SO, 9SO, 12SO, strefy zieleni i rekreacji 3SN, strefy wielofunkcyjnej z zabudową zagrodową 7SZ oraz strefy usługowej 42SU. Dla stref 1SO i 9SO określono wyłącznie profil podstawowy uwzględniający m.in. tereny lasu i tereny zieleni naturalnej, które umożliwią ochronę i zachowanie drzew pomnikowych. Dla stref 8SO i 12SO w profilu dodatkowym wskazano tereny elektrowni słonecznych. Pomniki przyrody zlokalizowane są w kompleksie leśnym oraz wzdłuż istniejących dróg. Realizacja elektrowni słonecznej może wpłynąć negatywnie na stan zachowania pomników przyrody. Pomniki przyrody w strefach 3SN oraz 42SU zlokalizowane są w obrębie dawnych parków podworskich, w sąsiedztwie obiektów zabytkowych. Natomiast drzewo w strefie 7SZ zlokalizowane jest w sąsiedztwie istniejącej zabudowy. Uwzględnienie w profilu podstawowym terenu lasów oraz zieleni naturalnej umożliwi na etapie sporządzenia mpzp zapewnienie właściwej ochrony i zabezpieczenia pomników przyrody. Nie przewiduje się wystąpienia znacząco negatywnego oddziaływania na pomniki przyrody.

Przez południowo – zachodnią część gminy Radzyń Podlaski przebiegają korytarze:

- zachodnia część gminy znajduje się w zasięgu korytarza KPnC-3C Lasy Łukowskie - Dolina Wieprza,
- południowy fragment gminy, obejmujący dolinę Tyśmienicy, w zasięgu korytarza GKPdC-3A Dolina Dolnego Wieprza.

W obrębie korytarza ekologicznego KPnC-3C Lasy Łukowskie - Dolina Wieprza zostały wyznaczone przede wszystkim: strefy otwarte 1SO, 7SO, a także strefa górnictwa 1SG i strefa produkcji rolniczej 2SR, natomiast w zasięgu korytarza GKPdC-3A Dolina Dolnego Wieprza – strefa otwarta 7SO. Strefa górnictwa została wyznaczona w rejonie udokumentowanych złóż kopalin: Biała i Olszewnica. Eksploatacja złóż kopalin wpłynie bezpośrednio długoterminowo i chwilowo negatywnie na funkcjonowanie korytarza ekologicznego. Po zakończeniu eksploatacji i rekultywacji wyrobiska, negatywne oddziaływania ustaną. Ze względu na lokalizację strefy 2SR w brzeżnej części korytarza ekologicznego, w sąsiedztwie istniejącej

zabudowy nie przewiduje się wystąpienia znacząco negatywnego oddziaływania na funkcjonowanie korytarza ekologicznego. Wyznaczenie stref otwartych umożliwi zachowanie drożności korytarzy ekologicznych.

Realizacja planu ogólnego gminy Radzyń Podlaski będzie oddziaływać na wody powierzchniowe i podziemne poprzez rozwój zabudowy w wyznaczonych strefach oraz w Obszarach Uzupełnienia Zabudowy. Wprowadzone ustalenia planu ogólnego nie określają zasad ochrony wód podziemnych i powierzchniowych, jednak poprzez wyznaczenie odpowiednich stref – adekwatnych do istniejących uwarunkowań hydrograficznych, w sposób racjonalny chronią zarówno powierzchniowy jak i podziemny zasób wodny. Niemniej w późniejszych etapach procesu planistycznego tj. w trakcie sporządzania mpzp lub wydawania decyzji ustalających warunki zabudowy należy określić dla poszczególnych terenów sposób odprowadzenia ścieków bytowych, komunalnych i przemysłowych, który zagwarantuje ochronę wód i gruntów przed zanieczyszczeniami. Ustalenia planu ogólnego gminy Radzyń Podlaski nie naruszają celów środowiskowych określonych dla poszczególnych JCWP i JCWPd wyodrębnionych na obszarze gminy. Generalnie POG wprowadza rozwiązania korzystne dla ochrony wód powierzchniowych i podziemnych, przede wszystkim ze względu na utrzymanie stref otwartych oraz zieleni i rekreacji w dolinach rzek. Największe ryzyka związane z wyznaczeniem stref wielofunkcyjnych SJ, SZ i SW oraz gospodarczych SP mogą zostać zminimalizowane poprzez konsekwentne wdrażanie środków ochronnych i monitorowanie realizowanych inwestycji.

Oddziaływanie realizacji ustaleń planu ogólnego na powietrze można ocenić jako umiarkowane z przewagą oddziaływań pozytywnych w długim horyzoncie czasowym ze względu na uwzględnienie w profilu dodatkowym dla wybranych stref terenów umożliwiających rozwój OZE (elektrownie słoneczne, elektrownie wiatrowe, biogazownie).

Projekt planu ogólnego nie eliminuje wszystkich źródeł emisji gazów cieplarnianych, ale dzięki dużemu udziałowi stref otwartych, zieleni i rekreacji oraz rolnych, a także możliwości wprowadzania nowoczesnych rozwiązań energetycznych bazujących na OZE, tworzy warunki do zrównoważonego rozwoju gminy, sprzyjającego łagodzeniu skutków zmian klimatu.

Przekształcenia powierzchni gleby i ziemi będą nieuniknione, ale dzięki zachowaniu rozległych terenów otwartych oraz produkcji rolnej i kontrolowaniu rozwoju inwestycji ryzyko nadmiernej degradacji gleb zostaje ograniczone. Nie przewiduje się wystąpienia znacząco negatywnego oddziaływania na powierzchnię ziemi i gleby.

W celu ochrony krajobrazu plan wprowadza gminne standardy urbanistyczne obejmujące gminny katalog stref planistycznych, gdzie każdą strefę opisują wskaźniki i parametry urbanistyczne, co stworzy ramy prawne dla porządkowania i poprawy walorów przestrzeni pod względem krajobrazowym. Wprowadzono wartość maksymalnej nadziemnej intensywności zabudowy, maksymalną wysokość zabudowy, maksymalny udział powierzchni zabudowy, które nawiązują do istniejących budynków z zachowaniem ładu przestrzennego.

Negatywny wpływ na walory krajobrazowe gminy będzie miało dopuszczenie lokalizacji elektrowni słonecznych w strefach: 17SU, 37SU, 1-7SR, 10-11SR, 15-20SR, 22-23SR, 25SR, 2-3SO, 5SO, 8SO, 10-14SO, 17SO. Realizacja elektrowni słonecznych spowoduje wprowadzenie elementów zabudowy technicznej w mozaikowaty krajobraz wiejski. Jednak biorąc pod uwagę istniejącą presję inwestycyjną, krajobraz gminy Radzyń Podlaski jest już częściowo przekształcony i nie odznacza się szczególnymi walorami widokowymi. Plan ogólny nie przesądza o konkretnym przeznaczeniu poszczególnych działek, a jedynie wskazuje katalog terenów możliwych do ustalenia na etapie sporządzania mpzp. W związku z tym, na obecnym etapie nie przewiduje się wystąpienia znacząco negatywnego oddziaływania na krajobraz. Natomiast prawdopodobnie wystąpią oddziaływania bezpośrednie, umiarkowanie negatywne.

Negatywny wpływ na krajobraz mogą mieć również tereny elektrowni wiatrowych uwzględnione w profilu dodatkowym stref 2-3SO, 4SR. Zasięg tych stref został wyznaczony w nawiązaniu do obowiązujących mpzp. Jednak plan ogólny daje tylko możliwość takich lokalizacji, natomiast nie przesądza o ich wprowadzeniu. Należy zauważyć, że maksymalna wysokość obiektów w tych strefach została ograniczona do 5m (strefy SO) i 15m (strefa 4SR).

Zasięg potencjalnego oddziaływania na krajobraz został wyraźnie ograniczony. Oddziaływania na krajobraz będą bezpośrednie, stałe, umiarkowanie negatywne.

Na terenie gminy eksploatowane są złoża piaski i żwiru, co spowoduje bezpośrednie, umiarkowanie negatywne oddziaływanie na zasoby naturalne. Natomiast pośrednie pozytywne oddziaływania będą związane ze wskazaniem terenów elektrowni słonecznych, elektrowni wiatrowych oraz biogazowni, które zaspokajając część zapotrzebowania na energię umożliwią ograniczenie wytwarzania energii ze źródeł kopalnych.

Biorąc pod uwagę przeważający rodzaj stref wyznaczonych w obszarze występowania obiektów objętych ochroną konserwatorską oraz tereny wskazane w profilach podstawowych i dodatkowych, nie przewiduje się wystąpienia znacząco negatywnego oddziaływania na zabytki na skutek realizacji ustaleń planu ogólnego gminy Radzyń Podlaski.

Przy wyznaczaniu stref planistycznych w planie ogólnym, w których będzie mogła być realizowana funkcja mieszkaniowa, starano się unikać konfliktów przestrzennych, które pojawiają się w przypadku bliskiego sąsiedztwa zabudowy związanej z rolnictwem i zabudowy mieszkaniowej. Potencjalna możliwość wystąpienia negatywnego oddziaływania na zdrowie ludzi może wystąpić w strefach SZ, w także w strefach SR sąsiadujących bezpośrednio ze strefami SW, SJ oraz SZ, ze względu na możliwość realizacji terenów wielkotowarowej produkcji rolnej, a w przypadku stref SR także biogazowni. Będą to oddziaływania bezpośrednie, negatywne, długotrwałe lub chwilowe, ale w znacznym stopniu możliwe do ograniczenia lub wyeliminowania rozwiązaniami planistycznymi lub technologicznymi. Na etapie sporządzania projektu mpzp tereny wielkotowarowej produkcji rolnej oraz biogazownie należy lokalizować w oddaleniu od istniejącej i projektowanej zabudowy mieszkaniowej. W zakładach należy stosować najlepsze rozwiązania techniczne i technologiczne minimalizujące negatywne oddziaływania na środowisko i zdrowie ludzi.

Pośrednie, stałe pozytywne oddziaływanie ustaleń planu ogólnego na zdrowie ludzi wynika z wyznaczenia rozległych stref otwartych oraz stref zieleni i rekreacji, które pełnią funkcje społeczne i są wykorzystywane przez mieszkańców jako tereny odpoczynku i rekreacji. Na terenie gminy Radzyń Podlaski występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią. W ich zasięgu wyznaczono strefę otwartą bez możliwości realizacji obiektów budowlanych, co eliminuje możliwość wystąpienia zagrożenia dla ludzi w przypadku wystąpienia powodzi.

Na etapie sooś projektu planu ogólnego nie prognozuje się wystąpienia znacząco negatywnego oddziaływania na dobra materialne.

Projekt planu ogólnego gminy Radzyń Podlaski obejmuje tereny zlokalizowane w odległości ponad 55 km od granicy państwowej z Ukrainą. W prognozie oceniono, że realizacja ustaleń planu ogólnego gminy Radzyń Podlaski będzie miała wpływ na poszczególne elementy środowiska, ale będą to oddziaływania w skali lokalnej, nie powodujące przekroczenia dopuszczalnych standardów środowiska. Zatem nie przewiduje się możliwości wystąpienia transgranicznego oddziaływania na środowisko na skutek realizacji ustaleń planu ogólnego Gminy Radzyń Podlaski.

15. Materiały źródłowe

1. Aktualizacja Programu ochrony powietrza dla strefy lubelskiej ze względu na przekroczenie poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM₁₀ i PM_{2,5} oraz docelowego benzo(a)pirenu w zakresie pyłu PM_{2,5} (faza II) i benzo(a)pirenu (Uchwała Sejmiku WL Nr XLIX/716/2023 z dnia 28 czerwca 2023)
2. Aktualizacja Krajowego Programu Ochrony Powietrza do 2025 r. (z perspektywą do 2030 r. oraz do 2040 r.)
3. Atlas ssaków Polski, PAN, <https://www.iop.krakow.pl/ssaki/gatunki>
4. Bednarek R., 2012, Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko w planowaniu przestrzennym, RDOŚ w Poznaniu, Warszawa
5. Bilans złóż kopalin w Polsce wg stanu na 31.XII.2024 r., 2025, PIG PIB, Warszawa
6. Dane RDOŚ w Lublinie udostępnione pismem z dnia 12.02.2026 r.
7. Dyrektywa 2009/147/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa
8. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystszej powietrza dla Europy
9. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2018/2001 z 11 grudnia 2018 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych
10. Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory
11. Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz.U.UE.L.2000.327.1)
12. Ekofizjografia podstawowa na potrzeby planu ogólnego gminy Radzyń Podlaski, 2025.
13. Europejska Konwencja Krajobrazowa (Dz.U. z 2006 r. Nr 14, poz. 98)
14. Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R. W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J. M., Zalewska H., Pilot M., Górny M., Kurek R.T., Ślusarczyk R., 2011, Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce. Zakład Badania Ssaków PAN, Białowieża
15. Karta charakterystyki PLGW200067
16. Karta charakterystyki PLGW200075
17. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów – Europejski Zielony Ład (COM(2019) 640 final z 11.12.2019)
18. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów – Unijna strategia na rzecz bioróżnorodności 2030 – Przywracanie przyrody do naszego życia (COM(2020) 380 final z 20.5.2020)
19. Matuszkiewicz J. M., 2008, Regionalizacja geobotaniczna Polski, IGiPZ PAN, Warszawa
20. Matuszkiewicz J. M., 2008, Potencjalna roślinność naturalna Polski, IGiPZ PAN, Warszawa.
21. Mikołajków J., Sadurski A. (red.), 2017, Informator PSH. Główne Zbiorniki Wód Podziemnych w Polsce, PIG, Warszawa
22. Objaśnienia do Mapy Geośrodowiskowej Polski 1:50 000, Arkusz Radzyń Podlaski, 2011, PIG PIB, Warszawa
23. Obwieszczenie Nr 1/2025 Lubelskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Lublinie z dnia 31 stycznia 2025 r. w sprawie wykazu zabytków wpisanych do rejestru zabytków nieruchomych województwa lubelskiego i do rejestru zabytków archeologicznych województwa lubelskiego (Dz. Urz. Woj. Lubel. z 2025 r. poz. 758).
24. Obwieszczeniem Wojewody Lubelskiego z dnia 7 stycznia 2002 r. w sprawie ogłoszenia wykazu rezerwatów przyrody utworzonych do dnia 31 grudnia 1998 r. (Dz. Urz. z 2002 r. Nr 2, poz. 102)

25. Ocena poziomów pól elektromagnetycznych w Polsce w roku 2024, GIOŚ, 2025, Warszawa
26. Plan gospodarki odpadami dla województwa lubelskiego 2028 (Załącznik do uchwały Nr CCCLXXXV/6707/2022 ZWL z dnia 9 sierpnia 2022 r.)
27. Plan przeciwdziałania skutkom suszy (Dz.U. z 2021, poz. 1615)
28. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego, 2015 (Dz. Urz. Woj. Lub. z 2015 r. poz. 5441)
29. Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategii rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej (M.P. z 2019 r., poz. 794)
30. Program ochrony środowiska województwa lubelskiego 2030 (Załącznik do uchwały nr LIII/759/2023 Sejmiku WL z dnia 11 grudnia 2023 r.)
31. Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa lubelskiego (Załącznik nr 1 do uchwały nr III /44 /2024 Sejmiku WL z dnia 19 czerwca 2024 r.)
32. Program Opieki nad Zabytkami Gminy Radzyń Podlaski na lata 2017--2020
33. Richling A., Solon J., Macias A., Balon J, Borzyszkowski J., Kistowski M. Bogucki, 2021, Regionalna geografia fizyczna Polski, Wydawnictwo Naukowe, Poznań
34. Roczna ocena jakości powietrza w województwie lubelskim. Raport wojewódzki za rok 2024, GIOŚ
35. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. z 2019 r. poz. 2448)
36. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz.U. z 2023 r. poz. 300)
37. Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. z 2004 r., Nr 229, poz. 2313)
38. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz.U. z 2011 r., Nr 25, poz. 133)
39. Rozporządzenie Nr 22 Wojewody Białkopodlaskiego z 18.10.1995 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Bialsk. z 30.10.1995 r. Nr 8, poz.40)
40. Rozporządzeniem Nr 42 Wojewody Lubelskiego z 04.08.2003 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie uznania obszarów za użytki ekologiczne na terenie województwa lubelskiego (Dz. Urz. Woj. Lub. z 11.08.2000 r. Nr 120, poz. 2820)
41. Strategia Ochrony Ptaków Strefowych na Lubelszczyźnie, 2017, LTO, Natura International Polska, Lublin.
42. Strategia Rozwoju Województwa Lubelskiego do 2030 r. (Uchwała Nr XXIV/406/2021 Sejmiku WL z dnia 29 marca 2021 r.)
43. Strategia Rozwoju Gminy Radzyń Podlaski na lata 2016-2030 (Uchwała Nr XXVI/121/2016 Rady Gminy Radzyń Podlaski z dnia 30 września 2016 r.)
44. Strategia Rozwoju Ponadlokalnego Gmin i Powiatu Radzyńskiego na lata 2021-2027 z perspektywą do 2035 (Uchwała NR LI/239/2022 Rady Powiatu Radzyńskiego z dnia 27 września 2022 r.)
45. Strategiczny Plan Adaptacji dla Sektorów i Obszarów Wrażliwych na Zmiany Klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA 2020), 2013
46. Uchwała Nr VII/49/2024 Rady Gminy Radzyń Podlaski z dnia 24 września 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego.
47. Uchwała Nr XVI/54/95 Rady Gminy w Radzynie Podlaskim z 02.10.1995 r. w sprawie uznania za użytek ekologiczny.
48. Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1112 ze zm.)
49. Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1130 ze zm.)
50. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 647 z późn. zm.)
51. Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 960 z późn. zm.)

52. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz.U. z 2026 r. poz. 13)
53. Woś A., 1993, Regiony klimatyczne Polski w świetle częstotliwości występowania różnych typów pogody, Zeszyty IGiPZ, PAN
54. Zarządzenie Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 23 stycznia 1973 r. w sprawie uznania za rezerваты przyrody (M.P. z 1973 r. Nr 5, poz. 38)
55. Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 30 grudnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Tyśmienicy PLB060004 (Dz. Urz. Woj. Lubel. z 2014 r., poz. 4685).
56. Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Radzyń Podlaski przyjęta uchwałą Nr VII/38/2015 Rady Gminy Radzyń Podlaski z dnia 30 kwietnia 2015 r. w sprawie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Radzyń Podlaski

Strony internetowe

1. <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>
2. <http://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/>
3. <https://www.gios.gov.pl/pl/>
4. <https://klimat.imgw.pl/pl/climate-maps>
5. <https://www.pgi.gov.pl/>
6. <https://klimada2.ios.gov.pl/zmiany-klimatu/>
7. <http://www.wios.lublin.pl/>
8. https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmmap=gpmZP
9. https://polska.e-mapa.net/?identifyCommune=061002_2
10. <https://www.pgi.gov.pl/dokumenty-pig-pib-all/psh/zadania-psh/jcwpd/jcwpd-60-79/4436-karta-informacyjna-jcwpd-nr-75/file.html>
11. <http://bazadata.pgi.gov.pl/data/hydro/jcwpd/jcwpd90.pdf>
12. <https://mapy.geoportal.gov.pl>
13. <https://wkz.lublin.pl/wp-content/uploads/2022/06/WYKAZ-WEZ-POWIAT-RADZYNSKI-stan-2020.pdf>
14. <https://www.gov.pl/web/gios/di-zaklady-stwarzajace-zagrozenie-wystapienia-powaznej-awarii-przemyslowej>

Spis rysunków

Rysunek 1. Położenie gminy Radzyń Podlaski na tle powiatu radzyńskiego.....	21
Rysunek 2. Położenie gminy Radzyń Podlaski na tle podziału fizjograficznego Polski.....	22
Rysunek 3. Lokalizacja terenów, na których występują przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu pochodzącego od dróg krajowych w powiecie radzyńskim	28
Rysunek 4. Jednolite Części Wód Powierzchniowych rzecznych na terenie gminy Radzyń Podlaski	29
Rysunek 5. Formy ochrony przyrody na obszarze gminy Radzyń Podlaski	35
Rysunek 6. Strefy planistyczne na tle form ochrony przyrody w gminie Radzyń Podlaski.....	61

Spis tabel

Tabela 1 Sposób oddziaływania	18
Tabela 2 Rodzaj oddziaływania	19
Tabela 3 Czas oddziaływania	19
Tabela 4 Częstotliwość oddziaływania	20
Tabela 5. Jednostki fizyczno-geograficzne na terenie gminy Radzyń Podlaski	21
Tabela 6. Złoża kopalin na terenie gminy Radzyń Podlaski	24
Tabela 7. Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie za 2023 rok dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi - klasyfikacja podstawowa (klasy: A, C oraz A1, C1 dla pyłu zawieszonego PM _{2,5}).....	26
Tabela 8. Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie za 2024 r. dokonanej.....	27
Tabela 9. Jednolite Części Wód Powierzchniowych rzecznych na terenie gminy Radzyń Podlaski wraz z oceną stanu wód.....	30
Tabela 10. Użytki ekologiczne w gminie Radzyń Podlaski.....	37
Tabela 11. Pomniki przyrody w gminie Radzyń Podlaski.....	38
Tabela 12. Obiekty wpisane do rejestru "A" zabytków nieruchomych województwa lubelskiego zlokalizowane na terenie gminy Radzyń Podlaski	39
Tabela 13. Obiekty wpisane do wojewódzkiej ewidencji zabytków zlokalizowane na terenie gminy Radzyń Podlaski	39
Tabela 14. Cele ochrony środowiska określone w dokumentach ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, krajowym i regionalnym, uwzględnione przy opracowywaniu projektu planu ogólnego Gminy Radzyń Podlaski.	43
Tabela 15. Ocena wpływu ustaleń projektu planu ogólnego Gminy Radzyń Podlaski na poszczególne elementy środowiska	48

Załączniki

Lublin, 30 września 2025 r.

OŚWIADCZENIE AUTORA PROGNOZY

Dotyczy: Prognozy oddziaływania na środowisko planu ogólnego Gminy Radzyń Podlaski

Oświadczam, że spełniam wymagania określone w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 z późn. zm.).

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Czytelny podpis składającego oświadczenie